

Møte onsdag den 10. desember 2008 kl. 10

President: Thorbjørn Jagland

Dagsorden (nr. 29):

1. Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2009 vedrørende kapitler under Finansdepartementet, Fornyings- og administrasjonsdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet, Nærings- og handelsdepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet (rammeområdene 1 og 6)
(Budsjett-innst. S. nr. 5 (2008–2009), jf. St.prp. nr. 1 (2008–2009))
2. Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Trine Skei Grande, Vera Lysklætt og André N. Skjelstad om startlån og boligpolitikk
(Innst. S. nr. 94 (2008–2009), jf. Dokument nr. 8:141 (2007–2008))
3. Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Erna Solberg, Jan Tore Sanner, Bent Høie og Kari Lise Holmberg om å redusere tilstrømmingen til Norge av personer med grunnløse asylsøknader
(Innst. S. nr. 87 (2008–2009), jf. Dokument nr. 8:146 (2007–2008))
4. Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om endringer i statsbudsjettet for 2008 under Fornyings- og administrasjonsdepartementet
(Innst. S. nr. 93 (2008–2009), jf. St.prp. nr. 28 (2008–2009) unntatt kap. 1)
5. Referat

Presidenten: Representanten Åse Gunhild Woie *Duesund*, som har vært permittert, har igjen tatt sete.

Fra representantene Marianne *Marthinsen* og Erling *Sande* foreligger søknader om permisjon i tiden fra og med 10. desember til og med 12. desember – begge for å delta i den fjortende partskonferansen under FNs klimakonvensjon i Poznan, Polen.

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Søknadene behandles straks og innvilges.
2. Vararepresentantene, for Oslo Khalid *Mahmood*, og for Sogn og Fjordane fylke Knut Magnus *Olsen*, foreslås innkalt for å møte i permisjonstiden. – Det anses vedtatt.
3. Karin *Yrvin* innvelges i Lagtinget for den tid hun møter for representanten Marianne *Marthinsen*.

Presidenten: Khalid *Mahmood* og Knut Magnus *Olsen* er til stede og vil ta sete.

Før sakene på dagens kart tas opp til behandling, vil presidenten foreslå at Stortingets møte i dag avbrytes kl. 12.15 for at representantene skal kunne delta ved utdelingen av Nobels fredspris i Oslo rådhus. Som en følge av dette vil presidenten foreslå at møtet settes igjen kl. 15.30 og fortsetter utover den reglementsmessige tid til dagens

kart er ferdigbehandlet. Ingen innvendinger er kommet mot dette. – Det anses derfor vedtatt.

Sak nr. 1 [10:02:05]

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2009 vedrørende kapitler under Finansdepartementet, Fornyings- og administrasjonsdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet, Nærings- og handelsdepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet (rammeområdene 1 og 6)
(Budsjett-innst. S. nr. 5 (2008–2009), jf. St.prp. nr. 1 (2008–2009))

Presidenten: Etter ønske fra kommunal- og forvaltningskomiteen vil presidenten foreslå at debatten blir begrenset til 1 time og 5 minutter, og at taletiden blir fordelt slik på gruppene:

Arbeiderpartiet 20 minutter, Fremskrittspartiet 15 minutter, Høyre 10 minutter, Sosialistisk Venstreparti 5 minutter, Kristelig Folkeparti 5 minutter, Senterpartiet 5 minutter og Venstre 5 minutter.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til replikkordskifte på inntil tre replikker med svar etter innlegg av hovedtalerne fra hver partigruppe og fem replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av Regjeringen innenfor den fordelte taletid.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Tore Hagebakken (A) [10:03:31] (komiteens leder): Regjeringa har lagt fram et ekspansivt statsbudsjett med mange tiltak for å stimulere økonomien. Kommunesektoren blir også betydelig styrket. Samlet realvekst for sektoren utgjør 8,4 milliarder kr neste år, som er 28,6 milliarder kr høyere enn i 2005. Videre legges det til grunn at kommunesektoren får en lønns- og priskompensasjon på om lag 13 milliarder kr – det er også verdt å merke seg.

Mange andre satsinger virker også positivt inn på den lokale velferden, f.eks. økningen i statens bidrag til ressurskrevende tjenester, som utgjør hele 1,3 milliarder kr på to år. Rentekompensasjonsordningen for skolebygg, svømmehaller og kirkebygg er også veldig viktig.

Fra årsskiftet legges inntektsutjevningen om, slik at de økonomiske forutsetninger kommunene imellom blir mer rettferdig. Det merkes også positivt mange steder. Samtidig vet vi alle at mange kommuner står midt oppe i en utfordrende situasjon når de i disse dager skal sy sammen 2009-budsjettene. Det er forskjellige grunner til det – ikke minst at finanskrisen også rammer kommunesektoren. Men nå skal vi sammen se mulighetene.

I de fleste kommuner og fylkeskommuner trengs små og store investeringer og vedlikeholdsarbeid innenfor viktige velferdsområder. Behovene er store, mange planer er klare, og mange planer er nesten klare. I Regjeringas varslede finanspolitiske tiltakspakke som kommer tidlig på ny-

året, vil nettopp ekstraordinære tiltak i kommunesektoren stå helt sentralt. Dette vil gi dobbel gevinst. Vi får gjort noe med utbyggings- og vedlikeholdsbehovet, og slik sett bedret velferdstilbudet, samtidig som sysselsettingseffekten kommer raskt. Det er viktig, veldig viktig, for finanskrisen rammer urettferdig. Et mindretall må bære de største byrdene ved at de mister jobben og opplever økonomisk utrygghet, mens flertallet fortsatt har arbeid og inntekt. Derfor er det så viktig at vi hele tiden gjør det vi kan for at færrest mulig mister jobben, og at de som blir arbeidsløse, raskest mulig får mulighet til nytt arbeid.

Flest mulig jobber må opprettholdes, enten det er i offentlig sektor, i byggebransjen eller ellers i arbeidslivet. Vi må være like opptatt av omsorgsarbeider Per som bygningsarbeider Kari. Jeg føler meg sikker på at Regjeringa vil sørge for god dialog med både kommunene og fylkeskommunene, direkte og gjennom KS, for å sikre at tiltakene i pakken blir mest mulig effektfulle.

Mens vi ser effekten av Regjeringas øvrige finanspolitiske tiltak, rigges den offentlige ekstraordinære satsingen opp i høyt tempo. Om få minutter møter statsministeren de parlamentariske lederne i de rød-grønne partiene og de parlamentariske lederne i de andre partiene her på Stortinget for å få innspill på hvordan den finanspolitiske tiltakspakken bør innrettes.

I innstillingen viser vi i de rød-grønne partiene til at mange lokalsamfunn vil kunne miste arbeidsplasser som følge av krisen, og at vi i den sammenheng avventer Regjeringas varslede pakke med ytterligere tiltak. Vi som utgjør komiteens flertall, er opptatt av å se på lokalsamfunn i hele landet, og hvordan vi kan bidra best der det trengs. Om vi ikke er med de borgerlige partiene i innstillingen på å trekke fram Karmøy spesielt, betyr det på ingen måte at vi ikke er opptatt av situasjonen på Karmøy. Det vet nok også mindretallet, sjøl om det ikke har kommet spesielt til uttrykk når de har blitt intervjuet av lokalmediene. Gjør gjerne forslaget om til et oversendelsesforslag – det støtter vi.

Vi har gjort flere vurderinger rundt situasjonen i Nord-Troms, særlig knyttet til kommuneøkonomien og sammenlikningen med Finmark. Vi er sterkt opptatt av å ha et finansieringssystem for kommunene, som skal framstå som mest mulig rettferdig. Et godt bidrag til et mer rettferdig system i nord er at alle kommunene i tiltakssonen nå behandles likt innenfor småkommunetilskuddsordningen. Så ber vi Kommunal- og regionaldepartementet fortsatt følge nøye med på situasjonen for kommunene i tiltakssonen i Nord-Troms. Det er et viktig signal som jeg føler meg sikker på at statsråden vil ta på alvor.

Komiteens flertall – alle unntatt Fremskrittspartiet – mener det er viktig å sikre samisk som et levende og kulturbærende språk i framtida. Jeg er derfor glad for at det i budsjettet legges opp til å utvikle en handlingsplan for samisk språk. Vi støtter Regjeringa i at det bevilges 5 mill. kr til Sametinget til dette formålet.

Vi står nå midt oppe i store utfordringer når det gjelder innvandring, og vi skal bosette kanskje opp mot 8 000 nye landsmenn til neste år. Derfor er det viktig at vi nå har fått styrket integreringstilskuddet som kommunene mottar.

Jeg vil videre trekke fram den kraftige styrkingen og forbedringen av bostøtteordningen som er foreslått. Det er det som gleder meg aller mest i budsjettet.

Helt til slutt vil jeg takke komiteens medlemmer for effektivt og godt samarbeid også i denne budsjettprosessen. Godt komité samarbeid er viktig om uenigheten av og til er stor, men innimellom skader det heller ikke at vi står sammen om viktige satsinger.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Per-Willy Amundsen (FrP) [10:08:56]: Lenge før dette budsjettet blir vedtatt i Stortinget, er makrotallene, ikke minst de makrotallene som angår kommunene, verdiløse i den forstand at finanskrisen har snudd opp ned på det meste, og man vet at skatteinngangen til norske kommuner til neste år kommer til å bli helt annerledes enn det man legger opp til i budsjettdokumentene.

I den sammenheng er de aller fleste enige om at kommunene vil være en viktig brikke når det gjelder å bekjempe de negative virkningene av finanskrisen. Hvis man skal gjøre det, handler det om at jo raskere man setter inn tiltak, jo bedre er det, og jo raskere får man effekt.

Hvorfor ønsker ikke Arbeiderpartiet at vi allerede nå kunne ta i bruk f.eks. vedlikehold av offentlig sektor, som i dag ligger på et lavnivå, for å bekjempe negative effekter av finanskrisen, få flere hender i arbeid og unngå massearbeidsledighet til neste år?

Tore Hagebakken (A) [10:10:02]: Allerede om 20 minutter møter statsministeren Per-Willy Amundsens parlamentariske leder for å få innspill når det gjelder tiltak. Vi jobber under høytrykk med en serie tiltak knyttet til å møte de utfordringene som finanskrisen byr på, og vi jobber raskt for å få på plass effektfulle tiltak i kommunesektoren. Men da er det viktig å ha en god dialog med kommunene sjøl. Jeg vet at det allerede i morgen er et konsultasjonsmøte hvor dette er tema. Jeg tror ikke det skal gå langt ut i det nye året før vi er i full gang med viktige velferdsutbygginger i Norge. Så dette går i høyt tempo.

Bent Høie (H) [10:10:59]: Hvis dette er høytrykk og høyt tempo, tror jeg man opererer ut fra litt ulike målestokker.

Nå har Stortinget hatt statsbudsjettet til behandling i ganske lang tid. Det er òg veldig lang tid siden det ble helt åpenbart at det var byggenæringen som kom til å bli hardest rammet av finanskrisen. Alle vet at en av de beste og mest målrettede løsningene ville være å utvide rentekompensasjonsordningen, kommunenes mulighet for å igangsette arbeid. Lederen av KS sier i dag i Kommunal Rapport at han hadde håpet at det hadde kommet en avklaring når det gjelder rammene rundt det virkemiddelet allerede nå, slik at kommunene kunne starte med å planlegge. Representanten Hagebakken har selv vært ordfører, og han vet utmerket godt at hvis rammene rundt dette ikke blir ferdigbehandlet fra Stortinget før i midten av februar, kan man gå glipp av viktige måneder i dette arbeidet.

Hvorfor kan ikke Regjeringen støtte opposisjonens forslag og gjøre dette nå?

Tore Hagebakken (A) [10:12:06]: Jeg er sikker på at når tiltakspakken blir presentert – og den vil for kommunesektoren være basert på en god dialog, som vi var inne på, med kommunenes egen organisasjon og direkte med kommunene – vil kommunene raskt evne å benytte seg av de muligheter som den gir. Jeg tror ikke dette vil representere noen forsinkelse, men det representerer en kvalitets-sikring av at vi nå gjør de riktige tingene på riktige steder i Norge, slik at vi får «effektfulle tiltak», som jeg sa.

Vi har gjennomført en serie andre tiltak, ikke minst for å få renta ned. Og er det noe som er svært viktig for byggebransjen og for kommunesektoren, er det nettopp at renta går ned. Og renta går ned!

Björg Tørresdal (KrF) [10:13:00]: Representanten fokuserte i sitt innlegg på at det ikke bare var bygningsarbeideren som kan risikere å stå uten arbeid, men òg omsorgsarbeideren. Her er vi litt ved sakens kjerne, for i de norske kommunene i dag handler det òg om den driften som de har lagt opp til med det utgangspunktet en hadde da budsjettet ble lagt fram. Mange kommuner ser at en ikke kan ha den driften, ikke det antall lærere og ikke det antall omsorgsarbeidere som en hadde planlagt. Altså kutter de nå.

Og så til situasjonen: Vi bør unngå at kommunene kutter nå. Ser ikke representanten og regjeringspartiene at det er nødvendig å gjøre noe nå når det gjelder dem som allerede er i arbeid i kommunene, slik at en unngår kutt, og slik at det ikke blir fram og tilbake. Er det ikke klokt å gjøre noe nå i saldert budsjett og gi garantier om at skattesvikten vil bli kompensert?

Tore Hagebakken (A) [10:13:52]: Jeg ber om forståelse for at jeg ikke kan utbrodere hva som vil ligge i en slik tiltakspakke. Det har også den enkle forklaring at den på ingen måte er klar ennå. Men det lå i det jeg sa, at jeg mener vi må være like opptatt av omsorgsarbeideren som av bygningsarbeideren, og at vi må gjøre vårt ytterste for å unngå uheldige kutt.

Jeg forstår at kommunene i disse dager har en vanskelig situasjon, for vi kan ikke si konkret hva dette vil innebære. Men er det noe kommunestyrene rundt omkring skal vite, er det at det ikke finnes noen bedre lagspiller når det gjelder offentlig velferdsutbygging, og når det gjelder å ta vare på de unge og de gamle, enn den rød-grønne regjeringa.

Presidenten: Replikskordskiftet er avsluttet.

Per-Willy Amundsen (FrP) [10:15:00]: Det er åpenbart at det budsjettet som Stortinget skal ta stilling til i dag, ikke minst på kommunesektoren, allerede er utdatert lenge før det blir vedtatt. Det er nettopp fordi situasjonen ute i den virkelige verden har endret seg dramatisk som følge av finanskrisen. Alle tallene på makronivå i budsjettet er urealistiske og ganske vanskelige å forholde seg til for norske kommuner.

Allerede nå får vi beskjed fra det ganske land – fra Kommune-Norge der ute – om at det må kuttes hardt i budsjettene. Dette er faktisk basert på de tallene som allerede ligger i statsbudsjettet – tall som Fremskrittspartiet understreker allerede er gått ut på dato. I tillegg vet man at skatteinngangen til neste år kommer til å bli langt lavere enn det statsbudsjettet legger opp til, og vi vet at den såkalte inntektsøkningen til kommunene de siste årene – som Regjeringen er veldig opptatt av å skryte av – er hentet inn av kostnadssiden. Det er før man tar hensyn til de økte pensjonsutgiftene og de økte renteutgiftene som norske kommuner opplever, og da sier det seg selv at norske kommuner står overfor en dramatisk situasjon i 2009.

Fremskrittspartiet er vel det eneste partiet som klart og tydelig har signalisert et stort behov for økt satsing på kommunesektoren i 2009. Det gjør vi ved å øke direkte øremerkede midler til eldreomsorg til 1 milliard kr og 700 mill. kr til grunnskoleopplæring, vi tredobler rentekompensasjonsordningen, og ikke minst legger vi inn 3 milliarder kr ekstra til kommunene for å igangsette tiltak på vedlikeholdssiden, som kan settes i gang fra 1. januar 2009 – delvis fordi vi har en situasjon med et enormt etterslep i norske kommuner når det gjelder vedlikehold, anslagsvis 143 milliarder kr, men også for straks, og så tidlig som mulig, å møte nedgangen i bygg- og anleggsbransjen. Her var det mulig å gjøre noen grep for Regjeringen. I stedet sitter Regjeringen på hendene og gjør svært lite, og den har signalisert at det vil komme noen tiltak en gang til neste år.

Fremskrittspartiet styrker også utbygging av sykehjem. Vi legger inn 2 milliarder kr ekstra i vårt alternative statsbudsjett for å få fortgang i utbygging av sykehjemsplasser og omsorgsboliger. Her ligger også Regjeringen langt etter.

Samtidig vil jeg på vegne av Fremskrittspartiet understreke at vi er relativt lei oss for at Regjeringen og regjeringspartiene ikke har fulgt opp lovnadene i kommune-proposisjonen med hensyn til å likebehandle kommuner i Nord-Troms og i Finnmark med hensyn til tiltaksjoner. Ja, man gjør det når det gjelder småkommunetilskuddet, men man har ikke fulgt opp når det gjelder Nord-Norge-tilskuddet, og det er vel mange i Nord-Troms som rett og slett oppfatter dette som et løftebrudd.

Vi har også andre sider ved budsjettet som er svært spesielle å forholde seg til. Regjeringen sier at det til neste år vil komme 15 000 asylsøkere til Norge – samme tall som vi mest sannsynlig kommer til å oppleve i inneværende år. Dette er jo en følge av at denne regjeringen fører en uansvarlig asylpolitikk og i realiteten har mistet kontrollen over asylområdet.

Vi ligger på europatoppen når det gjelder hvor mange asylsøkere Norge tar imot pr. innbygger, og vi har hatt den største asylveksten i verden. Regjeringen signaliserte i begynnelsen av september en såkalt innstrammingspakke, som faktisk SV valgte å ta dissens på. Men så langt ser man ingen virkninger av den såkalte innstrammingen – snarere tvert imot. Regjeringen viser jo selv at når den legger opp til at det skal komme 15 000 asylsøkere også til neste år, har den sett bort fra at

disse såkalte innstrammingene vil ha noen reell virkning.

Derfor har vi en politikk i dag som i praksis legger Norge åpent for lykkejegere. Selv om man i godhetens navn gjerne omtaler de menneskene som kommer til Norge og søker asyl, som flyktninger, vet vi at det overhodet ikke er tilfellet. Kun et sted mellom 10 og 15 pst. av dem som søker asyl i Norge i dag, oppfyller kravet til flyktningstatus etter Flyktningkonvensjonen. Det er altså slik at det store flertall av dem som kommer til Norge, ikke er flyktninger, men mennesker som dessverre misbruker asylinstituttet, og dermed også er med på å undergrave det.

Dette fører også til at den store budsjettvinneren i årets budsjett er utlendingsområdet. UDI alene får en økning neste år på 134 pst. – en ganske fantastisk økning. Men det skyldes altså ene og alene at norsk asylpolitikk har blitt et nasjonalt mesterskap i misforstått snillisme, og at man ikke har tatt de grepene som er helt nødvendige for å føre en realistisk, fornuftig og ikke minst langsiktig asylpolitikk som er bærekraftig.

Denne politikken har ført til at en rekke kommuner der ute blir totalt overkjørt når det nå opprettes nye asylmottak over en lav sko. Jeg skal ta ett eksempel.

I Bodø kommune blir det nå opprettet et nytt asylmottak. Opprettelsen av dette asylmottaket gjennomføres så raskt at det nærmest er norgesrekord i saksbehandlingstid i en norsk kommune. På tre dager skal administrasjonen i Bodø kommune ta stilling til bruksendring, slik at asylsøkerne kan flytte inn allerede førstkommande mandag. Og for å få det til fraviker man kravet i plan- og bygningsloven om å sende ut nabovarsel. Det kan tyde på at UDI er hevet over norsk lov, og at man i iveren etter å bosette stadig nye asylsøkere velger å overkjøre lover, regler og forskrifter som gjelder for alle andre i dette samfunnet. Jeg oppfatter det også slik at det er i strid med de signalene Regjeringen selv har kommet med når den har sagt at man skal ta større hensyn til innbyggerne og til kommunene når det opprettes nye asylmottak. Men det som nå foregår i Bodø kommune, er nok et eksempel på at kommunen blir fullstendig overkjørt, og innbyggerne i kommunen blir overkjørt. Man hopper rett og slett bukk over plan- og bygningsloven for å få på plass asylsøkere førstkommande mandag.

Det er lov å løfte blikket og se videre, fordi den politikken som føres på utlendingsfeltet, har noen langsiktige virkninger som denne regjeringen åpenbart ikke er villig til å ta stilling til. Vi har rapporter som viser at etniske nordmenn kan bli en minoritet i eget land i løpet av dette århundret. Beregninger basert på SSBs egne tall viser at Oslo kan få innvanderflertall før 2029. Dette er store endringer som får store konsekvenser for det norske samfunnet, men jeg registrerer at et samlet storting, med unntak av Fremskrittspartiet, ikke har vilje til å forholde seg til dette faktumet.

Jeg tror ikke at grunnlovsforsamlingen i 1814 så for seg en slik utvikling for dette landet. Jeg tror heller ikke at motstandsbevegelsen i maidagene i 1945 ønsket en slik utvikling. Det vi ser for oss, er en total, grunnleggende endring av det norske samfunnet som det norske folk aldri har bedt om eller på noe slags vis ønsker.

Jeg tar opp Fremskrittspartiets forslag.

Presidenten: Representanten Per-Willy Amundsen har tatt opp de forslagene han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Karin Yrvin (A) [10:25:30]: Fremskrittspartiet vil ha en helt annen og uprøvd finansiering av velferden i kommunene våre. Skole- og eldreomsorgskuponger, stort innslag av kommersielle, private tilbydere og velferdshopping er noen av stikkordene når trygge velferdsgoder skal bli utsatt for Fremskrittspartiets stykkprisfinansiering. Jeg kan opplyse representanten Amundsen om at sosialdemokratiet ikke har noen datostempling.

Fremskrittspartiets politikk på finansområdet tålte ikke lyset og sprakk i møte med virkelighetens finanskrise. Hva er grunnen til at vi skal tro på at Fremskrittspartiets eksperiment med velferdstjenestene ikke også skal sprekke i møte med den virkelige verdenen?

Per-Willy Amundsen (FrP) [10:26:12]: For det første er det overhodet ikke slik at koblingen mellom finanskrisen og Fremskrittspartiet har noen spesiell relevans. Men la den saken ligge.

Fremskrittspartiet ønsker stykkprisfinansiering av grunnleggende velferdstjenester fordi vi mener at det er en rett for Gudrun på 89 år å få en sykehjemsplass den dagen hun trenger det, og at det er en rett for alle som når skolepliktig alder i Norge, å få en god grunnskole den dagen de står klare for det. Og da skal det være en automatisk finansiering. Det skal være slik at staten skal garantere disse rettighetene. Derfor ønsker vi stykkprisfinansiering og at det ikke skal være slik som i dag, hvor den økonomiske situasjonen i de enkelte kommuner, som nå er blitt veldig vanskelig nettopp på grunn av den sittende regjering, skal være avgjørende for sykehjemstilbudet Gudrun på 89 år og andre opplever å få ute i norske kommuner. Vi mener dette skal være en rett, og at det ikke skal være avgjørende hva slags økonomi den enkelte kommune har.

Rolf Reikvam (SV) [10:27:27]: Dette var et innlegg med mange sterke påstander, helt udokumenterte, nemlig at budsjettet var utdatert før vi behandlet det, at det blir opprettet asylmottak «over en lav sko», at eidsvollsmennene ikke var i stand til å se inn i 2008 og at vi kanskje vil få 15 000 asylsøkere. Det siste er jeg for så vidt ganske enig med Amundsen i.

Men jeg skal gå inn på et område i dette budsjettet som jeg synes er litt interessant, nemlig at Fremskrittspartiet legger inn ganske sterke økninger på mange områder i kommunesektoren. Det er 3 milliarder kr, det er 1 milliard kr, det er 500 mill. kr, osv. Summerer vi dette, blir det ganske mange milliarder. Dette er på mange måter noe nytt fra Fremskrittspartiet, det å øke den offentlige sektoren på denne måten. Og det vil ha noen konsekvenser for sysselsettingen, for det vil bli mange nye ansatte innenfor kommunesektoren med dette opplegget.

Jeg har to spørsmål. For det første: Har Fremskrittspartiet regnet på sysselsettingseffekten? Det synes jeg er

interessant. Og for det andre: Er dette en permanent omlegging av Fremskrittspartiets politikk, eller gjelder dette bare nå for 2009?

Per-Willy Amundsen (FrP) [10:28:35]: For det første var det ingenting av det jeg sa i mitt innlegg, som ikke kan dokumenteres. Og de 15 000 asylsøkerne er noe som Regjeringen selv har dokumentert til fulle.

Når det gjelder finansiering av offentlig sektor og størrelsen på offentlig sektor, er det selvfølgelig ikke slik at Fremskrittspartiet ønsker noen større offentlig sektor, snarere tvert om. Men vi ønsker å prioritere det som er statens grunnleggende oppgaver. Det er eldreomsorg, det er skole, det er at man har gode velferdstilbud ute i norske kommuner. Og når vi har en situasjon hvor Regjeringens politikk har ført til skrikende mangel på finansiering ute i norske kommuner, må Fremskrittspartiet stille opp og sørge for at vi har en god finansiering av de grunnleggende velferdstjenestene. Det er konsekvensen av Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett.

Björg Tørresdal (KrF) [10:29:47]: Jeg har to spørsmål til Fremskrittspartiet. Det første tok jeg også opp ved forrige anledning det var budsjettbehandling. Da spurte jeg Fremskrittspartiet – uten å få svar – om de ønsker den samme stykkpris for en distriktskommune som Utsira, med 216 innbyggere, som for Oslo, når det f.eks. gjelder en plass i eldreomsorg eller i skole. Jeg vil gjerne ha et svar: Ja eller nei – er det samme pris, eller er det lagt inn distriktstilskudd for de grisgrendte kommunene våre?

Så det andre spørsmålet. Det synes nokså uklart for meg hva Fremskrittspartiet mener om kvoteflyktninger. På den ene siden sier Fremskrittspartiet i innstillingen at de ønsker å gi opphold til dem som trenger beskyttelse. På den andre siden kan jeg ikke se at de går inn for å ta imot så mange kvoteflyktninger. Ønsker Fremskrittspartiet å øke antallet kvoteflyktninger for å være helt sikker på at det er flyktninger som har FN's stempel på at de er mennesker i nød, eller er det en annen politikk som gjelder for kvoteflyktninger for Fremskrittspartiet?

Eirin Falde hadde her overtatt presidentplassen.

Per-Willy Amundsen (FrP) [10:30:48]: For det første: Spørsmålet om stykkpris mener jeg at jeg har besvart overfor representanten Tørresdal tidligere. Det er selvfølgelig slik at vi ønsker en differensiert stykkpris som tar opp i seg den reelle kostnadssituasjonen ute i norske kommuner, og ikke en generell stykkpris som skal gjelde for hele landet.

Dernest kvoteflyktninger: Fremskrittspartiet mener at den fremste oppgaven vi har i norsk innvandringspolitikk, er å sørge for at vi har en bærekraftig innvandring, slik at vi ikke tar imot flere innvandrere til Norge enn det vi klarer å integrere på årlig basis, noe denne regjeringen åpenbart ikke har oppfattet. Nettopp derfor vil vi se kvoteflyktninger i sammenheng med den øvrige tilstrømmingen av innvandrere fra den ikke-vestlige verden, slik at vi totalt sett har en sammensetning og en mengde innvandrere

som kommer til Norge hvert år som er håndterlig ut fra et integreringsperspektiv. Så ja, kanskje vil vi redusere, kanskje vil vi øke antall kvoteflyktninger, men det kommer an på virkningen av den øvrige utlendingspolitikken.

Presidenten: Replikordskiftet er dermed omme.

Bent Høie (H) [10:32:17]: Jeg ser på bildet bak meg at eidsvollsmennene ser alvorlige og bekymret ut. Det er neppe fordi de grubler på hva som ville være asyltilstrømmingen til Norge i 2009.

Men likevel er det et budsjett som diskuteres i dag. Mye av det mer spennende foregår i diskusjonen om hva som skal komme i februar. Opposisjonen mener jo at Regjeringen hadde hatt muligheten til å gi en del tydelige signaler allerede under budsjettbehandlingen i Stortinget, og har også gitt regjeringspartiene mange muligheter til å gjøre det. Jeg tror at mange av dem som allerede har fått permitteringsvarsel i bygg- og anleggssektoren, hadde blitt glade hvis Stortinget før jul kunne ha samlet seg om noen tiltak allerede nå. Det mest åpenbare – og der alle synes å være helt enige når en snakker fra talerstolen – er å utvide kommunenes mulighet til å sette i gang investerings- og rehabiliteringsoppgaver i kommunal sektor.

KS har her gitt klart uttrykk for at de kan igangsette prosjekter til en verdi av 30 milliarder kr i 2009. Opposisjonen har ved flere anledninger kommet med forslag som ville ha imøtekommet noe av dette. I våre alternative budsjetter har vi foreslått å øke låneordningen gjennom rentekompensasjonsordningen. Det kunne også regjeringspartiene ha gjort. Det valgte de ikke å gjøre. Vi har foreslått ikke å kutte i de pengene i rentekompensasjonsordningen som ikke ble brukt i 2008, men å la dem bli overført til 2009. Det kunne også regjeringspartiene ha gjort. Vi har også i innstillingen til salderingsproposisjonen foreslått å utvide låneordningen med 3 milliarder kr. Det kunne også regjeringspartiene ha gjort, men de har valgt å la være.

Poenget er at det er et bevisst valg, for det er ingen opplysninger som vil komme fram før februar, som vil kunne endre på at det kunne ha vært fornuftig å sette i gang dette nå. Tvert imot tyder alt på at hvis kommunene hadde fått den beskjeden nå istedenfor om to måneder, hadde prosjektet vært to måneder nærmere realisering, og folk som i dag har fått permitteringsvarsel, hadde vært to måneder nærmere å komme i arbeid. Og det er regjeringspartiene, som har flertall i denne salen, som har ansvaret for at det ikke blir gjort.

Budsjettet for 2009 for kommunesektoren er det vanskelig å si eller spå mye om, fordi det bygger på mange faktorer som sannsynligvis kommer til å endre seg i løpet av året. Når det gjelder usikkerhetsfaktorene, er det likevel klart at dette er et budsjett som igjen er et nøkternt budsjett for kommunesektoren for neste år. På samme måte som det har vært det i 2007 og 2008 – hvis skatteanslaget holder.

Regjeringspartiene pleier å slå seg på brystet og si at de har gitt mer penger til kommunene enn det som de lovet i kommuneproposisjonen. Det er en sannhet som også har en annen side, nemlig at inntektene og kostna-

dene i 2008 har endret seg ganske betydelig siden kommuneproposisjonen ble lagt fram. Så det regjeringspartiene egentlig burde ha gjort, hvis de skulle ha vært ærlige i forhold til utviklingen i 2008, var å videreføre at kommunene skulle få beholde de økte skatteinntektene for 2008 inn i 2009. Det hadde vært korrekt å beholde den milliard, men da hadde ikke regjeringspartiene kunnet skryte av at den milliard kom ekstra. Derfor valgte de å gjøre det slik de gjorde.

Det som ofte preger diskusjonen rundt kommuneopp- legget, er at tall hives ut og skaper et inntrykk av at de norske kommunene har fått en betydelig bedre økonomi de siste årene. Det er ikke korrekt. Selv om 2009 er et år som det er veldig vanskelig å spå om, har man likevel fasiten nå for 2006, 2007 og 2008. Hvis en da sammenligner denne regjeringens opplegg til kommuneøkonomi med den forrige regjeringens, så er det en nesten nøyaktig lik utvikling. På samme måte som under den forrige regjering, er det selvfølgelig også for denne regjeringen konjunktorene som er det mest avgjørende for kommunenes økonomi. Da vil jeg vise til Teknisk beregningsutvalgs rapport fra november – og nå snakker vi om inntektene totalt, fordi en ofte har hatt diskusjon i denne sal om de frie inntektene. Det er klart at de frie inntektene er avgjørende for hvordan kommunen opplever handlingsrommet, mens inntektene totalt er det som er avgjørende for tjenestetilbudet i kommunene. Hvis en ser på side 16 i kolonne 3 i Teknisk beregningsutvalgs rapport for november, ser en at utviklingen i inntektene totalt i forrige regjeringperiode viste en vekst på 4,2 pst., mens utviklingen i inntektene totalt under denne regjeringen viser en vekst på 4,3 pst. Hvis en ser på kommunesektorens andel av bruttonasjonalproduktet, er andelen nesten nøyaktig lik.

Det som må være en dom over denne regjeringens kommuneøkonomipolitikk, er at den økonomiske veksten var en engangssatsing i 2006. Jeg tror kanskje at den nåværende kommunalministeren, når hun ser litt tilbake, tenker at det ikke var det klokeste denne regjeringen har gjort, å velge å gi så mye av satsingen ett år istedenfor kanskje å gi litt mindre penger i 2006 all den tid skatteinntangen så ut til å bli så god, og heller gi noe mer i 2007 og 2008. For det som en da opplevde – i motsetning til under den forrige regjeringen da en hadde en mer jevnere vekst – var at kommunene la opp til en voldsom vekst i utgiftsnivået i 2006 som fortsatte inn i 2007, mens inntektene ikke fulgte med. Det betyr at kommunesektoren nå, i forhold til i 2005, står dårligere rustet til å møte de tøffe tidene, bl.a. gjennom at resultatet nå er på 1 pst. Det betyr at en ikke har det overskuddet som skal til i litt mer urolige tider, mens man i 2005 lå godt over målsettingen på 3 pst.

Men det er å snakke om historien. Framover vil det bli mye diskusjon om kommunesektorens økonomi i 2009. Her er også opposisjonen rede til hele veien å diskutere med Regjeringen hvilke tiltak som skal til for også å bruke kommunesektoren for å holde sysselsettingen oppe i Norge, spesielt gjennom bygg- og anleggssektoren.

Hvis vi skal se utover det årlige budsjettet, og se på hva det er som er utfordringen for sektoren hvis en ser over tid, er etter vår oppfatning kommunesektorens stør-

ste utfordring i årene framover i større grad å kunne ta del i å løse velferdssamfunnets oppgaver. Jeg tror at når Bjarne Håkon Hanssen nå jobber med samhandlingsreformen, kommer hans største problem til å være at han kan finne gode løsninger for samhandling mellom sykehuse- ne og kommunene for de store kommunene, men ikke for de små.

Når en ser på utfordringene i barnevernet, ser en at den største utfordringen der er at barnevernsbarn blir kassebatter mellom stat og kommune, der det blir en krangel om hvilke paragrafer tiltakene skal gå etter, og hvem som skal betale, og barn sendes til helt andre deler av landet i en veldig vanskelig situasjon.

Jeg ser at innenfor Nav er en av de store utfordringene at det er for mange regler, for mye fokus på ikke å gjøre feil, istedenfor å gjøre rett og kunne bruke reglene fornuftig.

Innenfor kollektivtransport er den store utfordringen å samordne kommunenes arealplanlegging med fylkeskommunens kollektivplanlegging.

På område etter område ser en at det som skal til for å ta et nytt viktig steg for å få en utvikling av velferdssamfunnet vårt, er å få en annen kommunestruktur, større og mer robuste kommuner som kan overta oppgaver både fra fylkeskommunen og fra staten. De erfaringene som en har hatt gjennom forsøksordningen som ble satt i gang under den forrige regjeringen, er entydig positive med hensyn til at den type løsninger gir bedre resultater for brukerne. Det å starte en diskusjon om hvorvidt kommunestrukturen skal skje ut fra tvang eller frivillighet, er da etter min mening en helt feil måte for Stortinget å tilnærme seg det problemet på. Jeg tror den store diskusjonen i neste periode på dette området må bli å få til en oppgavefordeling mellom stat og kommune som innebærer et betydelig sterkere lokaldemokrati, betydelig flere beslutninger som flyttes lokalt, og større frihet til å finne de gode løsningene lokalt der folk bor. Før vi i denne sal manner oss opp til å gjøre det, kommer vi ikke videre i denne sektoren.

Jeg vil ta opp de forslag som Høyre har i innstillingen.

Høyre vil også støtte forslag nr. 15 – der er vi ved en feil ikke tatt med.

Presidenten: Representanten Bent Høie har tatt opp de forslag han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Tore Hagebakken (A) [10:42:51]: Dette er den siste budsjettdebatten vi har før valget, så mine spørsmål skal handle om kameler, og om man er villig til å komme med noen garantier her.

Tidligere har Høyre garantert at Fremskrittspartiets finanspolitikk ikke skal få gjennomslag, og på våre områder synes jeg nå det er greit å få avklart tydelig fra Høyres side: Vil Høyre garantere at Fremskrittspartiets innvandringspolitikk, som vi ikke minst fikk demonstrert her nå, ikke får gjennomslag? Vil Høyre garantere at Fremskrittspartiets stykkprissystem, og dermed kraftige angrep på lokaldemokratiet, ikke vil få gjennomslag? Og vil Høyre garantere at Sametinget vil bestå?

Bent Høie (H) [10:43:42]: Som Tore Hagebakken vet, er det ikke min oppgave og heller ikke min myndighet å gi garantier på vegne av verken Høyre eller Fremskrittspartiet, eller å ta regjeringsforhandlinger med Fremskrittspartiet i denne sal. Men jeg kan berolige representanten Hagebakken med at når velgerresultatet gir et flertall på borgerlig side, er Høyre ett av de partiene som kommer til å stå på for å klare å komme fram til gode politiske løsninger sammen med Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre. Jeg kan også garantere Hagebakken at det er løsninger som jeg er helt sikker på kommer til å være betydelig bedre for landet enn de løsningene som den rød-grønne regjeringen representerer.

På området innvandringspolitikk vet Hagebakken utmerket godt at Høyre har sagt at det for Høyre er uaktuelt å føre en innvandringspolitikk som bryter med internasjonale konvensjoner. Men vi har også sagt at vi tror vi veldig raskt vil kunne bli enig med Fremskrittspartiet om gode innstrammingsiltak som vil endre den politikken som føres i dag.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [10:45:04]: Til grunn for den budsjettbehandlingen som ligger her nå, er jo kommuneproposisjonen og de omfattende endringene av inntektssystemet som ligger der. Høyre har kommentert det i sin innstilling, ikke i sitt innlegg, men Høyre skriver det samme som de skrev i vår, at de ønsker mer på skatt, øke den kommunale skattøren, ha en kommunal selskapsskatt, og at de ønsker mindre utjevning mellom skattesterke og skattesvake kommuner.

Noen tjener på det, f.eks. Bærum, andre taper på det, f.eks. Åsnes kommune i Hedmark. Kan representanten Høie være så ærlig å bare si at en del av de kommunene som har dårligst tjenestetilbud i dag, ville få enda dårligere tilbud hvis vi hadde gjennomført deres modell?

Bent Høie (H) [10:45:48]: I kommunenes inntektssystem er det mange ulike elementer, både inntektutjevning og utgiftsutjevning. Høyres inntektssystem bygger også på de samme elementene som Regjeringens system. Vår forskjell er at vi mener at kommunene må få beholde en noe større andel av egne skatteinntekter. Vi mener f.eks. det er feil å forlate målsettingen om at kommunene skal ha 50 pst. av skatteinntektene selv, noe som også er KS' standpunkt. Vi mener også det er feil å forlate målsettingen om at kommunene skal få beholde noe av den verdiskapingen som skjer lokalt, gjennom å beholde en andel av selskapsskatten, som også er KS sitt syn og som også er Næringslivets Hovedorganisasjons syn.

Men det som burde bekymre representanten Slagsvold Vedum enda mer, er ikke at Høyres syn deles av KS, men at Høyres syn på disse områdene faktisk er en del av Senterpartiets program, som Senterpartiet måtte forlate i forbindelse med Soria Moria-erklæringen.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [10:47:02]: Jeg vil bare følge opp replikken, og jeg skal være enda mer konkret: Ville Åsnes kommune f.eks., som er en veldig skattesvak

kommune, få mer eller mindre penger hvis vi hadde vedtatt Høyres opplegg?

Bent Høie (H) [10:47:20]: Hvis Høyres opplegg for neste år eller gjennom disse årene også totalt sett hadde blitt vedtatt, er det helt åpenbart at kommuner som har et dårligere skattegrunnlag, ville hatt noe mindre inntekter, mens kommuner som har større skatteinngang, ville ha beholdt noe mer av pengene lokalt akkurat det året vi går inn i. Det er kommunesektorens prinsipielle syn at slik skal det være, nettopp fordi den lokale politikken også skal ha betydning for kommunens inntekter. Dette er også et prinsipielt syn som Senterpartiet har. Så ja, hvis Senterpartiets politikk og Høyres politikk på dette området hadde blitt gjennomført, hadde Åsnes kommune fått noe mindre penger neste år.

Presidenten: Replikskordskiftet er omme.

Rolf Reikvam (SV) [10:48:23]: Det er grunn til å legge merke til Amundsens avslutning på replikkordskiftet med Bjørg Tørresdal, som dreide seg om kvoteflyktninger, der han svarte at kanskje vil vi øke antallet, kanskje vil vi redusere det. Hadde han i tillegg lagt til følgende setning: Det er avhengig av hvilken forsamling jeg snakker til, hadde dette vært en flott overskrift på Fremskrittspartiets politikk. Dette er jo populisme i n-te potens!

2009 er det første året med en forholdsvis omfattende omlegging av inntektssystemet til kommunene. Vi skaper et mer rettferdig inntektssystem for kommunene. Vi introduserer nye tilskuddsordninger, som veksttilskudd, hovedstadstilskudd, Namdalskommunene kommer inn under samme tilskuddet som nordlandskommunene, vi foretar en endring av inntektutjevningen, der vi trapper opp til 57 pst., og skatteandelen skal reduseres ned mot 45 pst.

Dette er en viktig omlegging. En av utfordringene når vi legger om inntektssystemet og endrer på grenser, jf. Namdalstilskuddet, er at kommuner som ligger utenfor grensene, med en gang opplever at dette er urimelig, opplever en viss urettferdighet. De har de samme utfordringene, de ligger kanskje akkurat utenfor den grensen vi etablerer, men de har lik struktur på mange måter, og de har de samme utfordringene. Dette er noe vi må være obs på. Dette må vi alltid ha i bakhodet når vi foretar endringer og justeringer av grenser.

Jeg kan gi ett eksempel. Osen kommune i Sør-Trøndelag faller utenfor Namdalstilskuddet, i og med at den ikke ligger i Namdalen. Dermed opplever de det som urimelig at de kommer vesentlig dårligere ut enn andre kommuner som ligger innenfor grensene, og som da får økt tilskudd.

Når jeg drar fram dette, er det fordi det er viktig at vi også framover hele tiden er obs på dette, og at vi ser på hvorledes vi eventuelt kan kompensere urimeligheter gjennom bruk av skjønnsmidler. I og med at vi fortsatt opprettholder en stor ordning med skjønnsmidler, er det viktig at vi våger å se på hvorledes vi eventuelt kan rette opp skjevheter som blir skapt på denne måten. Det er min oppfordring både til departementet og også til fylkesman-

nen at her må en være obs og fange opp urimeligheter som oppstår på grunn av justeringer som har som formål å få til forbedringer av dagens system.

Det samme ser vi i Nord-Norge når det gjelder tiltaks-sonen. Det er viktig at vi tar på alvor de kommunene som opplever det som urimelig at de ligger i samme tiltaks-soner som finnmarkskommunene, men får et vesentlig lavere tilskudd. Vi må hele tiden være på vakt og ta de utfordringene som disse kommunene stilles overfor. Vi har skrevet noe om det i innstillingen, og jeg regner med at departementet også vil følge opp og påse og være i dialog med disse kommunene, slik at det de opplever som urimelig i alle fall kan kommuniseres og eventuelt også gjøres forbedringer eller endringer på.

Dette budsjettet blir viktig på mange områder, men jeg har lyst til trekke fram bostøtteordningen. Her tar vi et skikkelig løft, en skikkelig forbedring av dagens bostøtteordning. På årsbasis tilfører vi 1 milliard kr. Dette er kanskje et av de aller viktigste fattigdomstiltakene vi kan iverksette. Det er viktig å gjøre bolig overkommelig for en større del av befolkningen, som i dag faller utenfor dagens bostøtteordning, og Regjeringen fortjener ros for at de har tatt dette løftet fra 1. juli 2009, med helårseffekt fra 2010. Dette er det mange fattige, mange som lever i en vanskelig situasjon, som vil oppleve som et vesentlig og sentralt tiltak. Det blir fulgt opp. Hvis vi i tillegg kan følge opp med forbedring av husleieloven, som vi holder på med, og også forbedre finansieringsordningen, iallfall øke rammene til Husbanken, er vi i ferd med å utvikle en boligpolitikk som er total, og som er god.

Jeg ser at det bare er to sekunder igjen, og jeg hadde masse jeg skulle ha sagt, men jeg får i hvert fall holde meg til den klokken som tikker og går, så da sier jeg takk.

Presidenten: Kanskje representanten Reikvam kan få sagt litt mer, for nå blir det replikkordskifte.

Åge Starheim (FrP) [10:53:51]: SV-representanten Reikvam har lagt fram ein rapport som han har kalla «Utveier». Dette er utan tvil ein dekkjande tittel, for det Reikvam gjer i rapporten, er febrilsk å leite etter utvegjar slik at han kan unngå å modernisere offentlig sektor.

I rapporten tek Reikvam nemleg til orde for å redusere bruken av konkurranse og anbod. Han har dessverre allereie fått fullt gjennomslag i Regjeringa, der SV har fornyingsministeren. Riksrevisjonens merknader til rekneskapen for budsjettåret 2007 er nemleg fulle av kritikk knytt til mangelfulle anbodsprosessar både i departement og i etatar.

Lat meg ikkje gå i detaljar og kommentere den mangelfulle verkelegheitsforståinga som vert blottlagd i forslaget om at private utøvarar av offentlege tenester, som t.d. skule, skal vere nonprofit.

Eg vil i staden stille Reikvam følgjande spørsmål: Meiner Reikvam verkeleg at tilsette i privat sektor er dårlegare menneske enn tilsette i offentlig sektor, og i kor stor grad stiller Arbeidarpartiet og Senterpartiet seg bak SVs ideologiske motstand mot tilsette i privat sektor?

Rolf Reikvam (SV) [10:54:58]: For det første vil jeg gi ros til Åge Starheim for at han har lest rapporten «Utveier – Samhandlingsmodellen som alternativ til New Public Management», og jeg håper virkelig at alle som er her i salen – det burde vært flere her – leser rapporten på samme måte som Starheim, for den er spennende, den er nytenkende, og den er en invitasjon til debatt.

Når det gjelder den andre delen av spørsmålet, som går på hva Senterpartiet og Arbeiderpartiet mener, kan ikke jeg svare på det. Representanten får stille spørsmålet til dem.

Jeg har ikke på noe tidspunkt verken skrevet i rapporten eller sagt noe som helst i retning av at de som jobber i privat sektor, er dårligere mennesker. Starheim må jo ha masse fantasi når han antyder slike ting.

Det vi har gjort, er at vi har prøvd å reise en ideologisk debatt om hvordan vi skal organisere offentlig sektor, hvilke styringssystemer vi skal ha i offentlig sektor, og vi har lansert en idé som vi kaller Samhandlingsmodellen, som utfordrer dagens styringssystem.

Bent Høie (H) [10:56:12]: Når Høyre møter Arbeiderpartiet i debatter om situasjonen på asylområdet, og Høyre mener at denne regjeringen har liberalisert asylpolitikken, og at det er årsaken til den store tilstrømmingen, svarer Arbeiderpartiet at den rød-grønne regjeringen har videreført Høyres asylpolitikk fra Bondevik II-regjeringen. Samtidig har Regjeringen lansert 13 innstrammingsforslag, og SV støtter de fleste av disse.

Betyr det at SV nå står bak en asylpolitikk som er strammere enn den Bondevik II-regjeringen stod for, eller snakker Arbeiderpartiet usant når de bruker den type argumenter mot Høyre?

Rolf Reikvam (SV) [10:56:52]: Asylpolitikken har vi debattert i forbindelse med den nye utdanningsloven, og vi har tidligere gitt uttrykk for at vi oppfatter den loven som et steg i riktig retning. Det er bare et halvt år siden vi behandlet og vedtok den nye loven, og vi har sagt at de konklusjonene som ligger der, er steg i riktig retning på mange vesentlige områder.

Så må jo Arbeiderpartiet snakke for Arbeiderpartiet, og jeg snakker for SV. Vi skulle nok på mange områder ønske å gå enda lenger i retning av det som jeg vil kalle en liberalisering, eksempelvis skulle jeg ønske at vi tok inn flere kvoteflyktninger. På flere områder ønsker vi å bevege oss noe i retning av det vi har kalt en noe mer human asylpolitikk, men som sagt, de stegene vi tok i forbindelse med loven, var steg i riktig retning, slik som vi ser det.

Björg Tørresdal (KrF) [10:58:03]: Det er ikke tvil om at det i norske kommuner nå hersker en stor usikkerhet om hvordan økonomien vil se ut neste år. Det er rådmenn som kutter stillinger, det er usikkerhet knyttet til skatteinntektene, og det er usikkerhet knyttet til hvorvidt det kommer driftsmidler til kommunene i tiltakspakken på nyåret. Det fører til det motsatte av det som SV vil i regjering, å øke antall lærere i grunnskolen, nemlig at det blir færre, fordi man kutter, fordi man ser at man ikke har

økonomi til å opprettholde den lærertettheten man hadde i 2008.

Ser ikke representanten Reikvam at det er nødvendig å ta grep nå i saldert budsjett og i budsjettet for neste år som sikrer at kommunene kan legge opp til en videreføring av velferdstilbudet på det nivået vi har hatt i 2008? Ser ikke representanten at de grepene må tas nå?

Rolf Reikvam (SV) [10:58:58]: Det var mange påstander i den replikken.

For det første må jeg si at jeg er fortsatt litt usikker på skatteinntektene for 2009. Påstand om at skatteinntektene blir lavere enn det som er anslått i budsjettet, er det godt mulig slår til. Jeg også frykter vel at skatteinntektene for 2009 kan bli noe lavere, men dette vet vi fortsatt ganske lite om, selv om det er grunn til å være noe bekymret på grunn av den økte arbeidsledigheten i tiden framover.

Budsjettet som det ligger nå, legger opp til en viss realinntektsvekst for kommunene, så i utgangspunktet burde de kunne opprettholde tilbudet på det nivået de hadde i 2008, under de forutsetninger som ligger i budsjettet. Men hvis det fortsetter å endre seg dramatisk, eksempelvis at skatteinntektene går ned sammenliknet med det vi har lagt inn, på grunn av økt arbeidsledighet, er det klart at dette må kompenseres, slik at det ikke får konsekvenser. Men dette vet vi fortsatt veldig lite om.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Björg Torresdal (KrF) [11:00:12]: På samme måte som Regjeringen har varslet at det på nyåret kommer en tiltakspakke mot arbeidsledighet, må det varsles at det kommer en krisepakke for kommunene.

Det handler om kommunenes evne til å opprettholde dagens tjenestetilbud, dagens barnehagetilbud, skoletilbud, eldreomsorg – alt som er den nære velferden for oss alle. Det haster med at Regjeringen går ut og forsikrer kommunene om at de også tar denne siden av utfordringene på alvor, for kommunene legger sine budsjetter. I kommune etter kommune ser man at det er kutt i viktige oppgaver som helse og skole. Ifølge Kommunal Rapport foreslår halvparten av rådmennene kutt i stillinger fra neste år, og de frykter svikt i skatteinntektene.

Situasjonen for kommunene er akutt. Det haster med et signal om hva som kommer i denne krisepakken, slik at de kan unngå nedskjæringer. Det må ikke være slik at kommunene sier opp lærere og omsorgsarbeidere. Vi må ikke risikere at bygging av sykehjemsplasser og opprusting av skolebygg utsettes. Kommunene trenger et signal om at:

1. svikt i skatteinntektene vil bli kompensert, og at
2. det kommer en tiltakspakke for satsing på vedlikehold av skoler, kirker, sykehjem og omsorgsboliger.

Vi ser en kraftig oppbremsing i økonomien. Sysselsettingen går ned, og ledigheten går opp. Vi må bruke den ledige kapasiteten til å bedre kvaliteten på velferdstjenestene og til å ta igjen vedlikeholdsetterslepet.

Denne stortingsperioden startet godt når det gjaldt kommuneøkonomien. Så flatet det ut. Nå ser vi en ned-

gang. Landet trenger økt offentlig aktivitet, ikke redusert.

De rammer som vi vedtar for kommunesektoren i dag, er ikke nok. Nå må vi ha klare forventninger om at Regjeringen legger fram en tiltaksplan raskt.

Kristelig Folkeparti er glad for at rentekompensasjonsordningen for skoler og kirkebygg er tilbake, for det er et stort behov for vedlikehold av kirker. Derfor er det positivt at kommunene får en mulighet til å styrke dette arbeidet. I vårt alternative budsjett ville vi hatt langt større rammer, men det er godt at man kommer i gang. Denne ordningen mener vi også burde gjelde nye kirkebygg, slik den gjorde tidligere, for det kan i noen kommuner være mer hensiktsmessig å bygge nytt istedenfor å pusse opp kirkebygg som er i dårlig stand. Vi er skuffet over at regjeringspartiene ikke vil innlemme nye kirkebygg og privatskoler i rentekompensasjonsordningen. Vi får håpe at Regjeringen åpner for dette i ny tiltakspakke.

Det ble stort flertall for at bygg som mottar midler fra rentekompensasjonsordningen for skoler, kirke og svømmeanlegg, må følge prinsippet om universell utforming. Det er bra og i tråd med den nye antidiskrimineringsloven som sier at universell utforming skal være hovedregelen.

Jeg er meget godt fornøyd med at et stort flertall i komiteen mener at Innovasjon Norges virkemidler skal innrettes slik at det kan gis tilskudd til investeringer i små utkantbutikker for å gi bygdene tidsmessige butikker med moderne lokaler og utstyr. Regjeringen må derfor nå vurdere om reglene kan endres slik at utkantbutikkene i Merkurprogrammet kan komme innunder Innovasjon Norges investeringstilskuddsordninger.

Det er viktig med en offensiv og målrettet distriktpolitikk, og det er viktig å gjøre en spesiell innsats for de mest utsatte kommuner og lokalsamfunn gjennom gode velferdsordninger, attraktive lokalsamfunn og næringsutvikling.

Utkantbutikkene spiller en viktig rolle i småsamfunn, både for å sikre lokalbefolkningen i distriktene tilgang til dagligvarer, og som møteplass og servicesenter for befolkningen.

Så vil jeg peke på den positive omtalen en samlet komité gir den katolske kirken for den viktige innsatsen kirken gjør for mange arbeidsinnvandrere i Norge. Spesielt for den store gruppen polske arbeidsinnvandrere utgjør kirken en viktig møteplass, der den tilbyr informasjon og sosiale tiltak. Den største gruppen med innvandrere til Norge er polske arbeidsinnvandrere. Vi mener derfor at den katolske kirken må prioriteres når midler til informasjons- og veiledningstiltak for 2009 skal fordeles.

Kristelig Folkeparti skulle gjerne ha sett at psykiatrimidlene hadde vært øremerket i et år til, for vi har ikke kommet helt i havn med planen. Det er det dessverre ikke flertall for, men vi er glad for at midlene til storbyene blir øremerket, slik komiteen har gått inn for.

Jeg vil anbefale de forslag som Kristelig Folkeparti er med på. I tillegg vil jeg si at Kristelig Folkeparti støtter forslagene nr. 34, 35 og 36.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Arild Stokkan-Grande (A) [11:05:43]: Representanten Bjørg Tørresdal er ofte opptatt av en human flyktning- og asylpolitikk i sine innlegg. Det er prisverdig.

Det viktige er ikke hva man sier, man hva man faktisk gjør. Forrige periodes regjeringssamarbeid mellom Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre var vel ingen suksesshistorie for Kristelig Folkepartis innvandringspolitikk, snarere tvert imot. Da var det demonstrasjonstog for en mer human flyktning- og asylpolitikk.

Bjørg Tørresdal nevnte ikke mye om dette i sitt innlegg nå, men i en replikk til Per-Willy Amundsen fra Fremskrittspartiet tidligere i debatten var Bjørg Tørresdal meget kritisk til bl.a. Fremskrittspartiets flyktning- og asylpolitikk.

Nå er det snart valg. Det er på tide at kaoset på borgerlig side blir ryddet opp i. Da blir spørsmålet til Bjørg Tørresdal: Ser representanten Tørresdal for seg at det i det hele tatt kan være aktuelt for Kristelig Folkeparti å være støtteparti for en regjering der Fremskrittspartiet får gjennomslag for sin flyktning- og asylpolitikk?

Bjørg Tørresdal (KrF) [11:06:48]: Jeg trodde først at jeg skulle få lov til å si noe om Kristelig Folkepartis innvandringspolitikk, som handler om at vi ønsker en human innvandringspolitikk basert på de internasjonale konvensjoner, i tråd med FN's anbefalinger. Det er viktig for meg å si dette. Hvis man går tilbake til sentrumsregjeringen, Bondevik I, og til de siste ti årene, vil man se at det her går en rød linje for en mer human innvandringspolitikk.

Så til regjeringsspørsmålet: Kristelig Folkepartis landsstyre har sagt at vi ønsker oss et regjeringssamarbeid med utgangspunkt i sentrum, og at vi ikke kan samarbeide med et tyngdepunkt ytterst til høyre eller til venstre i norsk politikk. Vi er og blir et sentrumsparti.

Per-Willy Amundsen (FrP) [11:07:42]: I likhet med representanten Arild Stokkan-Grande merket jeg meg at representanten Tørresdal unnlot å snakke om asyl- og flyktningpolitikk i sitt innlegg, og det er det kanskje en svært god grunn til. Kristelig Folkeparti har jo i praksis vært en støttespiller for den totalt feilslåtte asylpolitikken den sittende regjeringen har ført, ja endog har Kristelig Folkeparti kritisert Regjeringen for ikke å være liberal nok på innvandringsområdet. Det ser vi også konsekvensen av i dag. Det kan hende at det er litt av grunnen til at representanten Tørresdal ikke omtalte dette i sitt innlegg.

I den situasjonen som vi er i nå, har vi sannsynligvis over 20 000 illegale innvandrere i Oslo alene. Er det fremdeles slik at Kristelig Folkeparti ønsker et amnesti for illegale innvandrere, eller har man valgt å legge bort dette fullstendig uansvarlige forslaget?

Bjørg Tørresdal (KrF) [11:08:53]: Takk for anledningen til å snakke om vår innvandringspolitikk.

Det viktigste grepet som er tatt i denne stortingsperioden når det gjelder Kristelig Folkeparti og innvandringspolitikken, er det forslaget som Jon Lilletun og undertegnede fremmet i denne sal i 2006, som handlet om at asylbarn skal få sterkere rettigheter. Heldigvis gikk både Venstre og

regjeringspartiene med på dette forslaget, og det ble foreslått en rekke endringer, både for de barna som var i Norge, og for barn som i framtida kom til Norge, som en styrking av deres rettigheter i tråd med Barnekonvensjonen. Det er vi veldig stolte av.

Så til de lengeværende asylsøkerne. De er en sammensatt gruppe. Noen er ofre for menneskehandel, noen er såkalte ureturnerbare – de kan ikke sendes hjem til landet de kom fra. Det går ikke an å ha en unyansert holdning til denne gruppen. Det Kristelig Folkeparti har sagt, er at vi ønsker at når en skal vurdere om mennesker skal få opphold på humanitært grunnlag eller ut fra sterke menneskelige hensyn, skal botid i Norge telle med. Det betyr at de som har bodd her lenge, skal få sin botid i Norge og i hvor stor grad de er integrert, med i vurderingen. Det er human politikk.

Rolf Reikvam (SV) [11:10:12]: Bjørg Tørresdal brukte en del tid på at Regjeringen er for treg når det gjelder å agere overfor den finanskrisen som vi har sett, og at kommunesektoren er en viktig aktør i å drive aktiv motkonjunkturpolitikk. I sin replikk til meg viste hun til at inntekten sannsynligvis blir lavere enn forutsatt i budsjettet, fordi vi får større arbeidsledighet, osv. osv. I og med at Kristelig Folkeparti er så kjappe nå og mener at de har oversikt over situasjonen og vet litt mer enn det vi andre sannsynligvis vet, er det viktig at den informasjonen kommer fram.

Mitt spørsmål til Bjørg Tørresdal er: Hvor mye mener Kristelig Folkeparti at kommunene trenger i økte tilskudd på driftssiden for eventuelt å kunne kompensere for lavere inntekter enn forutsatt, og for å bruke driften i en aktiv motkonjunkturpolitikk? Det ville være interessant å vite hvilke tall en opererer med.

Bjørg Tørresdal (KrF) [11:11:27]: Jeg håper at Regjeringen blir glad for at Kristelig Folkeparti er offensiv når det gjelder å foreslå gode offensive grep for å sikre velferden, for det er velferden som er viktig, ikke hvem som kommer med forslagene. Men Regjeringen har vært treg. Vi er glade for at Regjeringen kommer på banen og sier at det kommer mer. Det gir håp for dem som sitter rundt om i norske kommuner og har ansvar for velferden.

Når det gjelder tall, så la oss ta skatteinntektene. Nå har vi lest og hørt i mediene at det kan bli 3 milliarder kr. Jeg er enig med statsråd Meltveit Kleppa i at det kan være usikre tall, men da burde det være greit for den sittende regjeringen å si at de ønsker å kompensere for svikten i skatteinntektene, slik at det blir som det var forutsatt eller lagt til grunn da statsbudsjettet ble lagt fram. Vi ønsker å bygge på tall som er seriøse, og vi vet at det er usikkerhet om dem, men en garanti sier noe om at vi skal ligge på det nivå som var foreslått i statsbudsjettet.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Anna Ceselie Brustad Moe (Sp) [11:12:24]: Norge er opprinnelig etablert på territoriet til to folk – samer og nordmenn – og begge folkene har samme rett og krav på å kunne utvikle sin kultur og sitt språk. Jeg har en fire-

åring hjemme som nå hopper rundt og synger «Oro jaska beana», og det er ingen tvil om at Nesseby kommunes kultursatsing har ført med seg en helt ny stolthet og bevissthet rundt samisk språk og identitet blant de fleste av oss og særlig blant unge. Jeg vil gratulere kommunen og The BlackSheeps med en fantastisk samisk og norsk seier i den nordiske finalen i Melodi Grand Prix Junior! Seieren viser at man kommer aller lengst med å være seg selv, og at talent ikke kjenner noen grenser.

Sametinget, Samien Sitje på Snåsa og Samefolkets fond har en sentral rolle i arbeidet for samisk språk, og jeg er derfor tilfreds med at Regjeringen tilfører midler til bl.a. handlingsplanen for samisk språk. Vi er lovt en stor og bred satsing på kommunene, og et godt bevis på at Regjeringen til nå har klart det, er at vi siden 2005 har fått 45 600 flere førskolelærere, vaktmestere, hjelpepleiere og andre tjenesteytere ansatt. Til sammenligning kuttet Solberg-regimet 3 000 stillinger i årene før oss. Regjeringen legger i tillegg opp til bygging av 1 000 nye sykehjemsplasser, 1 000 studentboliger og 2 000 nye barnehageplasser, og det legges til rette for tilskudd til 1 500 kommunale utleieboliger for neste år. Vi får også på plass igjen utlånsordningen med rentekompensasjon for skolebygg og basseng samt for kirkebygg.

Men når det er sagt, er vi smertelig klar over den situasjonen mange kommuner og innbyggere nå befinner seg i, med økt ledighet, økte utgifter, økte pensjonspremier og stramme budsjetter. Nav Nord-Trøndelags prognose for fylket melder om en klar nedgang i sysselsettingen kommende år. Spesielt innenfor bygg- og anleggsvirksomhet, industri, transport og kommunikasjon, forretningsmessig tjenesteyting, varehandel, hotell- og restaurantdrift er det fare for at arbeidsledigheten vil øke.

Det hjelper lite med gode rentekompensasjonsordninger om en ikke har god rente og egenandel til å dekke avdrag med i kommunene. Vi tar derfor kommunene med på råd, og jeg selv ringer ofte hjem for å følge utviklingen. Vi erfarer at mange kommuner er avventende, men flere er også aktive og allerede i gang med å planlegge for den nye situasjonen, fordi de vet hvilken viktig arena de er for sysselsetting og velferd i krisetider.

«2009 blir startskuddet for noen gedigne skoleutbyggingsår for Nord-Trøndelag» kunne vi lese i Trønder-Avisa i går. Tidligere i måneden kunne vi lese om fylkets satsing på videregående skole, over 1 milliard kr de neste årene, og nå følger Verdalen opp med Verdalsøra barne- og ungdomsskole med ny idrettshall og renovering av svømmehall samt ombygging av Vuku-skolen. Steinkjer starter skolebygging på Beistad og Egge, og videre kommer skolene i Kvam og Byafossen påfølgende år. Stjørdal setter i gang storprosjektet Stokkan skole, og i tillegg ferdigstilles Lånke skole. Namsos bygger Bangsund skole, og Levanger bygger skole på Skogn. Slik kan man fortsette.

Slike satsinger er treffsikre og proaktive og viser viljen som ligger i kommunene til å innfri forventninger om gode skolebygg, men også til å avhjelpe situasjonen. Men dette gir også Regjeringen et sterkt signal om å følge opp med god og treffsikker tiltakspakke etter jul. Det er ingen tvil om at kommunene trenger frie midler til å kunne

nyttiggjøre seg rentekompensasjonsordninger. Men det er viktig at dette gjøres rett – ubyråkratisk, treffsikkert og gjennomtenkt.

Regjeringen foreslår å overføre 2,56 milliarder kr til distrikts- og regionalpolitiske utviklingsmidler i 2009, en økning på 182 mill. kr fra året før, dette for at folk fortsatt skal kunne bo og trives der de vil. Det nytter å fokusere på mulighetene i distriktene. Regjeringen kan legge forholdene til rette, men det er likevel folk som bor i lokalsamfunnene, som må utnytte de ressursene som finnes der.

Etableringen av Kompetansesenter for distriktsutvikling, Distriktsenteret, med hovedbase i Steinkjer, vil fra og med 2009 være i full drift med en økt ramme på 5,5 mill. kr – til hele 21,5 mill. kr. Senteret er et ledd i å bedre treffsikkerheten og sikre de langsiktige effektene av lokalt utviklingsarbeid og å sikre en enda bedre sammenheng mellom nasjonale initiativ og lokalt og regionalt utviklingsarbeid.

Senterpartiet mener det er viktig å systematisere og øke kunnskapen om effekter av den distrikts- og regionalpolitiske satsingen. Vi må bruke landets penger fornuftig og finne de tiltakene som virker, og vi er derfor ivrige etter å se resultatene gjennom dokumentasjon av utviklingstrekk, utfordringer og effekter av tiltak, gjennom samarbeid med forsknings- og utviklingsmiljøer og bestilte utredninger, erfaringsoverføring på tvers av landsdeler og kommuner, veiledning, formidling og nye skapte møteplasser. Vi forventer at Distriktsenteret skal opparbeide en felles kunnskapsbase og bidra til at distriktskommuner blir bedre rustet til å lykkes i å utvikle samfunnene sine. Senteret har allerede startet arbeidet, og vi er ivrige etter å følge med.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Ib Thomsen (FrP) [11:18:18]: Senterpartiet har nå sluttet å referere til Soria Moria-erklæringen og hvor overoppfylt den er. Nå gjelder det ofte hva som kommer neste år, og hvilke tiltak kommunene får se neste år, i februar, altså det Hagebakken refererte til, samtalen statsministeren har med de andre parlamentariske lederne. Men kommunene har en annen opplevelse enn hva Senterpartiet nå redegjør for i dag, for det viser seg at hver tredje kommune på Vestlandet i sine budsjetter vurderer å legge ned skoler. Bergens Tidende har foretatt en gjennomgang av budsjettene i Hordaland og Sogn og Fjordane. Der viser det seg at 20 kommuner ønsker eller vurderer å legge ned grendeskoler.

Er dette en distriktspolitikk Senterpartiet kan stå inne for? Er dette en utvikling Senterpartiet kan leve med i regjering, og hva vil Senterpartiet gjøre med det?

Anna Ceselie Brustad Moe (Sp) [11:19:17]: Jeg legger merke til at opposisjonen stiller det samme spørsmålet nærmest til alle tre regjeringspartiene, for å prøve å finne noe som splitter oss i synet på den tiltakspakken som skal komme. Jeg må nok dessverre bekrefte at den splittelsen får dere ikke fra oss her i dag. Vi er enige om at den tiltakspakken som kommer, skal være godt gjennomtenkt og

fundert. Vi har allerede startet med å sikre renter og banker. Senterpartiet er veldig fornøyd med det arbeidet Regjeringen gjør med hensyn til å følge med på situasjonen, og vi er sikre på at dette blir håndtert på en god måte.

Bent Høie (H) [11:20:04]: I Soria Moria-erklæringen fikk Senterpartiet gjennomslag for at Regjeringen skulle lansere en flerårig opptrappingsplan for kommuneøkonomien. Nå sitter vi med fasiten for tre av fire år, og vi står foran et år som er meget usikkert. Fasiten forteller at vi både i 2007 og 2008 har hatt en negativ vekst i kommunenes frie inntekter. Kommunene rapporterer, og har rapportert i disse to årene, veldig tydelig om hva det betyr.

Mener Senterpartiet nå at lovnaden om en flerårig opptrappingsplan for kommuneøkonomien er innfridd? Eller er det slik at dette var en engangssatsing i 2006, som kommunene har sett lite til i etterkant?

Anna Ceselie Brustad Moe (Sp) [11:21:02]: Jeg tror ikke Bent Høie har fulgt med i innlegget mitt. Jeg ramset opp en hel rekke tiltak som vi er fornøyd med og stolte av, som vi har fått til på grunn av den økningen i kommuneøkonomien som vi mener har skjedd de siste årene. En økt ramme på over 28 milliarder kr de siste årene kan vel ikke sies å være en nedgang i veksten i de frie midlene.

Björg Tørresdal (KrF) [11:21:40]: Jeg vet at det har vært viktig for Senterpartiet å få på plass en rentekompensasjonsordning for skoler og kirkebygg. Det har de støttet Kristelig Folkeparti på mer eller mindre hele stortingsperioden, og de er sikkert veldig glade for at det nå er kommet på plass. Men det som forundrer Kristelig Folkeparti, er at Senterpartiet ikke vil innføre ordningen slik den var under Bondevik II, nemlig å åpne for, i de tilfellene der det er mest gunstig, å bygge nye kirker i stedet for å pusse opp gamle. Slik var den gamle ordningen. Den gangen støttet Senterpartiet ordningen som inkluderte nye kirker. Hvorfor i alle dager sier Senterpartiet nå nei?

Anna Ceselie Brustad Moe (Sp) [11:22:20]: Vi har vel en oversikt over landets kirker og kirkebygg, og behovet for kirkebygg, og ut fra den vurderingen vi har gjort, har vi så langt ikke sett et behov for nye kirkebygg. Men blir det innrapportert en hel mengde behov for det, skal vi helt klart vurdere det.

Når det gjelder rentekompensasjonsordningen, også framover, i forbindelse med tiltakspakken, bør vi vurdere om det er mulighet for å åpne ordningen for eventuelt nye bygg, og eventuelt ta inn vedlikehold på andre offentlige bygg.

Presidenten: Replikordskiftet er dermed omme.

Leif Helge Kongshaug (V) [11:23:25]: Regjeringspartiene har snakket mye om økte inntekter til kommunene i sin regjeringstid, og det er rett å si at Venstre stort sett

har fulgt Regjeringens økninger. Vi har tidvis fordelt litt mer til fylkene. I inneværende budsjett gir vi også litt mer til fylkene for å innføre ungdomskort i kollektivtrafikken, som vi synes er viktig.

Økte inntekter, friere inntekter og mindre øremerking til kommunene er noe Venstre er opptatt av. Det har å gjøre med det grunnleggende fundamentet som lokalt selvstyre er. Det hjelper lite at inntektene har økt med 50 pst. i denne perioden når kostnadsveksten har vært høyere. Det er derfor ikke til å undres over at mange kommuner nå, ifølge avisoppslag, driver med budsjettkutt. Det har vært et rekordhøyt lønnsoppgjør, høy rente, store låneopptak og høy prisvekst, og alt sammen forverrer kommuneøkonomien. Dette har dessverre særlig gått ut over skolesatsingen, det være seg både i primærkommunene og i fylkeskommunene.

Når det gjelder effektivisering, er det mange innfallsvinkler på det. Men det er viktig å ha fokus på det hele tiden. Rundene med kommunesammenslåinger på 1960-tallet, som var et resultat av Schei-komiteens arbeid, viser ganske interessante utslag nå 40 år etterpå. I mitt eget fylke, Møre og Romsdal, ble en del kommuner slått sammen. En sammenligning av KOSTRA-tall mellom de sammenslåtte kommunene og de som ikke ble det i Møre og Romsdal, viser at de sammenslåtte i 2007 brukte 86 mill. kr mer til administrasjon. Samtidig fikk de 193 mill. kr mindre i frie inntekter.

Hva er så meningen med at noen kommuner, i et elers likt nabolag, skal ta ut effekten ved sammenslåingen i 40–50 år, mens andre skal leve lykkelig videre med de samme midlene og de samme grensene? Vi må komme over til et inntektssystem som premierer optimal utnyttelse av ressurser og økt samarbeid, som dyrker kvalitet og bidrar til forenkling. Det er kostnadene ved å drive kommunene som utgjør de store forskjellene i dag.

I flere medier har representanter for Regjeringen og regjeringspartiene varslet at kommunesektoren vil være en del av krisepakken som kommer nå på nyåret. Kommunal sektor kan være en gunstig sektor å sysselsette flere i, hvis arbeidsledigheten fortsetter å stige, men ikke ubetinget. Vi må fortsatt ha for øyet en mer effektiv utnyttelse av ressursene i kommunal sektor. Det må settes mer inn på tjenesteproduksjon, og mindre til administrasjon. Det må ikke bli slik at flere hender i helsesektoren nødvendigvis betyr flere hoder til å administrere nettopp disse hendene. 1 pst. effektivisering i kommunal sektor kan gi en gevinst på 3 milliarder kr. Men det virker som om slike perspektiv er fraværende hos Regjeringen. Ordet «forsøk» virker som å være et fyord.

Finanskrisen kan også brukes til å dempe klimakrisen. Kommunesektoren kan bidra til å redusere inntil 20 pst. av klimautslippene i Norge, og den muligheten bør Regjeringen utnytte ved å stimulere kommunene til å bli skinnende grønne miljøkommuner.

Venstre vil arbeide for at Norge ivaretar både juridiske og moralske forpliktelser overfor mennesker på flukt. I vårt alternative budsjett foreslår vi derfor at Norge tar imot 500 flere overføringsflyktinger enn det Regjeringen legger opp til. Venstre tror også at frivillige organisasjoner

kan bidra i større grad, og det er viktig å stimulere disse til en større aktivitet.

Venstre ønsker å prioritere mer til dem som trenger det mest. Vi har dessverre over 5 000 bostedsløse i Norge. Det er et stort behov for flere boliger til vanskeligstilte, både i byer og i distrikt. Venstre er glad for Regjeringens forslag om å øke bostøtten og endre kriteriene for bostøtte. Regjeringen fortjener ros for det. Men for å få full effekt av det foreslår Venstre i sitt budsjett å utvide nedbetalingstiden for startlån fra 20 til 30 år.

Det er viktig at vi får en debatt om boligpolitikken i Norge der vi har fokus på de aller svakeste og mulighetene også for dem til å ha det rettferdige kravet det er å ha egen bolig.

Til slutt tar jeg opp det forslaget som Venstre er forslagsstiller for.

Presidenten: Representanten Leif Helge Kongshaug har tatt opp det forslaget han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Tore Hagebakken (A) [11:29:00]: Er Venstre klar over hvor store forskjeller det er i kommunenes forutsetning for å skaffe seg skatteinntekter? Jeg spør fordi Venstre foreslår at vi skal gå lenger enn det som er situasjonen i dag, nemlig at skatten nå utgjør snaut 47 pst. av kommunenes inntekter. Venstre vil, sammen med Høyre, at det skal bli 50 pst. Vi foreslår at det skal gå ned til 45 pst. fordi vi ønsker å utjevne mer av forskjellene.

Hvorfor er det slik at Venstre er så sterkt opptatt av de skattesterke kommunene, de rikeste kommunene, men svikter de skattesvake?

Leif Helge Kongshaug (V) [11:29:45]: Det må alltid være slik at det enten det er en bedrift, en kommune eller private, må foreligge en stimulans og et initiativ til å skaffe egne inntekter. Det gjelder også kommunene, og det er utrolig viktig, spesielt i distriktskommunene rundt om i Norge, at vi har politikere som står på for å skape ny aktivitet og framtidsrettede arbeidsplasser. En stimulans gjennom skatteinntekter er viktig nettopp for en slik aktivitet. Derfor er det viktig å få til en slik stimulans for også å skape aktive lokalsamfunn. Denne balansen er det viktig å ta vare på.

Per-Willy Amundsen (FrP) [11:30:42]: Jeg merket meg at representanten Kongshaug heller ikke i sitt innlegg snakket om innvandrings situasjonen i Norge, som er en viktig del av det budsjettet vi behandler i dag. Det er det kanskje også en grunn til at Venstre velger å la være å gjøre, for Venstre går jo faktisk skrittet lenger enn den sittende regjeringen i å ønske å føre en uansvarlig, liberal flyktning- og asylpolitikk.

I mitt innlegg forsøkte jeg å utfordre Stortinget til å tenke de lange linjene og se på konsekvensene av den politikken som nå føres – løfte blikket og se konsekvensene som vi kan oppleve – nemlig at Oslo får innvandrerflertall før 2029, at etniske nordmenn blir en minoritet i Norge i løpet av dette århundret. Mitt spørsmål til representanten

Kongshaug er: Er det en utvikling som Venstre synes er helt grei, at etniske nordmenn skal bli en minoritet i eget land?

Leif Helge Kongshaug (V) [11:31:48]: Det er åpenbart at Fremskrittspartiet og Venstre har forskjellige syn når det gjelder innvandringspolitikken. Venstre har ingen formuleringer på hvorvidt det skal være flere nordmenn eller ikke i forhold til innvandrere i landet. Men det som er Venstres politikk, er en human innvandringspolitikk der en tar hensyn til internasjonale konvensjoner og internasjonal flyktningpolitikk, bl.a. ut fra det regelverket som FN har. Vi legger de enkelte personers skjebne eller situasjon til grunn når søknad skal behandles, og vi deler ikke inn i grupper og sier at den gruppen vil vi ikke ha, og den gruppen skal vi ha.

Jeg tror nok at vi også i tiden som kommer, har behov for innvandring i Norge, nettopp for å ta vare på den veksten i økonomien som vi alle sammen er så avhengig av.

Rolf Reikvam (SV) [11:32:58]: Siden Kongshaug ikke er med i komiteen, skal jeg holde meg til det mer generelle og det prinsipielle.

På side 20 i denne innstillingen skriver Venstre bl.a.

«For dette medlem er det likevel et mål at veksten i det offentliges utgifter må være lavere enn veksten i samfunnet for øvrig.»

Hvorfor dette er et mål, sier en ingen ting om, og Kongshaug kan jo da få lov til å forklare oss hvorfor akkurat dette er et mål.

Men det jeg egentlig ønsker å spørre om, er: Vi ser inn i 2009, med sannsynligvis lav vekst i samfunnet for øvrig – og vil dette målet, som Venstre trekker opp, begrense vår mulighet til å drive en aktiv motkonjunkturpolitikk? Hvis veksten i offentlig sektor skal være iallfall ikke høyere enn veksten i samfunnet for øvrig, eller totalveksten i samfunnet, er det helt klart at dette vil legge sterke begrensninger på vår mulighet til å drive en aktiv motkonjunkturpolitikk. Det går jeg ut fra Venstre innser. Da er mitt spørsmål: Vil dette målet, som Venstre tegner klart og tydelig for oss, være styrende når Venstre skal foreslå sin motkonjunkturpolitikk?

Leif Helge Kongshaug (V) [11:34:05]: Det er en finanskrise, og det blir etablert ulike krisepakker i den forbindelse.

Nå har vi en situasjon med lav arbeidsledighet. Vi trenger alle de hender vi har i samfunnet, til aktivt arbeid. Vi skal ha en sterk offentlig sektor – det er Venstre tilhenger av – men vi må også passe på at vi har det nødvendige private arbeidsmarkedet som legger grunnlaget for all velferden vi har i Norge.

I likhet med SV er Venstre av den oppfatning at vi ikke kan leve evig av oljeinntekter. Derfor må vi også legge til rette for et kunnskapsbasert, nyskapende næringsliv. Det er viktig å ha nok av det for nettopp å ha grunnlaget for en sterk offentlig sektor og legge til rette for velferdsutviklingen.

Når det gjelder den konkrete situasjonen for 2009, vil Venstre være med på tiltak som er med og begrenser arbeidsledigheten, øker aktiviteten i kommunene, men vi vil være forsiktig med å innføre ting som vil bli varige ordninger, og som vi vet det er vanskelig å gå tilbake på.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:35:29]: For første gong passerer inntektene til kommunane 300 milliardar kr – i 2009. Samla har inntektene i løpet av denne perioden auka med 28,6 milliardar kr når vi tek omsyn til kostnadsveksten. 8,4 milliardar kr meir i 2009 – det er ei betydeleg satsing samanlikna med tidlegare år.

Nokre ynskjer å etablera eit inntrykk av at desse pengane har blitt borte. Det har dei jo ikkje. Kommunane har nytta moglegheita svært godt. Talet på sysselsette har auka med 45 600. Det står i sterk motsetnad til førre periode, med ein nedgang på 3 000. Dei to første åra med dagens regjering fekk 35 nye ungar barnehageplass kvar dag. Det vart tilsett 15 fleire i pleie- og omsorgssektoren kvar einaste dag. Det utgjer jo ein forskjell. Det betyr sjølv sagt ekstra mykje for alle dei familiane som no har fått moglegheit til kvar morgon å levera ungane sine i ein trygg barnehage, og for dei mange i institusjonar som får del i ei meir verdig omsorg.

2008 har dessverre blitt eit ekstra krevjande år. Kommunane har fått mindre for pengane enn føreset. Lønnsoppgjeret er ei viktig årsak, med påfølgjande pensjonsutgifter og med kostnader som kommunane no dreg med seg inn i 2009.

Så slår finansuroa også inn i Kommune-Noreg. Lat meg seia: Skatteinntektene er ein viktig føresetnad for dei budsjetta som blir lagde i desse dagar. Her er uvisse om korleis skatten blir til neste år. Det er eigentleg det vi veit. Regjeringa har lagt inn eit nøkternt anslag på 3 pst. Vi er klare over at det anslaget kan bli endra.

Lat meg melda at viss skatteinntektene blir lågare enn det som er lagt til grunn i statsbudsjettet, vil sektoren bli kompensert for det.

Regjeringa er oppteken av at kommunesektoren driv eit kontinuerleg effektiviseringsarbeid. Det er ikkje alle i Stortinget som framstiller det slik. Men det er faktisk viktig for oss at dette kjem, at det kjem nedanfrå og at det skjer i samarbeid mellom folkevalde, tilsette og leiarar.

I kvalitetskommuneprogrammet er målet å auka kvaliteten på og effektiviteten av det kommunale tenestetilbodet gjennom konstruktiv samhandling. Det er eit særskilt mål å redusera sjukefråværet i kommunesektoren. Eg har besøkt fleire kommunar som er med i dette programmet. For eksempel har Sentrum Sykehjem i Bodø berre på eit halvt år halvert sjukefråværet. I Askim har dei eit imponerende resultat, frå nær 40 pst. til 10 pst. sjukefråvær i Grøtvedt barnehage. Det er 124 kommunar med i dette programmet. Viss alle saman på sikt klarte 1 pst. reduksjon i sjukefråværet, ville det bety 1,5 milliard kr disponerte til andre føremål.

Sjølv om mykje er gjort, er det langt igjen. Altfor ofte er det framleis enkelte historier om at ikkje alle får det

tilbodet dei burde. Difor held vi fram med satsing på lokal velferd.

Noreg går no inn i ei meir usikker og krevjande tid. Vi står likevel betre rusta enn mange andre land til å handtera den internasjonale finanskrisa, bl.a. fordi vi har ein omfattande offentleg sektor. Kommunane spelar her ei viktig rolle. Kommunesektoren sin del av talet på sysselsette er 19 pst. Kommunane er ein stor kjøpar av oppdrag frå byggenæringa fordi dei forvaltar 32 mill. m². Det er 10 pst. av landets samla bygningsmasse.

Regjeringa har varsla at kommunesektoren blir ein viktig del av den tiltakspakka som kjem på plass på nyåret. Vi sender i dag eit brev til kommunane om å førebu ei raskare innfasing av planlagde prosjekt, både dei som gjeld vedlikehald, og dei som gjeld investering. Eg har i morgon eit møte med KS for ytterlegare å detaljera det som kommunane kan stilla opp med.

Lat meg seia til slutt: Sjølv sagt skulle eg brukt noko av taletida mi til å gleda meg over ein offensiv bustadpolitikk, til å fortelja meir om resultat i distriktspolitikken. Eg håpar eg får koma tilbake til det seinare.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Ib Thomsen (FrP) [11:41:10]: 190 elever ved en ungdomsskole i Narvik skulle hatt tentamen, men dørene til klasserommene var stengt. Alle ble sendt hjem med tentamensoppgavene for å løse dem der. Det viste seg at verneombudet hadde stengt alle klasserommene på grunn av helsefarlig inneklima for elevene.

Mener statsråden det er tilfredsstillende at elevene løser tentamensoppgaver hjemme? Ser statsråden at Narvik og mange andre kommuner i Norge har behov for en oppgradering og oppussing av skolebygg, og at de ønsker å komme i gang raskt? Når mener statsråden at hun kan klare å tilfredsstille alle kommuner i Norge, og ikke minst elevene og foreldrene, med et ordentlig inneklima i skolebyggene?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:42:04]: Dagens situasjon i Narvik er nettopp med på å understreka kor viktig det er at vi held fram med å satsa på kommunesektoren. Det handlar om ledige hender til ulike oppgåver. Men det handlar sjølv sagt òg om høgst nødvendig vedlikehald. Der er det eit etterslep. Det er difor Regjeringa allereie har lagt inn i budsjettet for 2009 ei låneordning når det gjeld skule, basseng og kyrkjer. Det er difor Regjeringa har varsla at kommunesektoren blir ein viktig del av den tiltakspakka som skal fram. Vi veit at her er planar og prosjekt, og vi ynskjer at kommunane skal koma i gang frå 1. januar. Det har dei moglegheit til, viss dei no snur seg raskt rundt og nyttar dei moglegheitene som ligg frå 1. januar.

Kari Lise Holmberg (H) [11:43:23]: Rådmannen i Tinn kommune har varslet Rjukans død, ifølge Telemarks-avisa den 29. november. Bakgrunnen er at Tinn kommune befinner seg i en ytterst vanskelig situasjon, med en befolkningsnedgang som nå truer hele grunnlaget for velferd

og infrastruktur der oppe. Lokalsamfunnet kjemper nær sagt for livet. Årsaken til at Rjukan er utrydningstruet, er Hydros nedleggelse på 1960-, 1970- og 1980-tallet. Til tross for løfter om hjelp fra sentrale myndigheter har Tinn kommune så langt ikke fått drahjelp.

Valgkamplofter til tross – etter snart fire år med den rød-grønne regjeringen har kommunen fortsatt ikke fått avklaringer om Hydros konsesjonsbetingelser. Det er heller ikke stilt noen virkemidler til disposisjon for omstilling, slik intensjonen og avtaler med departementet har vært. Nå har rådmannen, Rune Lødøen, skrevet brev til departementet hvor det forlanges at statsråden snarest tar initiativ til et møte med de aktuelle departementer og instanser for å få på plass de nødvendige pengene.

Hvilke initiativ vil statsråden ta for å sikre framtiden for Rjukan-samfunnet?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:44:40]:

Ingen skal vera i tvil om at Regjeringa ynskjer at folk skal ha moglegheit til å kunna bu der dei sjølve vil. Vi legg til rette for det gjennom ein aktiv og omfattande distriktpolitikk. Vi har auka midlane til det som kjem inn under distrikts- og regionalpolitiske verkemiddel med 500 mill. kr no i perioden og ytterlegare satsing i budsjettet for 2009.

Så har eg registrert at det har kome eit brev frå Tinn kommune. Det skal eg sjå veldig nøye på. Eg høyrer på Holmberg at dette er ei veldig omfattande problemstilling, og her er det ei historie som går langt tilbake, og som òg gjeld skriftande regjeringar. Kommunen skal få sitt svar. Vi skal ta dette svært alvorleg, og meir kan eg ikkje seia i dag.

Björg Tørresdal (KrF) [11:46:04]: Kristelig Folkeparti er opptatt av at rentekompensasjonsordningen til vedlikehold av skoler og kirkebygg òg skal omfatte nye kirkebygg – det gjorde det sist vi hadde ordningen, og det var vellykket. Jeg er glad for at ordningen har kommet i gang, og jeg ønsker at den skal bli utvidet til å gjelde nye kirker.

Representanten Brustad Moe gav positiv tilbakemelding i sitt svar på min replikk, at en skulle vurdere dette i forbindelse med tiltakspakken. Er dette et syn statsråden deler? Eller sagt på en annen måte: Vil statsråden gå inn for at en åpner for nye kirkebygg når en nå skal se på en ytterligere utvidelse av ordningen i forbindelse med tiltakspakken?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:46:51]: Det er fint å registrera at Kristeleg Folkeparti er glad for dei ordningane som er på plass no frå 1. januar. Eg trur representanten er einig med meg i at no handlar det om å få kommunane til å snu seg fort rundt slik at vi ikkje får noko dødtid frå januar.

Så er det ulike tiltak her som skal vurderast. Det trur eg òg representanten Tørresdal har fått med seg. Akkurat no er vi inne i ein intensiv periode når det gjeld arbeid og tilrettelegging for å sjå kva forslag som skal omfattast av tiltakspakken, samtidig som vi lyttar til ulike instansar. Sjølv skal eg ha møte med KS i morgon for å detaljere

kva kommunane kan stilla opp med. Statsministeren har møte med dei parlamentariske leiarane i dag. Eg ser ikkje på dette tidspunktet nokon grunn til direkte å varsle kva som kjem inn under ordninga – ei heller avvise noko. Nye kyrkjer blir eit av mange forslag som no må vurderast.

Leif Helge Kongshaug (V) [11:48:14]: I likhet med Regjeringen, og Senterpartiet, er Venstre opptatt av at vi skal ha en sterk offentlig sektor. Det krever selvfølgelig mer penger, og det krever reell vekst. Jeg har hele tiden registrert retorikken om hvor mye mer penger denne regjeringen har brukt enn den forrige regjeringen på ulike områder. Nå viser det seg at realveksten i den kommunale sektoren er omtrent lik den under den forrige regjeringen – så langt i denne regjeringssperioden.

Det som er forskjellen på Senterpartiets og Regjeringens politikk og Venstres politikk, er at vi ikke bare ønsker en sterk offentlig sektor, men vi ønsker også en moderne offentlig sektor. Det krever fornying, og det krever forenkling. Det krever at man har fokus på kostnader og på å gjøre ting enklere internt i hver kommune, men også i Kommune-Norge sett under ett. Hvilke tanker har statsråden når det gjelder å effektivisere den kommunale forvaltningen – få mest mulig hjelp ut av de pengene som blir bevilget?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:49:22]:

Fyrst til kommuneøkonomien. Det er så mangt som kan seiast om det. Eg tykkjer faktisk at 45 600 fleire tilsette i perioden, mot førre regjering minus 3 000, utgjer ein stor forskjell.

Så til fornying og modernisering. Eg er imponert over alt det arbeidet som i dag er i gang i kommunesektoren. Her er det effektiviseringsnettverk i regi av KS, og kvalitetskommuneprogrammet som 124 kommunar er ein del av har eg hatt moglegheit til å studera på nært hald sjølv. Eg anbefalar Kongshaug å sjå nærare på det. Så har eg forstått at det er eit slags kompleks i forhold til kor effektive små kommunar er i forhold til store. Det trur eg er ein myte, jf. kommunesamanslåinga i Danmark som førte til 1 650 fleire byråkratar.

Per-Willy Amundsen (FrP) [11:50:46]: Fremskrittspartiet ønsker en grunnleggende annerledes finansiering av kommunene og av grunnleggende velferdsoppgaver. Vi ønsker en automatisk finansiering av f.eks. Gudruns sykehjemsplass den dagen hun trenger det, garantert av staten. Men innenfor dagens system, som vi selvfølgelig må forholde oss til enn så lenge, burde det være naturlig å søke å få mest mulig rettferdighet. Derfor stilte Fremskrittspartiet seg bak en samlet komité da vi i kommuneproposisjonen bad om likebehandling av kommunene som inngår i tiltakssonen. Regjeringen fulgte opp i forhold til småkommunetilskuddet, men gjør det ikke i forhold til Nord-Norge-tilskuddet. Det hadde heller ikke trengt å koste noe særlig. Dette kunne man ha gjort internt ved å omfordele mellom Finnmark og Nord-Troms.

Spørsmålet mitt til statsråden er: Hvorfor ønsker ikke Regjeringen å likebehandle kommunene som inngår i tiltakssonen?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:51:56]: Fyrst: Når det gjeld likebehandling generelt i kommunal sektor, har eg brukt noka tid på å forstå Framstegspartiets system der – utan å ha lykkast. Det verkar som om Framstegspartiet har overdriven tru på at berre ein gjer ei ordning statleg, og berre ein gjer ei ordning stykkprisfinansiert, er alt i orden. Eg synest Framstegspartiet skal tenkja seg litt om – tenkja på kva administrasjon og kva system som må på plass lokalt for å få til akkurat det.

Når det gjeld Nord-Troms, har eg teke komitémerkna den på alvor. Eg har sett veldig nøye på situasjonen i kommunane i Nord-Troms, eg har sett på kva som var historia ved opprettinga av tiltakssona. Difor har eg føreteke ei justering, nemleg at ein stiller alle likt når det gjeld småkommunetilskot. Utover det er det nettopp likebehandling som er grunnen til at vi ikkje føreslår å sidestilla Nord-Troms og Finnmark fullt ut.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Arild Stokkan-Grande (A) [11:53:36]: Med det kalde og uhyggelige gufset som strømmet gjennom salen da Per-Willy Amundsen holdt sitt innlegg, skjønner jeg godt at presidenten fant det nødvendig å finne fram et ullpledd å varme seg under. Jeg skal forhåpentligvis holde et innlegg som varmer presidentens hjerte mer.

I motsetning til Fremskrittspartiet mener vi i Arbeiderpartiet at innvandring er grunnleggende positivt for Norge. Vi er avhengig av den. Vi ønsker den. I gode tider er det lett å se fordelene med den. Men nå når vi nærmer oss dårligere tider, blir våre holdninger satt på prøve.

Alle i Norge skal ha de samme mulighetene til å lykkes med sine liv. Det er selvsagt et privat ansvar. Men samfunnet har også en rolle å spille med tanke på å legge forholdene til rette for utdanning, i arbeidsmarkedspolitikken og i boligpolitikken. Jeg er glad for at Regjeringen er offensiv på alle disse områdene. Kommunene er den viktigste integreringsarenaen. Fra første øyeblikk bør det stå et apparat klart til å bistå folk i det de har behov for, enten det er i mottak, som familieegjenforent eller som arbeidsinnvandrer.

Vi har gode ordninger, og vi jobber hele tiden med å forbedre de ordningene. Kommunene må stå sterkt rustet til å håndtere dette. Vi jobber systematisk med å dekke de utgiftene kommunene har, som følge av at de tar et nasjonalt ansvar. Nå dekker Regjeringen også flesteparten av de utgiftene kommunene har i forbindelse med drift av mottak og bosetting.

Et annet integreringsverktøy vi bør fokusere mer på, er frivilligheten. Det frivillige Norge kan spille en nøkkelrolle i integreringen. Det gjøres ofte et mer effektivt integreringsarbeid innenfor frivillig sektor enn i mange av de institusjonaliserte ordningene vi har. Et eksempel på det er Røde Kors, som driver kvinnekafeer i Oslo – møtesteder hvor kvinner kan lære av hverandre, hvor de ser at de ikke er alene om de utfordringene de møter i dagliglivet, og hvor de kan få hjelp og veiledning videre. Vi må støtte opp om den typen arbeid.

Som flere har vært inne på i denne debatten, rammer

finanskrisen oss hardt. Innvandrerbefolkningen kan merke konsekvensene aller først. De har allerede jevnt over dårligere lønn, dårligere arbeidsvilkår og dårligere arbeidsforhold enn nordmenn generelt, og de er ofte mer utsatt for ulykker på arbeidsplassen. Nå er jeg redd for at det er de som mister jobbene først, når vi trolig får økt arbeidsledighet.

Vi ser at mange av innvandrerne er leieboere. Nå ser vi tendenser til at de begynner å slite også på dette markedet. Stig Høysæther i Leieboerforeningen Bergen sier at han er redd for at finanskrisen og press på leiemarkedet bare gjør situasjonen verre for innvandrerne. Det er viktig at man nå er offensiv og årvåken, særlig i forhold til denne gruppen.

Når det gjelder både effektive integreringstiltak og tiltak for å bidra til at folk får utdanning, arbeid og bolig, er det bare denne regjeringen som har både evnen og viljen til å ha den rette kombinasjonen mellom privat ansvar og offentlige goder.

Åge Starheim (FrP) [11:57:39]: I dei siste tre åra, og seinast i årets finansdebatt, har vi høyrte skrytet om kor fortreffeleg tilstandane har blitt i Kommune-Noreg etter at regjeringa Stoltenberg overtok styringa av landet. Verkelegheita er noko heilt anna enn det regjeringspartia forsøker å få folk til å tru på.

Rundt om i kommunane sit dei aller fleste lokalpolitikarane og kuttar i sine budsjettframlegg – til dels store kutt. Skrytet om mykje pengar til kommunane har derimot resultert i at lokalpolitikarane har vedteke investeringar langt over det dei har hatt ryggrad til å bere. Men etter den søte kløe kjem den sure svie. I Sogn og Fjordane har vi høyrte ropet frå fylkesleiaren i Arbeidarpartiet om at det må kome meir pengar til kommunane.

For kort tid sidan var eg på eit møte i Måløy, der nokre som arbeider i pleie- og omsorgssektoren, hadde invitert til eit møte om eldreomsorg – eller mangelen på dette. Desse kunne informere om eit helsetilbod til innbyggjarane i denne kommunen som ikkje på nokon måte stod i stil med skrytet frå regjeringspartia, tvert imot. Ordføraren, som kjem frå Arbeidarpartiet, forklarte dårleg pleie- og omsorgstilbod med at løyvingane frå staten ikkje eingong dekte auka utgifter til renter og løn.

Både statsministeren og andre i regjeringspartia gjenetek gong på gong kor mange nye friske hender som har kome i pleie- og omsorgssektoren. Denne bløffen kan ein dokumentere er triksing med tal. Tek ein utgangspunkt i årsrapporten frå Eid kommune i Sogn og Fjordane, vil ein sjå at her vert det avslørt store sprik mellom KOSTRA-tal og verkelegheita. I tidlegare møte med fylkesmannen i Sogn og Fjordane kom det fram fleire store avvik. Dette kan bety ei feilrapportering på fleire hundre årsverk berre i Sogn og Fjordane.

Etter det vi ser i riksmidia og lokalpresse – og ikkje minst det vi har opplevd på komitéreiser – må ein ha lov til å seie at det sjølvskrytet vi har høyrte frå denne talarstolen, er ganske så freidig. Ein kan ikkje sjå sjølvskrytet ut ifrå noko anna motiv enn at dei trur at vert ei usanning sagt mange nok gonger, vonar ein at det ute hos veljarane vert

oppfatta som ei sanning. Når ein ser kutta innanfor pleie- og omsorgssektoren, som vert ein konsekvens av årets handsaming av kommunebudsjetta, har representantane frå regjeringspartia ikkje mykje å skryte av.

Ropet frå lokalpolitikarane, også dei frå regjeringspartia, har nådd våre øyre, og vi torer å kome med den påstanden at det også har nådd regjeringspartias øyre, men dei er dessverre lukka, og verkelegheita vert fortrennd. Vi har teke ropa på hjelp på alvor. Vårt alternative budsjett for kommunesektoren avspeglar dei faktiske krava som kjem frå lokalpolitikarane.

Det har tidlegare i denne salen vore fleire debattar og interpellasjonar om fornying av offentleg sektor. Behovet er stort. Vi har store utfordringar innanfor skule og helse. Vi i Framstegspartiet torer å påstå at vi har ein offentleg sektor som er overadministrert. Vi slit med ein dyr skule som leverer dårlege resultat og elevar med svake avgangsvitnemål. Mens resten av verda innser at valfridom og friskular er bra, vel noverande regjering å ty til gamle sosialdemokratiske løysingar, som for lengst er gått ut på dato.

Vi ser at den same motstanden mot alt som kan minne om private innslag og konkurranse, også får konsekvensar i helsevesenet. Helsekøane veks jamt og trutt. Dessverre ser det ikkje ut som at sitjande regjering tek dette inn over seg i det heile. Tvert imot seier statsråden at det er slik dei vil ha det. Dette er vår politikk, seier ho. Ein slik reaksjonær politikk er dømd til å mislukkast.

For oss i Framstegspartiet ser det no ut som at landet har eit departement som heiter Fornyingsdepartementet, som ikkje har noka anna oppgåve enn å administrere ei forsøksordning med sekstimars arbeidsdag.

Det er no på tide at vår statsminister leiter fram dei sitata som han kom med før han vart statsminister, der også han peikte på behovet for fornying av offentleg sektor. Dessverre kan det sjå ut som at statsministeren har forlagt sine notat eller har fortrennd sine tidlegare meiningar. Dermed går ting, etter Framstegspartiets syn, i feil retning når det gjeld fornying og modernisering av offentleg sektor.

Statsråd Dag Terje Andersen [12:02:28]: Forutsetningen for budsjettet er at det vil komme 15 000 asylsøkere til Norge i 2009, omtrent som i 2008. Regjeringen er i ferd med å iverksette en rekke tiltak for å begrense antall asylsøkere som ikke har behov for beskyttelse. Ankomsttallene de siste månedene viser en viss nedgang sammenliknet med tidligere måneder. Det er for tidlig å si om det er en direkte konsekvens av de tiltakene som vil bli gjennomført.

Lang saksbehandlingstid for asylsaker har en betydelig utgiftsside knyttet til lang oppholdstid i mottak. Videre vanskeliggjør det arbeidet med retur av personer som får endelig avslag. Lang oppholdstid i mottak forsinker også integrering og bosetting av dem som innvilges opphold. Derfor har Regjeringen foreslått å styrke saksbehandlingskapasiteten i UDI og UNE.

Retur av personer med endelig avslag er en viktig forutsetning for at asylinstituttet skal fungere. For Regjeringen har satsing på retur og tilbakevending hatt høy prioritet, og vi foreslår å styrke det ytterligere.

Regjeringen har videre et klart mål om å modernisere og effektivisere utlendingsforvaltningen. Et viktig tiltak er satsingen på nye IKT-systemer, deriblant innføring av elektronisk arkiv- og saksbehandlingssystem. 20 mill. kr foreslås derfor til det i år 2009.

Regjeringen vil føre en aktiv integrerings- og inkluderingspolitikk for å sikre at nyankomne innvandrere raskt kan komme ut i inntektsgivende arbeid eller utdanning. Alle som bor i Norge, skal ha like muligheter til å delta i samfunnet.

Regjeringen foreslår flere tiltak for å dekke kommunenes kostnader og for å heve kvaliteten på tilbudet i mottak. Statsbudsjettet legger til grunn en videreføring av den økte satsingen fra revidert nasjonalbudsjett 2008. Verts-kommunenes gjennomsnittlige utgifter til administrasjon, tolk, helse og barnevern kompenseres nå fullt ut. For å bedre situasjonen for barn i mottak foreslås det å styrke aktivitetstilbudet, og videre foreslår Regjeringen å øke innsatsen for enslige mindreårige asylsøkere. Regjeringen foreslår også styrket bevilgning for å øke antallet og heve kvaliteten på forsterkede mottaksplasser, bl.a. gjennom å styrke bemanningen.

I 2007 la Regjeringen for første gang fram en egen handlingsplan for integrering og inkludering av innvandrerbefolkningen. Handlingsplanen ble fulgt opp og styrket i 2008, og Regjeringen foreslår en ytterligere styrking i 2009. Vedvarende lavinntekt forekommer oftere i innvandrerbefolkningen enn i befolkningen som helhet. Regjeringen vil forhindre at det utvikler seg et klassedelt samfunn hvor personer med innvandrerbakgrunn har dårligere levekår og lavere samfunnsdeltakelse enn befolkningen for øvrig. Handlingsplan for integrering og inkludering må derfor ses i sammenheng med Handlingsplan mot fattigdom.

Regjeringen har besluttet at det skal utarbeides en handlingsplan for å bedre levekårene for rom i Oslo. I den forbindelse foreslår Regjeringen å øke bevilgningen til tiltak for rom med 3 mill. kr.

I stortingsmeldingen om samepolitikken fokuserer Regjeringen på betydningen av å styrke samisk språk og samiskspråklig informasjon. Samisk språk er fortsatt i en utsatt stilling. Særlig gjelder det de små samiske språkene. Derfor vil Regjeringen, i samarbeid med Sametinget, utvikle en handlingsplan for samisk språk. Regjeringen foreslår at det bevilges totalt 8 mill. kr til den handlingsplanen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Per-Willy Amundsen (FrP) [12:06:33]: I mitt innlegg forsøkte jeg å oppfordre storting og regjering til å løfte blikket, se de lange linjene, se hvilke konsekvenser på lang sikt innvandringspolitikken som føres i dag, vil få for Norge som nasjon. Min oppfatning er at statsråden og andre ikke ser skogen for bare trær. Man er så opptatt her og nå at man ikke ser konsekvensene på lang sikt. Konsekvensene kan bli at Oslo, som jeg sa i mitt innlegg, har innvandrerflertall før 2029, at Norge som nasjon har innvandrerflertall i løpet av dette århundret, nettopp på grunn

av at man ikke ser de lange linjene i norsk innvandringspolitikk. Er det bevisst? Er det noe som statsråden rett og slett ikke vil forholde seg til, eller har man i det minste en liten vilje til å prøve å se den langsiktige effekten norsk innvandringspolitikk vil få for denne nasjonen?

Statsråd Dag Terje Andersen [12:07:42]: Det kunne vært fristende å karakterisere innlegget som representanten Amundsen holdt tidligere i dag. Jeg tror nok jeg ville valgt andre karakteristikker enn å løfte blikket. Tvert imot synes jeg det innlegget bar preg av en tilnærming til innvandring som heldigvis skiller seg helt klart fra hva det store flertallet i denne salen står for.

Innvandring til Norge foregår på forskjellige måter. Representanten Amundsen har vært opptatt av asylpolitikken, men det er altså bare en liten del av innvandringen til Norge. Vi har også arbeidsinnvandring. Vi har et ønske om mer arbeidsinnvandring for at vi skal kunne løse de oppgavene som er i samfunnet.

Representanten nevner Oslo som et eksempel. Det er altså slik at veldig mye i Oslo-samfunnet, og det kan vi si om veldig mange andre samfunn i Norge, ville ikke gått rundt hvis vi ikke hadde folk med en annen bakgrunn enn den norske til å delta i samfunnslivet, til å utføre de jobbene som skal utføres.

Personlig var min bestefar dansk. Jeg vet ikke om det også er tvilsomt for representanten Amundsen, men det er en kjent sak at over tid vil de som har kommet til Norge, være like gode nordmenn som Amundsen og meg.

Kari Lise Holmberg (H) [12:09:08]: Høyre øker i sitt alternative statsbudsjett flyktningkvoten med 500. I gårshagens utenriksdebatt stilte representanten Finn Martin Vallersnes et spørsmål til utenriksministeren om Regjeringens holdning til menneskerettighetene i Russland, for vi opplever nå at Norge sier nei og gir avslag på søknader om asyl fra menneskerettighetsforkjempere fra Nord-Kaukasus.

Helt siden 2003 har Helsingforskomiteen bedt om at forfulgte menneskerettighetsforsvarere må få komme til Norge på flyktningkvoten. Dette har da også vært praksis. Nå får vi kritikk fra Europarådet, for denne ordningen har nær sagt blitt borte under den rød-grønne regjeringen. Utenriksministeren sa at han måtte sjekke saken. Men kan den ansvarlige statsråden for flyktningpolitikken redegjøre for på hvilket grunnlag den innstrammingen vi ser for Nord-Kaukasus og Russland, har kommet i stand?

Statsråd Dag Terje Andersen [12:10:15]: Jeg registrerte at Høyre for en tid tilbake foreslo å ta imot 500 ekstra kvoteflyktninger. Den gangen var begrunnelsen Kongo. Jeg registrerer, og det tror jeg tjener til Høyres fordel, at den begrunnelsen etter hvert har falt bort, og vi tar imot kvoteflyktninger med utgangspunkt i de behov som defineres av Høykommissæren for flyktninger.

Når det gjelder flyktninger fra Russland, det kan være fra Kaukasus, Tsjetsjenia eller andre steder, er det en realitet at det er en stor andel avslag. Prinsippet, som er slått fast i de 13 punktene som nå er lagt fram for å klargjøre

flyktningpolitikken og asylpolitikken, er at hver enkelt person skal vurderes ut fra sin individuelle situasjon. Det er et viktig prinsipp å holde fast ved, og det er faktisk et hovedprinsipp i Genèvekonvensjonen. Det må også gjelde for folk fra russiske områder og andre områder i verden.

Bjørg Tørresdal (KrF) [12:11:27]: Statsråden brukte mye av sitt innlegg til å snakke om den økte asylsøker tilstrømningen til landet og de tiltak som Regjeringen nå har bebudet at man vil sette i kraft for å begrense tilstrømningen.

Kristelig Folkeparti er enig i at vi må begrense tilstrømningen av ubegrunnede søknader. Vi er enig i at en må stramme inn på saksbehandlingstid og få en mer effektiv retur av dem som ikke har behov for beskyttelse. Derfor støtter vi en rekke av tiltakene fra Regjeringen. Men vi har problemer med å støtte innstramming overfor barn, og vi har store problemer både med å støtte og forstå argumentasjonen når en strammer inn på retten til familieegjenforening. En sier altså at en skal ramme de ubegrunnede søknadene, men det en strammer inn overfor, er retten til familieegjenforening. Det får jeg ikke til å henge sammen. Hva er begrunnelsen for denne innstrammingen?

Statsråd Dag Terje Andersen [12:12:25]: Både når det gjelder familieetablering og familieegjenforening, skal forslagene ut på høring, og de skal diskuteres før de vedtas som mange andre av de 13 forslagene. Det er anledning til å komme med motforestillinger til dem.

Det er hevet over enhver tvil at muligheten for raskt å få etablert familier etter at en eventuelt har fått opphold i Norge, er et av de kriteriene som bidrar til at folk velger hvor de ønsker å reise. Vi synes det er viktig og riktig når antall asylsøkere går mye opp, og selv om andelen som får opphold, går ned, kommer flere til å få opphold, at en del av de tiltakene som settes inn i den forbindelse, er at – særlig når det gjelder familieetablering på grunn av at det kommer flere – en må vente lenger for å få familieetablering i framtiden. Det mener vi er riktig, spesielt overfor den gruppen som ikke får opphold av beskyttelsesgrunner, men på humanitært grunnlag.

Vera Lysklætt (V) [12:13:40]: Sametinget vil øke bruken av oversetting av norske læremidler for å få fram samiske læremidler raskt. Det er et av flere tiltak som bør settes inn. Det kan likevel føye seg inn i rekken av utfordringer for samisk læremiddelproduksjon. På samme måte som samiske lærebokforfattere gjerne er ansatt i skolen eller i det offentlige for øvrig, er også oversettere det. Ergo må de ta permisjon eller frikjøpes. Mange har så langt vegret seg for å ta permisjon fordi de mister arbeidstakerrettigheter.

Vil statsråden ta opp denne utfordringen med Sametinget og fylkesmannen i Finnmark, med tanke på å utforme avtaler som sikrer bedre vilkår for samiske læremiddelprodusenter?

Statsråd Dag Terje Andersen [12:14:28]: Når det gjelder samiske læremidler, er det i hovedsak Kunnskaps-

departementet som håndterer det, i nært samarbeid med Sametinget. Jeg er kjent med at statssekretæren i Kunnskapsdepartementet nylig var i møte med Sametinget nettopp for å diskutere den generelle situasjonen med læremidler, som Sametinget ut fra statlige bevilgninger har det overordnede ansvaret for.

Når det gjelder den spesielle situasjonen for dem som eventuelt søker fritak fra en offentlig stilling for å gjennomføre et prosjekt om å skrive læremidler, tror jeg vi må tilnærme oss den utfordringen som et generelt problem. Jeg kan vanskelig se for meg at det er riktig å gjøre det bare for én gruppe, i og med – som representanten selv nevner – at det også kan være andre som skriver lærebøker på norsk språk, til det norske språket i skolen, som kan være i samme situasjon.

Jeg skal ta med meg synspunktene til representanten videre, men jeg tror saken vil være best tjent med at man vurderer det på et generelt grunnlag og ikke bare på et samisk grunnlag.

Åge Starheim (FrP) [12:15:42]: Regjeringa vil bruke 8,6 milliardar kr til direkte innvandringsrelaterte budsjett-kostnader i budsjettet for 2009. Lat meg få setje milliardbeløpet i perspektiv ved å samanlikne innvandringsbyråkatiets kostnader med eit par andre budsjettkostnader.

Behovet for nye sjukeheimplassar i Noreg er enormt. I staden for å bruke 8,6 milliardar kr til investeringsstilskot hadde vi fått bygd 14 700 nye sjukeheimplassar i 2009. I Framstegspartiets alternative budsjett kuttar vi kraftig på innvandring, og mykje av pengane vi sparar, brukar vi på nye sjukeheimplassar og omsorgsbustader.

Mens Regjeringa skryter av å ha sett av pengar til til saman 1 000 nye sjukeheimplassar og omsorgsbustader, har Framstegspartiet pengar nok til 2004 nye sjukeheimplassar og 600 nye omsorgsplassar. Mens Regjeringa syr puter under armane på kvar asylsøkjar som kjem til landet, står eldre og sjuke på gangen med lua i handa.

Lat meg derfor stille statsråden følgjande spørsmål: Kvifor er det slik at kvar asylsøkjar som kjem til Noreg, automatisk får ein stad å bu, mens eldre og sjuke, som har betalt skatt heile livet, må vente i årevis på behandling dei har krav på?

Statsråd Dag Terje Andersen [12:16:54]: Når det gjelder Framskrittspartiets budsjettering på det området som vi snakker om her, er jo den totalt urealistisk. For kort å gi et bilde på det: Det er slik at de asylsøkerne som har kommet i år, går det ikke an for Framskrittspartiet å ønske ble borte; de skal ha sin saksbehandling til neste år – for å si det veldig enkelt. Så det blir en helt fiktiv budsjettering.

Så må jeg få lov til å si at jeg er veldig lite imponert over Framskrittspartiets satsing på eldreomsorgen. Jeg må si at for et parti som bare kan øse ut milliarder på milliarder til alle gode formål og denne gangen vel passerer 30 milliarder kr, og som i så liten grad klarer å prioritere eldreomsorg, synes jeg det er en tafatt satsing, vurdert i forhold til en regjering som er villig til å lage et budsjett som bidrar til at vi kan få lavere renter og ha ansvarlige rammer, men innenfor det budsjettet finne rom for å prioritere de eldre. Jeg

tror heller ikke det er de som har en holdning der en ikke viser menneskelighet overfor flyktningene og asylsøkerne, som er de beste til å ta vare på andre svake i samfunnet.

Presidenten: Replikkordskiftet er dermed omme.

Stortinget tar nå pause, og møtet settes igjen kl. 15.30.

Møtet avbrutt kl. 12.17.

Stortinget gjenopptok sine forhandlinger kl. 15.30.

President: Eirin Faldet

Presidenten: Stortinget fortsetter behandlingen av sak nr. 1 på dagsorden nr. 29.

De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Karin Yrvin (A) [15:29:49]: I 2005 vant vi rød-grønne en viktig seier. Vi fikk tillit til å skifte ut Bondevik-regjeringen, fordi den gikk for langt i å bryte det norske samfunnets suksessformel om at samspill er mye bedre enn konkurranse på områder hvor det ikke passer. De rød-grønne har levert enten vi snakker om barnehagedekning, kommuneøkonomi eller sysselsetting. Vi har økt bostøtten slik at den favner bredere og dypere. Vi innlemmer midlene til psykiatri i overføringene til storbyene. Det blir mer penger til ressurskrevende tjenester.

Det rød-grønne flertallet har nådd viktige mål, men fortsatt har vi noen utfordringer. Folk har ulike levekår, og vi kan dele enda mer rettferdig, særlig i hovedstaden. Det spørsmålet vi må stille oss er: Hvis ikke vi klarer å få løst utfordringene, hvem skal løse dem da?

I hvert fall ikke det politiske alternativet vi står overfor. Vi rød-grønne har et særlig ansvar for å forhindre en fremskrittspartiledet regjering, særlig i nedgangstider, fordi:

- Det kan være grobunn for populistiske partier. De kan kun bekjempes gjennom politisk vilje til handling, god politisk kommunikasjon og politisk pågangsmot.
- I nedgangstider er det lett å kalle gamle løsninger med urimelig skjeve fordelingsvinklinger for «krisepakker», når det som trengs, er jevnere fordeling.
- I nedgangstider er det lett å rope på de enkle løsningene. Men det vi trenger, er styrke og mot til å bære gjennom de langsiktige løsningene. Det legger Regjeringen opp til.

Vi føler oss trygge på at det norske folk ønsker mer av den norske sosialdemokratiske modellen, med jevne levekår og med samspill, ikke minst i nedgangstider.

Kari Lise Holmberg (H) [15:31:51]: Jeg må bare innrømme at det gjør godt å få bekreftet at kommuneøkonomien under den forrige regjeringen, der Høyre var med, ikke står noe tilbake for den kommuneøkonomien som til nå er ført av den rød-grønne regjeringen, og det til tross for all svartmaling og gjentakende utfall om sulteføring av kommunene. Selv i dagens debatt har jeg observert at

denne myten lever videre blant de rød-grønne, til tross for de nyeste tallene fra Det tekniske beregningsutvalget.

Jeg tror bestemt ikke de nye opplysningene kommer overraskende på Kommune-Norge. Ordførere og lokale politikere har denne høsten slitt som aldri før med manglende budsjettbalanse og store utfordringer. I min hjemby, Skien, skal bystyret i morgen og fredag foreta driftsreduksjoner for om lag 100 mill. kr.

«Skoler legger ned. Lærerstillinger skal fjernes.

Omsorgsektoren trappes ned. Barnevernsbudsjettet sprekker så det smeller. Byingeniøren må snart tegne ny asfalt. Og stadig dukker det opp svarte kaniner av hattene.»

Slik beskrives situasjonen i Telemarksavisa den 15. november.

For mange rød-grønne politikere landet rundt har den vanskelige situasjonen nok kommet som et sjokk – ikke rart, så store forventninger som Regjeringen skapte da den overtok etter Bondevik II-regjeringen. Daværende kommunalminister Åslaug Haga la aldri skjul på sin tilfredshet over det første årets storsatsing. Hun spente dermed forventningens bue høyt – for høyt, for nå må herværende kommunalminister ut og slukke branner og roe gemytter, og det kommer krisepakke.

Kommunesektorens utfordringer er mange, uansett hvilken regjering vi har. Kommunesektorens mange oppgaver er viktige i dag, og de vil være like viktige framover. For det dreier seg om enkeltmenneskets trygghet, velferd og omsorg, og det dreier seg om å utvikle framtidige gode lokalsamfunn til beste for alle dem som bor i en kommune.

Når bystyret i Skien i morgen skal behandle sitt budsjett for 2009, må jeg si det hadde vært en stor fordel om Regjeringens krisepakke, som har innvirkning for kommunesektoren, hadde blitt offentliggjort før årsskiftet, slik at kommunene pr. i dag visste hva som ville komme, og kunne bake det inn i sine budsjetter. Det ville gitt en langt større trygghet og forutsigbarhet enn det forholdet at man nå må gå og vente på usikre tall og så komme tilbake til en ny situasjon på nyåret.

Statsråd Heidi Grande Røys [15:35:13]: Den viktigste fornyinga av offentlig forvaltning er den digitale. Det betyr at mange av dagens og framtidens offentlige tenester er digitale, og dermed døgnopne og fleksible for innbyggerne våre. Dei kan bruke dei når dei vil, utan å møte opp personleg. Det er ein stor fordel for offentlig sektor òg, for dei slepp å manuelt skanne eller taste inn tal frå ulike skjema eller anna som innbyggjarane sender inn. På den måten frigjer vi ressursar som både kan brukast til å betre kvaliteten og å omstille eller effektivisere offentlig sektor.

I årets statsbudsjett ligg det mange digitale fornyingsgrep, som Altinn II, utvikling av elektroniske reseptar og elektronisk tinglysing. Men det kanskje aller viktigaste grepet er utviklinga av elektronisk ID, for det er sjølve føresetnaden for at etatar og kommunar sjølve skal kunne utvikle nye avanserte elektroniske tenester, og for at etatar og kommunar sjølve skal kunne medverke til digital fornying av Noreg.

Eg registrerer at Høgre, Framstegspartiet og Venstre med sine kutt på DIFI sitt budsjett vil radbrekke denne satsinga. Høgre, Framstegspartiet og Venstre har lagt fram eit forslag om å skilje ut og selje tidlegare Statskonsult AS. Men det er stor skilnad på tidlegare Statskonsult AS og DIFI, både når det gjeld oppgåver, organisering, tilsette og leing. Det vil gi store omstillingskostnader å identifisere tidlegare Statskonsult AS og deretter omstrukturere resterande, slik t.d. Høgre og Framstegspartiet foreslår. Eg noterer meg at Høgre ynskjer å skjerme DIFI sitt arbeid med IKT, men det er dessverre slik at eit forsøk på å skilje ut gamle Statskonsult AS vil føre til store forsinkingar og auka risiko for IKT-prosjekta, m.a. utviklinga av eID.

Så til ei stor reform som ikkje har vore via merksemd verken i merknader eller gjennom innlegg i salen, men som eg har tenkt å bruke mitt siste minutt på. Det er arbeidet med å fornye statleg byggje- og egedomsverksemd og den prioriteringa Regjeringa har gitt egedomsforvaltninga i fengsla med ei reform i 2009. Det er eit stort etterlep i vedlikehaldet i fengsla våre. Ved å overføre ansvaret for vedlikehaldet av fengselseigedomane til Statsbygg vil ein frigjere kriminalomsorga for desse oppgåvene. Dei kan gjere meir av det dei er gode på, nemleg å auke kapasiteten og ikkje minst betre kvaliteten, altså innhaldet i straffegjennomføringa, og så kan vi gjennom Statsbygg gjere det vi er gode på, nemleg å halde ved like og forvalte eigedomar.

I denne reforma ligg det òg auka vedlikeholdsmidlar med vel 105 mill. kr førebels, og så får vi sjå kva tiltakspakka kan tilføre både den reforma og anna vedlikehald og bygg ytterlegare. Målsetjinga er ei betre og meir effektiv forvaltning av fengselseigedomane, noko som vil resultere i betre forhold for dei tilsette, men ikkje minst for dei innsette.

Ib Thomsen (FrP) [15:38:41]: I forkant av kommunevalget i 2005 lovet daværende kommunalminister Haga på direktesendt folkemøte at ingen kommuner skulle behøve å innføre eiendomsskatt. Det skulle bli nok penger, var hennes budskap. I ettertid har det vist seg at denne viktige opplysninga til kommunene ikke var helt etterrettelig, noe mange av oss nok hadde en sterk mistanke om allerede før valget. Men å love folk at de skal slippe å betale eiendomsskatt, er én ting. Enda verre er det å love folk at kommunen de bor i, ikke skal mangle penger for å gjennomføre oppgaver til beste for innbyggerne, f.eks. at det kommer vann i bassengene på skolene.

Kommunene venter og venter, og ettersom tiden går, blir vi stadig minnet om denne regjeringens fortrefelighet. Det henvises til alt kommunene har fått av økte inntekter, og selvsagt uten å si noe om at disse pengene blir spist opp av lønnsøkninger, renteøkninger, stort behov for vedlikehold på kommunal bygningsmasse og kommunale veier.

De rød-grønne nekter i sin iver etter rettferdig fordeling og utjamning å se skriften på veggen, denne skriften som så tydelig viser at det er på tide å snu. Forslaget til statsbudsjett for 2009 som vi behandler nå, ble lappet sammen

i forkant av den stadig økende krisen vi er inne i. Og det ser ikke ut til at det er noen som helst vilje eller evne til å forandre, utover noen kosmetiske bevilgninger.

Ledigheten er allerede sterkt stigende, og jeg er redd vi ennå ikke har sett mer enn krusninger på overflaten med tanke på det som kommer.

Og Regjeringen sover, mens den drømmer søtt om rettferdig fordeling og utjamning. Dette mantraet kommer til å koste kommunene dyrt. Det må føles spesielt ille for alle dem som trodde på de fagre løftene fra Soria Moria, og som sliter med kommuneøkonomien.

Bendiks H. Arnesen (A) [15:41:18]: Rammebetingelsene som Stortinget vedtar, er helt avgjørende for hvilke tilbud våre lokalpolitikere kan gi sine innbyggere. Til tross for den store veksten i kommuneøkonomien sliter kommunene fortsatt med å rette opp etter den sulteføringa som vi hadde i forrige stortingsperiode. At dette var en sulteføring, er ingen myte, slik representanten Holmberg nylig sa. Hvordan hadde det sett ut i kommunene i dag dersom dette skulle ha fortsatt inn i den stortingsperioden vi nå er inne i?

Jeg er også glad for og tilfreds med de endringer som gjøres for at alle innbyggere, uansett hvor de bor, skal få mest mulig like tilbud. Det har vært mange utspill om ulik behandling av kommunene i virkemiddelsonen i Nord-Troms og Finnmark. Jeg skjønner at folk blir forvirret over hva politikerne egentlig mener i denne saken.

Fremskrittspartiet har i årevis vært sterkt mot hele Nord-Norge-tilskuddet. Partiet har gang på gang foreslått hele tilskuddet fjernet. De har begrunnet dette med at et slikt tilskudd motvirker en raskere endring av bosettingsmønsteret, altså at fraflyttingen fra distriktene går for sent. Hadde vi andre stemt for disse forslagene tidligere, hadde vi ikke hatt noe Nord-Norge-tilskudd å diskutere i dag. Jeg registrerer også at dette er holdninger Fremskrittspartiet har båret med seg inn i Sørheim-utvalget.

Høyre har jo heller ikke noen særlig strålende historie å vise til når det gjelder kommuneøkonomi og utjevning fra sin regjeringstid.

Samtidig har alle partier ved fjorårets behandling av kommuneproposisjonen erkjent at det er en forskjellsbehandling i fordelingen mellom kommunene i virkemiddelsonen. Til tross for denne enigheten kan vi i dagens innstilling se at partiene igjen er delt.

Jeg ser at det er en merknad fra regjeringspartiene der man ber departementet å følge nøye med i situasjonen i kommunene i tiltakssonen i Nord-Troms. For meg er det ikke viktig hva virkemidlene heter, men hvordan de virker. Nord-Troms-kommunene trenger forskjellige virkemidler som kan bidra til å stoppe fraflyttingen og stimulere til tilflytting og næringsaktivitet.

Med bakgrunn i flertallsmerknaden forventer jeg at Regjeringen setter i gang en gjennomgang av situasjonen i Nord-Troms og kommer tilbake i kommuneproposisjonen med gjennomtenkte forslag til forbedringer. Jeg har den tiltro til statsråd Meltveit Kleppa at dette vil hun prioritere høyt. Jeg vet at folk i Nord-Troms forventer en avklaring på dette viktige spørsmålet.

Vera Lysklætt (V) [15:44:48]: Selv om veksten til kommunene i denne perioden vil bli på 28,6 milliarder kr, så vil kostnadsveksten bli på over 32 milliarder. Derfor driver svært mange kommuner nå og kutter i budsjettene – og jeg kan ikke huske å ha opplevd så mange trusler om skoleledleggelser. Lønnsvekst og pensjonspremier utgjør en stor andel av kostnadsveksten. Når vi i tillegg vet at låneveksten i kommunene har vært stor – og til en høy rente – de siste årene, ser vi en sterk utgiftsvekst for kommunene.

Venstre er svært bekymret for signalene som nå kommer fra mange kommuner og fylkeskommuner om effektivisering innen skolesektoren. Dette ser spesielt ut til å ramme lærertettheten og dermed undervisningen, dvs. kvaliteten på den undervisningen som våre barn og unge får i løpet av skoledagen og skoleåret. Mange kommunestyrer rundt omkring har dessverre ikke prioritert å bruke de økte midlene de har fått overført fra staten til skolesektoren. Kommunesektoren trenger ikke bare flere hender, men den trenger også flere hoder til å undervise våre elever i skolen. Gode skoler landet rundt – med større lærertetthet enn det som er tilfellet i dag mange steder – er helt avgjørende for at f.eks. skoler som både i år og i fjor kom dårlig ut på de nasjonale prøvene, skal kunne ha en mulighet for å løfte de faglige resultatene ved sine respektive skoler.

Og da vil jeg komme over på en annen ordning som også er av avgjørende betydning for at vi skal kunne høyne kunnskapsnivået i skolen, og det er at elever og lærere ved svært mange skoler rundt omkring i landet nå snarest må kunne sikres et mye, mye bedre lærings- og arbeidsmiljø enn det de dessverre har i dag. Vi har et enormt vedlikeholdsetterslep ved så vel skoler som ved svømmeanlegg.

En rapport fra bl.a. Barneombudet har vist at over 40 pst. av våre skoler har et skolemiljø som bryter med elevenes lovfestede rett til et godt arbeidsmiljø – en lov som ble vedtatt av Stortinget i 2003.

Jeg er derfor svært glad for at Regjeringen nå ønsker å gjeninnføre rentekompensasjonsordningen for renovering og bygging av nye skolebygg. Dette var en ordning som Samarbeidsregjeringen innførte i 2002. I denne sammenheng vil jeg si at vi må vurdere svært nøye hva som vil være mest lønnsomt i det lange løp – å flikke på et fullstendig nedslitt skoleanlegg med datidens krav til materialbruk og inneklima, eller om det heller vil lønne seg å bygge nye, friske og miljøvennlige skolebygg med nåtidens krav til materialbruk og inneklima.

Til slutt vil jeg ta med at Venstre ønsker å bruke 13 mill. kr mer til samiske formål i neste års budsjett enn det Regjeringen legger opp til – 2 mill. kr for å ivareta og videreføre tradisjonelle samiske næringer, 3 mill. kr for å sikre framdrift i planene om et eget teaterbygg for Beaivvás, 3 mill. kr til planlegging av et samisk kunstmuseum i Karasjok, og sist, men ikke minst 5 mill. kr til utarbeidelse av sårt tiltrengte samiske lærebøker tilpasset Kunnskapsløftet Samisk og til bedre arbeidsvilkår for samiske lærebokforfattere.

Torgeir Micaelsen (A) [15:48:19]: Jeg har med interesse lyttet til deler av debatten og har fått med meg at opposisjonen – og da spesielt de to største borgerlige partier

ne – gjentar det de omtaler som selvskrytet til den rød-grønne regjeringen, og at vi rose maler situasjonen i norske kommuner. Jeg hører hva de sier, men det blir ikke spesielt mer interessant av den grunn.

Da vi overtok regjeringsmakten i 2005, avlyste vi skattelettspolitikken til den forrige regjeringen. Man kan godt henvise til Teknisk beregningsutvalg eller til andre papirer, men hvis man spør norske kommunepolitikere om de ønsker seg tilbake til perioden 2001–2005, eller ønsker at den utviklingen som har skjedd under denne regjeringen, skal fortsette og forsterkes, er jeg helt sikker på – om man hadde gjort undersøkelser – at man hadde fått et rungende svar – et klart svar. Men det er nå det.

Vi sa jo aldri at det skulle bli et nirvana over natta. Det er en svær skute som skal snus, og det vil etter min mening ta mange år å få rettet opp det strukturelle problemet i norsk kommunesektor. Den har vært underfinansiert av vekslende regjeringer over lang tid, og det vil ta lang tid å få på plass et kommuneinntektssystem som tar dette inn over seg. Men det betyr ikke at man ikke kan være fornøyd med den retningen kommuneopplegget går i, og der er tendensen svært klar.

Det er altså slik at vi har økt inntektene med ca. 50 pst. mer enn i den forrige stortingsperioden. Det er et betydelig løft. Men det betyr ikke at vi ikke har skoler som fortsatt faller fra hverandre, eller at barnevern og andre viktige tiltak i kommunesektoren har nok penger. Det mener jeg absolutt ikke at de har. Det betyr f.eks. heller ikke at sykepleiere og hjelpepleiere fortsatt ikke må løpe svært fort for å nå over de arbeidsoppgavene som fins. Da må vi i hvert fall bestemme oss for at det viktigste i årene som kommer, er å fortsette opptrappingen av fellesskapets ressurser og ikke trappe det ned gjennom å gi skattelettelser: mest til dem som har mest fra før.

De to største borgerlige partiene – bare noen korte kommentarer til det: Jeg ser at Fremskrittspartiet foreslår en økning på ca. 4,7 milliarder kr. Det er vel og bra, men det er, som en av statsrådene her sa, 4,7 milliarder kr av en totalpakke på over 30 ekstra oljemilliarder man putter inn i norsk økonomi. Da er det ikke spesielt imponerende at den viktigste velferdsprodusenten i landet vårt blir tilgodesett med et så lite beløp når skattelettene blir delt ut over rund baut til folk her i landet som etter min mening strengt tatt ikke trenger det.

Det andre interessante poenget med Fremskrittspartiets opplegg er at Høyre langt på vei har avlyst hele den økonomiske politikken deres. Det betyr at Høyre, som stiller seg på Regjeringens linje når det gjelder kommuneøkonomi, har det samme økonomiske opplegget, og at det er det vi kan legge til grunn. Når vi da kombinerer de to partienes ønsker om både regjeringssamarbeid og omfattende skatte- og avgiftlettelser, vet norske kommunepolitikere fra forrige periode hva som blir prioritert foran det andre. Da vil det bli dakapo: Sulteføring av kommunene og skattelettelser – mest til dem som har mest fra før. Vi har prøvd dette før. Det er ingen grunn til å gjenta den feilen på nytt.

Inger Løite (A) [15:51:38]: Det er mye og mange temaer i denne debatten vi kan snakke om, men jeg vil bruke

tiden min på en viktig sak og et godt tiltak som fortjener oppmerksomhet.

I statsbudsjettet for 2009 legger Regjeringen fram forslag til endringer i bostøtten. Dette er en viktig endring i den sosiale boligpolitikken og i kampen mot fattigdom. Omleggingen og styrkingen av bostøtteordningen vil medføre at så mange som 50 000 flere husstander vil kunne få bostøtte. Det som er spesielt bra, er at blant disse kan opptil 10 000 flere barnefamilier være sikret ordningen. For mange av dem som må snu på krona mot slutten av måneden, vil dette kanskje gjøre hverdagen litt romsligere.

Når endringene er fullt innfasnet, er ordningen styrket med 1 milliard kr. Dette er vel anvendte penger, fordi det går til dem som sliter aller mest. Allerede fra neste år økes bevilgningene til bostøtte med 300 mill. kr. Det er flere endringer som gjør at terskelen for å motta bostøtte, blir lavere. Inntektsgrensene er hevet, og hovedregelen for å få bostøtte i den nye ordningen er at den eller de det gjelder, har lave inntekter og høye boutgifter. Regelen om at de som bor alene, må være trygdet for å få bostøtte, faller bort. Også par uten barn eller enslige med lav inntekt kan nå søke om hjelp til å klare sine boutgifter, og kravet om husbankfinansiering fjernes.

Bostøtten er et veldig målrettet tiltak mot dem som virkelig trenger det. Derfor er det gledelig – og jeg er veldig stolt over – at mange tusen flere vil kunne få bostøtte i årene framover.

Tove Karoline Knutsen (A) [15:54:11]: En god offentlig sektor er en bærebjelke i et velferdssamfunn. Da er det viktig å sørge for at kommunene, som står helt i første rekke når det gjelder velferdsproduksjon til befolkninga, har god nok økonomi til å klare oppgavene. Det er et oppdrag som Regjeringa tar på alvor. Realveksten i den samlede kommunesektorens inntekter er på over 28 milliarder kr i løpet av denne stortingsperioden.

Det har vært heilt avgjørende for Kommune-Norge at denne veksten kom. Det betyr selvsagt ikke at alt er såre vel, og at alle problemene er ute av verden. Kommunene har stadig store og viktige uløste oppgaver. Ikke minst gjelder det distriktskommunene, som både skal gi gode tilbud til befolkninga og samtidig makte å holde oppe bosettinga, særlig i forhold til unge mennesker og spesielt unge kvinner. Da er det viktig å ha klart for seg at mennesket ikke bare lever av vei, vann og kloakk, selv om dette er viktig nok. Eller sagt på en annen måte: Skal det bo folk i distriktene, også på små plasser, må det gis rom for både de materielle og de åndelige og kulturelle dimensjonene i livet. Gode skoler, barnehager, helsetilbud og samferdselstilbud er viktig, men også kulturskoler, idrettstilbud og kultur- og fritidstilbud for voksne.

Representanten fra Senterpartiet, Anna Ceselie Brustad Moe, nevnte i sitt innlegg tidligere i dag suksessen til de unge aktørene fra Nesseby The BlackSheeps, som nylig vant den nordiske finalen i ungdommens Melodi Grand Prix. Jeg kan bare slutte meg til det representanten Brustad Moe sa. Ungdommene i The BlackSheeps har vist hvordan kultur kan være med på å gi unge mennesker både trygghet for sin identitet og stolthet over det stedet de kommer

fra. Det er blitt kult å være fra Nesseby. Jeg er glad for at Regjeringa har ei svært brei tilnærming til sin distrikts- og regionalpolitikk, og at man over mange departementers budsjetter har fokus både på det daglige, de nære basale behov folk har der de bor, og det som dreier seg om å bidra til å hvelve en høyere himmel over folks liv.

Jeg har avslutningsvis lyst til å peke på et forhold som flere representanter har vært innom her i dag. Innretninga på regionaltilskuddet til Nord-Norge slår ulikt ut for kommunene i tiltakssonen, noe som bidrar til at kommunene i Nord-Troms får betydelig mindre enn i Finnmark. Ved Stortingets behandling av kommuneproposisjonen påpekte komiteens flertall fra regjeringspartiene denne forskjellen og bad Regjeringa se nærmere på dette. I budsjettmerknaden for 2009 følger de samme partiene opp saken. Samtidig ser jeg til min forbauselse at Fremskrittspartiet, som inntil nokså nylig var prinsipielt imot regionaltilskuddet til Nord-Norge, nå plutselig er for.

Jeg er glad for at Regjeringa i statsbudsjettet for 2009 gir alle kommunene i tiltakssonen som oppfyller kriteriene, småkommunetilskudd etter høyeste sats, noe som kommer alle kommunene i Nord-Troms til gode. For øvrig vil jeg slutte meg til regjeringspartienes flertallsmerknad der en ber Regjeringa følge situasjonen for Nord-Troms-kommunene nøye, med tanke på å finne en tilfredsstillende løsning også når det gjelder satsen for regionaltilskuddet.

Arild Stokkan-Grande (A) [15:57:34]: Per-Willy Amundsen snakket i sitt innlegg om at Regjeringen «fører en uansvarlig asylpolitikk» etter hans syn. Det er et ut-sagn jeg reagerer på. Og jeg er fristet til å spørre Per-Willy Amundsen: Hva er «en uansvarlig asylpolitikk»? Kan det f.eks. være, som Per-Willy Amundsen tidligere har lansert, å avvise mennesker med funksjonshemninger og analfabeter, selv om de har behov for beskyttelse? Kan det f.eks. være å sette et tak på innvandrere helt uavhengig av hvordan konfliktbildet i verden ser ut? Kan det være å ignorere at det i hovedsak er sivile som blir rammet i krig, og at det i særdeleshet er kvinner og barn som blir tvunget på flukt, og at disse derfor trenger et særskilt vern? Kan det være å uttrykke et ønske om å reforhandle internasjonale avtaler som handler nettopp om å beskytte mennesker på flukt?

På toppen av det hele drar Amundsen igjen fram det gamle skremmebildet av at nordmenn står i fare for å komme i mindretall. Det er selvsagt noe som Fremskrittspartiet til stadighet tyr til, kun for å prøve å skremme folk. Den retorikken baserer seg jo på at folk som flytter hit, aldri kan bli norske. Beskjeden som gis til disse, skal altså være at uansett hvor mye du prøver å integrere deg, så vil vi aldri akseptere deg som norsk. Ikke bare er det uansvarlig, men det er også både umenneskelig og forkastelig.

Jeg vil også tro at det føles ubehagelig for Høyre å se for seg at Fremskrittspartiet kommer til å kreve å få statsråden på dette feltet i et eventuelt regjeringssamarbeid mellom de to partiene. Jeg vil tro partiet Høyre vil kreve en garanti for at dette tankegodset som Per-Willy Amundsen tidligere har forfektet, blir lagt i en skuff og gjemt der. Dette er et såpass alvorlig tema at Høyre ikke lenger kan skyve

foran seg at man skal forhandle om politikken når valgresultatet foreligger. Jeg utfordrer derfor partiet Høyre til å være helt tydelig på dette punktet.

Lena Jensen (SV) [15:59:54]: Da den rød-grønne regjeringen overtok i 2005, stod det fullt av lærere på oppsigelse rundt omkring i Kommune-Norge. Det var fordi den høyrestyrte regjeringen tydelig sa: Det er nok lærere, vi trenger kun en omorganisering. De sa at kommunene fikk nok penger. Det trengtes kun effektivisering og omorganisering.

Jeg er veldig glad for at denne regjeringen så tydelig helt fra starten av både ved å se og ved å handle har tilført kommunene mer midler, fordi den offentlige omsorgen som vi skal ha, er utrolig viktig for hver enkelt innbygger. Men det tar tid å tette hullene etter den kommuneøkonomien som har vært tidligere. Alt er ikke såre vel i kommunene våre. Men det som denne regjeringen lovet, var at bunnen var nådd. Pilen skulle peke oppover, og det har den gjort.

Jeg er glad for at budsjettet i år er et budsjett for Skole-Norge. Mange bygg kommer til å bli pusset opp. Vi vet at vi har et etterslep på skolebygg på om lag mellom 40 og 70 milliarder kr, og jeg er utrolig glad for at Regjeringen og Stortinget kommer til å prioritere å bygge skoler i årene som kommer.

Det er kommet flere inn i eldreomsorgen, og det er utrolig viktig.

Regjeringen har fått igjennom mer rettferdige kommunale tilskudd. Det bygger på at kommunene skal få mer penger til offentlig velferd og en mer rettferdig fordeling. Mye av urettferdigheten er rettet opp, men ennå er det ting som ikke er som det skal være. Hvordan kan det være rettferdig at f.eks. Alta skal få mye mer tilskudd enn det som Kvænangen, en liten kommune som ligger tett inntil Alta, får? Disse kommunene er under samme tiltakssone, tiltakssonen i Nord-Norge.

Det er slik at Kvænangen kommune kommer vesentlig dårligere ut. Jeg vil henvise til det som Rolf Reikvam sa i sitt innlegg, at man ber om at man aktivt bruker skjønnsmiddeltilskuddet for å utjevne disse forskjellene. Jeg vil også henvise til den merknaden som flertallet har i innstillingen om at man ber departementet fortsatt følge nøye med på situasjonen for kommunene i tiltakssonen i Nord-Troms. Jeg mener at for å følge med i utviklingen er det viktig at Regjeringen kommer tilbake til denne utfordringen i kommuneproposisjonen som blir lagt fram i 2009.

Kari Lise Holmberg (H) [16:02:45]: Det slår meg av og til i denne sal at man snakker for døve ører.

Til Bendiks H. Arnesen: Jeg vil bare gjenta at de nyeste tallene fra Teknisk beregningsutvalg tilsier at veksten i kommuneøkonomien har vært omtrent akkurat den samme under denne regjeringen som under Bondevik II-regjeringen, dette ifølge novembertallene. Så synes jeg det er litt spesielt at enkelte representanter står her og kimser ad tallene som kommer fra Teknisk beregningsutvalg.

Jeg nevnte i mitt forrige innlegg at Kommune-Norge

står overfor mange utfordringer, og det kommer de fortsatt til å gjøre. I 2008 har kommunene stått overfor den situasjon at vi har fått en tredobling av antall flyktninger og asylsøkere som kommer til landet. UDI er under press, og kommunene likeså. Men jeg har lyst til å si at mange kommuner gjør en kjempejobb både når det gjelder bosetting og når det gjelder integrering.

Min oppmerksomhet nå skal først og fremst rette seg mot de asylsøkerne som får avslag på sine søknader, og som skal returneres til hjemlandet. Jeg har nylig stilt statsråden et skriftlig spørsmål angående dette. Med bakgrunn i den store økningen i antall asylsøkere som kommer til Norge nå, og med bakgrunn i lave uttransporteringstall, spurte jeg om hva statsråden vil gjøre for å øke antallet uttransporteringer og hindre at asylsøkere med avslag går under jorda og blir her illegalt. Jeg beklager å si at det svaret som kom i går, ikke var tilfredsstillende. Ingenting tyder på konkrete tiltak for å øke hyppigheten av uttransporteringene i tråd med den økningen av asylsøkere som vi har hatt i 2008. Statsråden sier i sitt svar at det er Politiets utlendingsenhet som har ansvaret for uttransporteringene. Da vil jeg spørre statsråden helt direkte om hva han vil gjøre for å øke kapasiteten i PU. Hvilke nye initiativ vil statsråden ta for å øke tempoet i uttransporteringene?

Bent Høie (H) [16:05:20]: Først ros til kommunalminister Magnhild Meltveit Kleppa for at en nå i dette statsbudsjettet tar et kraftig løft for forbedring av bostøtteordningen. Det er et løft som vi har etterlyst, og som også er i samsvar med det forslaget som Høyre hadde i fjorårets statsbudsjett. Jeg mener at det egentlig er det store grepet som er gjort fra denne regjeringen på boligområdet, og som vil ha stor betydning for bekjempelse av fattigdom i Norge. Det er et målrettet og godt tiltak.

Det er en enstemmig komité som i innstillingen sier at en ønsker at kriteriene knyttet til universell utforming skal gjelde i forbindelse med rentekompensasjonsordningen. Det mener vi er riktig. Det er viktig og framtidsrettet. Men det er også viktig å understreke at markedet ikke må oppfatte det slik at en skaper mye byråkrati for de kommunene som allerede har kommet langt i planleggingen og har klare prosjekter som de kan igangsette, for den kritiske situasjonen for å holde folk i arbeid er for alvorlig til at en kan få utsettelse av prosjekter for å tilfredsstille disse kriteriene. Så det må gjelde for nye prosjekter som startes og planlegges nå, ikke gamle, ferdige eller nesten ferdigstilte prosjekter.

I debatten er det et tall som har blitt brukt. Det har blitt sagt at det under den forrige regjeringen var en nedgang i antall ansatte i kommunesektoren på 3 000. Jeg må be om at statsråden redegjør for hvordan det tallet har kommet opp, for det er ingenting i de dokumentene som jeg sitter på nå, som kan tyde på at det er et korrekt tall. Hvis en ser på side 74 i nasjonalbudsjettet, på utviklingen av antall sysselsatte i kommunesektoren, vil en se at utviklingen under den forrige regjering viste en økning på 6 000–7 000 ansatte. Hvis en ser på timeårsverk og veksten som det er redegjort for der i Teknisk beregningsutvalg, er det helt åpenbart at det også under forrige regje-

ring var en vekst i timeårsverkene – altså ikke bare under den nåværende regjering, men også under den forrige.

Det er riktig at antall timeårsverk har økt mer under denne regjeringen, men da må en også se på endringene i befolkningssammensetningen og på oppgaveendringer. Hvis en korrigerer for dette, og tar utgangspunkt i 2002-tall, var, som jeg har påpekt flere ganger, utviklingen i kommuneøkonomien altså 4,2 pst. i forrige periode og 4,3 pst. under denne regjeringen – det er sammenligningen mellom de to regjeringene når det gjelder de samlede inntektene for kommunesektoren.

Så var fornyingsministeren så vidt inne på byggereform og endringer i statens byggevirkosomhet. Jeg er glad for at Regjeringen følger opp det forslaget som lå i statsbudsjettet allerede i 2006, om å gjøre noe med eiendomsforholdene knyttet til kriminalomsorgen. Det er ganske utrolig, for det forslaget er ett av veldig mange forslag til reform i bygge- og eiendomsvirksomheten, og Regjeringen har brukt tre år på å gjennomføre kun ett av forslagene.

Per-Willy Amundsen (FrP) [16:08:54]: Representanten Arild Stokkan-Grande var nylig oppe på talerstolen og leverte en ganske sterk regle om Fremskrittspartiets politikk – jeg holdt på å si – den demoniserte, uriktige fremstillingen av Fremskrittspartiets politikk.

Han fastslår som en sannhet at Fremskrittspartiets politikk er umenneskelig og forkastelig, visstnok fordi vi ønsker innstramming særlig på asylområdet. Igjen tar Arbeiderpartiet det samme trikset som man tar ved enhver anledning når denne typen saker diskuteres, enten i denne sal, eller ute i norsk media: Man setter likhetstegn mellom innvandrere som søker asyl i Norge – asylsøkere – og flyktninger. Representanten Stokkan-Grande vet utmerket godt at det er to veldig forskjellige ting. Det er fullt mulig å stramme inn asylpolitikken til Norge dersom vi gir opphold til dem som er reelt forfulgt, og ikke til alle de andre. Hvis man skal ta tallene fra UDI på alvor, er det kun et sted mellom 10–15 pst. av de som søker asyl til Norge i dag, som oppfyller vilkårene i Flyktningkonvensjonen. Det er dramatisk andre tall – vi snakker om 1 500–2 000 i stedet for 15 000, som er antallet asylsøknader vi får i Norge i dag.

Når Fremskrittspartiet sier at dagens innvandringspolitikk er uansvarlig, er det ikke bare fordi vi åpenbart er i en situasjon hvor man ikke har kontroll over tilstrømmingen, men det er også fordi, som jeg sa i mitt innlegg, og som jeg ikke har noen problemer med å gjenta, at man ikke ser de langsiktige konsekvensene av den innvandringspolitikken som føres.

Jeg må si på vegne av eget parti og på vegne av meg selv, at jeg ønsker ikke en utvikling hvor etniske nordmenn blir en minoritet i eget land. Jeg ønsker ikke en utvikling hvor Oslo har et flertall av personer med innvandrerbakgrunn i 2029. Dersom man mener det, som jeg tror det store flertallet i den norske befolkningen gjør, må man ta konsekvensene av det i innvandringspolitikken. Man kan ikke styre på dette feltet fra år til år og ut fra alle gode forsett dersom man ikke ser de lange linjene framover og ser konsekvensene det vil få for det norske samfunnet – vi

står overfor gryende konsekvenser av det allerede i dag, når ytringsfriheten utfordres, når likestillingen og likeverdet utfordres. Når vi har muslimske organisasjoner i Norge som ikke vil ta avstand fra dødsstraff for homofile, ja da har vi et problem. Det er det jeg utfordrer denne salen til å ta inn over seg.

Björg Tørresdal (KrF) [16:12:12]: Jeg skal ikke bruke denne debatten til å svare på representanten Per-Willy Amundsens påstander når det gjelder innvandringspolitikk. Det vil ta mye mer tid enn et treminutters innlegg, for avstanden mellom Fremskrittspartiet og resten av det politiske Norge er så stor at en må ha egne debatter for det. Så det skal jeg la ligge i denne omgang.

Det er to ting jeg vil si: For det første har det skjedd noe som er veldig bra for norske kommuner i dag, og for alle kommunepolitikere og rådmenn som – om de klør seg i hodet eller river seg i håret, det vet jeg ikke – har følt en uro for skatteinntektene i Kommune-Norge. Men statsråden sa at den svikt som måtte komme i skatteinntektene til neste år, vil bli kompensert. Det tror jeg er det viktigste som er sagt i denne salen i dag for kommunenes vedkommende.

Så kom representanten Hagebakken med en oppfordring til opposisjonen. Det gjelder forslag nr. 3, som handler om Karmøy og bortfall av mange arbeidsplasser der. Forslaget går ut på at en ber Regjeringen komme med et opplegg der en sørger for å tilrettelegge for å unngå at det blir for mange negative virkninger av den varslede nedstengningen av Hydros Søderberganlegg på Karmøy. Jeg forstod Hagebakken slik at han ønsket at det skulle oversendes Regjeringen. Det forstår jeg slik at Regjeringen vil forplikte seg i forhold til denne alvorlige situasjonen som er på Karmøy og andre steder i landet med tanke på arbeidsplasser, og vil komme tilbake med et helhetlig opplegg og ta situasjonen på Karmøy og andre steder på alvor. Derfor er det enighet i opposisjonen om å gjøre forslaget om til et oversendelsesforslag.

Presidenten: Bent Høie har hatt ordet to ganger og får ordet til en kort merknad, på inntil 1 minutt.

Bent Høie (H) [16:14:04]: Det var godt jeg klarte å komme før statsråden. En ny problemstilling er knyttet til kommunalministeren.

I en replikkrunde i finansdebatten tok jeg opp med kommunalministeren situasjonen for Kommunekreditt. Jeg håpet da på en snarlig løsning, ikke minst fordi det den dagen var sendt ut en pressemelding om at Regjeringen hadde funnet en løsning for Eksportfinans, der det stod at en også skulle finne en løsning for Kommunekreditt.

Nå er det 14 dager siden. Det er fortsatt ingen løsning for Kommunekreditt. Jeg ser i dag at representantskapet i Kommunekreditt har sendt et brev til statsministeren der de helt klart sier at det nå haster med å finne en løsning. De sier:

«Svekket konkurranse har bare det siste halvår påført kommunene økte renteutgifter på ca. 200 mill kroner.»

Det vil si at økte renteutgifter på investeringer i offentlig sektor som følge av svekket konkurranse på denne sektoren nå er tre ganger så høye som Regjeringens forslag til rentekompensasjonsordning i 2009. Det sier noe om alvorret i denne situasjonen, og det er helt utrolig at Regjeringen har funnet løsninger for private banker, for Eksportfinans, mens for offentlig sektor somler de altså ennå.

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [16:15:36]: Lat meg aller først berre understreka betydninga av Kommunekreditt som ein alternativ institusjon. Det er behov for konkurranse i kommunesektoren. Det er jo enklare for Regjeringa å føreta seg noko i forhold til Kommunalbanken som har 80 pst. statleg eigarskap, enn Kommunekreditt som er eigd av Eksportfinans, og Eksportfinans igjen med 15 pst. statleg eigarskap. Det pågår no ein prosess. Eg håper, som Bent Høie, at det kjem ei avklaring raskt, men eg kan forsikra om at i regi av Eksportfinans går det no føre seg ein prosess – forhåpentlegvis med ei lykkeleg løysing både for Kommunekreditt og for kommunane.

Så vil eg takka for gode ord når det gjeld bustøtta. Det vil verta, trur eg, av uvurderleg betydning for 50 000 nye husstandar at ho kjem på plass 1. juli. Eg trur òg tilskot til 15 000 nye kommunalt disponerte utleigeboligar som ligg i budsjettet, og 20 års fastrente i Husbanken har betydning.

Så vil eg gjerne berre seia at det går føre seg veldig mykje godt arbeid på det boligsosiale området. Når det gjeld folk som kjem ut av fengsel, får no fleire av dei ein heim å gå til. Vi skal dela ut ein pris på fredag for beste innsats for dei bustadslause i inneverande år, og her er det mange kvalifiserte kandidatar.

Lat meg òg seia når det gjeld distriktspolitikken og det engasjementet som Regjeringa har for at folk skal ha moglegheit til å velja kor dei vil bu, at det er inspirerende faktisk å kunna lesa av statistikken at det nyttar å fokusera på moglegheitene i distrikta. Det er folk som bur i lokalsamfunna, det er kommunane og regionane som må utnytta dei. Men vi må heilt tilbake til år 2000 for å finna eit år der så mange kommunar har hatt vekst i folketallet, og det i ei tid der tala er frå den høgkonjunkturen som vi nå har hatt.

Så til slutt når det gjeld talet på sysselsette: 45 600 i auke i denne perioden, tilsvarende minus 3 000 i førre periode, er teke frå Statistisk sentralbyrå – det er ikkje tal som Regjeringa har funne på.

Og til Kari Lise Holmberg, med fare for å vera glederepar og sløkkja den gleda som ho uttrykte når det galdt kommuneøkonomien: 28,6 milliardar kr i auke denne perioden er utan den kostnadsveksten som har funne stad. Det er vel òg difor kommunane faktisk har funne rom for 45 600 nye tilsette og nye oppgåver.

Statsråd Dag Terje Andersen [16:19:08]: Det er interessant å sitte og høre den delen av debatten som handler om det kommunepolitiske opplegget. Man skal være særdeles kreativ for å kunne framstille den forrige stortingsperioden som en god vekstperiode i Kommune-Norge. Det er få i Kommune-Norge som kjenner seg igjen i

det. Jeg registrerer også at enkelte framstiller det som at den veksten som kom med det første statsbudsjettet vi la fram, var et engangsbeløp, men det er faktisk sånn at med det hevet vi nivået. Det beløpet er blitt bevilget hvert år senere, og så har de andre pengene kommet i tillegg. Tilleggene er altså etter at det er beregnet pris- og kostnadsvekst, noe som også har betydning for integreringspolitikken, som egentlig var grunnen til at jeg bad om ordet.

Representanten Kari Lise Holmberg har vært ordfører i Skien kommune. Hun var litt beskjeden, så jeg kan godt skryte litt av Skien, en kommune som er et godt eksempel på en god integreringspolitikk, og som har tatt sin del av ansvaret for bosetting, noe det er bred enighet om ifølge innstillingen, det gjelder også de nye satsingene som skjer nå.

Så til det direkte spørsmålet om uttransportering. Vi har i løpet av 2008 på grunn av økte ankomster, økt bevilgningene til Politiets utlendingsenhet, og selv om representanten Holmberg ikke var tilfredsstilt av mitt svar i går, er det altså en realitet at det er Politiets utlendingsenhet som har ansvar for uttransportering. De har altså fått en tilleggsbevilgning for det – en tilleggsbevilgning som videreføres i 2009. I tillegg blir det i større grad enn tidligere, lagt vekt på grensenære kontroll og av politiet. Det er viktig, fordi mye av utfordringen ved uttransportering er knyttet opp mot ID-tvil, man må være sikker på hvem man uttransporterer når man uttransporterer med tvang. ID er i det hele tatt en av utfordringene på utlendingsområdet, det er jeg enig med representanten Holmberg i.

Så er jeg glad for det vi har sagt om en del av våre 13 innstrammingspunkter. Det handler om å få til returavtaler med andre land, og nå er også returavtalen med Russland på plass – den ble det i desember. Jeg vil si at det er et positivt bidrag det å kunne ha mer effektiv uttransportering, det at vi nå kommer til å bruke fingeravtrykk hyppigere enn tidligere, som det går fram av de forslagene vi har lagt fram. Det gjelder ikke minst også den type tiltak som vi ser ved etableringen av den raske saksbehandlingen som nå skjer på Torshov, som også åpenbart vil bidra til å kunne få til en mer rask og effektiv uttransportering ved at en del saker behandles veldig raskt, og på det grunnlaget gir raskere konklusjon, særlig for dem som da ikke har grunnlag for opphold.

Endelig vil jeg nevne det tettere samarbeidet som er etablert mellom Politiets utlendingsenhet og UDI i forbindelse med aksjoner som politiet har, f.eks. den mye omtalte Grünerløkka-aksjonen. Der ble det avslørt at det var enkelte som oppholdt seg ulovlig her, de var altså ikke asylsøkere. Tettere samarbeid mellom UDI og Politiets utlendingsenhet gir grunnlag for raskere uttransportering.

Rolf Reikvam (SV) [16:22:51]: Det er en del myter som er ganske seiglivede. En av disse mytene fikk vi servert tidligere i debatten av representanten Kongshaug, der han understreket at grunnlaget for velferdsstaten og velferdssamfunnet er den verdiskapingen som skjer i privat sektor. Det som burde være åpenbart for alle, er at grunnlaget for velferdsstaten er det som skjer innenfor hele spekteret. Alle yrkesaktive i dette land er med på å skape den

velferdsstaten som vi er stolte av. Det gjelder også den aktiviteten som foregår i offentlig sektor – innenfor høyere utdanning, innenfor skole og innenfor helse. Alle som jobber innenfor disse sektorene, legger grunnlaget for det velferdssamfunnet vi har. Å prøve å tegne et bilde av og opprettholde myten om at det bare er de som jobber i privat sektor, som legger grunnlag for velferdssamfunnet, er så galt som det bare kan bli. At privat sektor er med på å skape grunnlag for import, er greit nok. Men velferdssamfunnet er vi alle med på å skape, alle som er yrkesaktive. Den beskjeden må også gå til alle kvinnene innenfor omsorgsyrkene og helsesektoren, de er med på å skape velferdssamfunnet.

Så skal ikke jeg være med på å konkurrere om hvor bra det var i forrige periode, og hvor bra det er nå. Jeg synes at den type debatt er ganske håpløs. Det blir noe uvirkelig over det.

Jeg tror vi alle kan være enige om at 2006 var et godt år for kommunesektoren. 2007 var et rimelig godt år. For 2008 vet vi ikke riktig ennå, men det vil sannsynligvis se ganske bra ut. 2009 vet vi ganske lite om. Slår de forutsetningene som ligger i budsjettet, med skatteinntektene osv., til, blir 2009 sannsynligvis også rimelig bra, *rimelig bra*. Det tror jeg er en beskrivelse de fleste vil kjenne seg igjen i. Da blir det litt bortkastet å diskutere om det var bedre i forrige periode sammenlignet med denne perioden.

Helt til slutt til representanten Per-Willy Amundsen: Det er ganske ubehagelig å sitte og høre begrep som at «etniske nordmenn» vil bli i mindretall. Hvem er etnisk nordmann i 2060? I den grad han lever, er det Per-Willy Amundsen? Er ikke de som kom til Norge fra et annet land, etablerte seg, fikk barn og barnebarn, like gode etniske nordmenn som Per-Willy Amundsen og hans eventuelle etterkommere måtte være? Jeg skulle ønske vi kunne slutte med dette, slik at vi kunne få en redelig og skikkelig debatt om innvandring.

Så til det at Regjeringen mangler kontroll på innvandringen: Hvem er i stand til å kontrollere krigen i Irak, som har resultert i økt innvandring til Norge? Det er Afghanistan og alle de internasjonale konfliktene som forårsaker at vi får flere søknader til Norge. Det er det vi må forholde oss til.

Tore Hagebakken (A) [16:26:20] (komiteens leder): Jeg har med mitt innlegg ikke først og fremst til hensikt å forlenge debatten ved å erte på meg politiske motstandere i utrensmål, men jeg ser ikke bort fra at det kan ha den virkningen.

For det første: Jeg er helt enig med Bent Høie fra Høyre og sjølsagt kommunalministeren når det gjelder viktigheten av å finne en løsning for Kommunekreditt. Jeg har hørt tall over 700 mill. kr, som er det som kommunene sparer på at det er to kredittinstitusjoner. Det utgjør en veldig stor del. Nærmere 75 pst. av lånemassen er knyttet til de to kredittinstitusjonene. Det haster, og vi ser alle fram til en god løsning i så måte.

For øvrig vil jeg si at de som har vært framme her på vegne av Høyre, er noe eplekjekke, for å bruke et uttrykk som jeg synes passer til situasjonen nå, kontra tidligere.

Jeg synes man framstiller tingenes tilstand under den forrige regjeringa vel mye glansbildeaktig. Vi innrømmer at situasjon nå er krevende på mange vis, men sannelig gjør vi vårt for at den skal bli bedre. Ikke minst er det viktig å huske på at da vårt budsjett ble lagt fram, ble det egentlig ganske godt mottatt. Jeg har pratet med veldig mange ordførere som har uttrykt stor begeistring over at vi torde ta de omfordelingsgrepene vi gjorde, og som er glad for den skreddersømmen vi har foretatt med nye og ulike tilskuddsordninger.

Vi har gjort mye, og nå garanterer statsråden for skatteinntektene neste år. Det er et viktig signal. Samtidig vet vi at renten går nedover. Det er et viktig bidrag. Kanskje er situasjonen litt lysere nå enn den så ut til å være i går. Saken er jo at finanskrisen ikke akkurat har tilpasset seg våre budsjettprosesser. Men vi evner å reagere raskt, og vi gjør ting i tur og orden. Det første vi gjorde, gjaldt renten. Det ser vi effekten av nå. Jeg tror den dagen vi skal se tilbake på hva vi gjorde sammen – for å si det slik – da finanskrisen kom, var at det vi da gjorde, var smart. Vi løfter velferden, og vi sikrer folk arbeid. Det er jobb nr. 1.

Jeg ser fram til en tid som blir givende for kommunesektoren, der det skal bli mye å glede seg over. For å bruke et uttrykk som en annen rød-grønn har brukt: Det vil skinne litt, ikke bare av eldreomsorgen, men også av det kommunale tjenestetilbudet. For det skader ikke om det blir litt mer oppussing. Det vet vi alle.

Presidenten: Presidenten har ikke hørt uttrykket «eplekjekk» i salen tidligere. Det står ikke på fylisten min, men blir kanskje føyd til etter hvert!

Arild Stokkan-Grande har hatt ordet to ganger tidligere og får ordet til en kort merknad, på inntil 1 minutt.

Arild Stokkan-Grande (A) [16:29:42]: Oppsiktsvekende nok har Høyre og Fremskrittspartiet et forslag som flertallet har liten lyst til å stemme ned. Det er forslag nr. 14, som går på å utrede et språkopplæringsprogram for mor og barn der fireårskontrollen har avdekket sviktende norskkunnskaper. Vi har en ordning i dag i tolv kommuner der man sørger for en oppfølging hvis det avdekkes mangler ved språkstest ved fireårsalder. Det henger også nøye sammen med forsøksordningene vi har hatt med gratis kjernetid i barnehager. Vi ønsker å være åpne for å forbedre ordningen og jobbe videre med det. Derfor er det uheldig hvis vi stemmer det ned, og vi vil derfor be Høyre og Fremskrittspartiet om å gjøre om forslaget til et oversendelsesforslag. Så kan denne debatten avsluttes i vennskapelig ånd.

G u n n O l s e n hadde her overtatt presidentplassen.

Presidenten: Per-Willy Amundsen har også hatt ordet to ganger før og får ordet til en kort merknad.

Per-Willy Amundsen (FrP) [16:30:49]: Det er flott at man klarer å enes om noen forslag på tvers av partigransene. Fremskrittspartiet har ingen problemer med å gjøre dette forslaget om til et oversendelsesforslag, vi hil-

ser det tvert imot velkommen dersom det kan få forgang i saken.

Så vil jeg raskt kommentere Reikvams innlegg nå til slutt, hvor han åpenbart synes det er ubehagelig at man benytter begrepet «etniske nordmenn». Det er et helt relevant og riktig begrep. Det er ingen problemer med å benytte et sånt begrep. Når vi fokuserer på det, er det ikke nødvendigvis i forhold til begrepet som sådant, men på grunn av de grunnleggende endringene vi står overfor i det norske samfunnet som følge av en uansvarlig innvandringspolitikk. Denne politikken fører til at dette samfunnet endres, og det er irreversibelt. Dessverre registrerer jeg at heller ikke representanten Reikvam er villig til å ta det inn over seg.

Presidenten: Kari Lise Holmberg har også hatt ordet to ganger før og får ordet til en kort merknad.

Kari Lise Holmberg (H) [16:32:04]: Det er nok ikke sånn at Tore Hagebakken har provosert meg opp.

Jeg har bare lyst til på en ålreit måte å si at jeg forstår veldig godt hvilke utfordringer Regjeringen nå har i forhold til kommuneøkonomien. I samme tonefall vil jeg forklare at under Bondevik II-regjeringen var det også noe som het finansmarked og skyhøye pensjonsutgifter for kommunesektoren. Det vil under enhver regjering være vanskelige situasjoner som må håndteres.

Nå håper jeg at jeg ikke har provosert Hagebakken.

Til slutt vil jeg bare si at vi fra Høyres side er enig i at man oversender de forslagene det ble referert til her, men det må da gjelde både nr. 12 og nr. 14.

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [16:33:04]: Lat meg berre kommentera to geografiske område som har vore tekne opp her av fleire. Det eine er Karmøy og Nord-Rogaland og den situasjonen som dei kan bli ståande overfor der. Der er det eit konkret forslag, og eg synest det er veldig greitt om det blir oversendt til Regjeringa. Eg kan berre kvittera frå Regjeringa si side med at vi sjølvsagt følgjer nøye med på situasjonen der og veit at det kan bli behov for å reagera. Vi må nok òg førebu oss på at finanskrisa kan innebera at det blir fleire sårbare samfunn som må takast vare på.

Så til Nord-Troms. Vårt utgangspunkt er at tiltakssona i si tid vart oppretta med tiltak overfor bedrifter og enkeltpersonar. Når det gjeld kommuneøkonomien, har det versert ulike forslag, frå Borge-utvalet, frå Sørheim-utvalet, og andre forslag som har vore drøfta. I det inntektsystemet som Regjeringa la fram, føreslår vi å vidareføre Nord-Noreg-tilskotet. Det har ulike satsar for Nordland, Troms og Finnmark. Så skal eg berre understreka at eg skal følgja nøye med på situasjonen for kommunane i Nord-Troms. Eg veit at nokre av dei har det krevjande. Eg veit at småkommunetilskot vil hjelpa. Det verserer òg ein påstand om at kommunane i Nord-Troms har for lite del i dei midlane som fylkeskommunane som regional utviklingsaktør har til disposisjon. Eg skal sjekka ut både det og andre forhold i tråd med oppmodinga i merknaden frå komiteen.

Så vil eg berre seia til slutt at eg er audmjuk overfor den

situasjonen som mange kommunar no står i. Det er ikkje tvil om at det er ei svært krevjande handtering i mange kommunar, både som følge av den aktivitetsveksten som er no i 2008 – og som vi har vore glade for – og som følge av andre forhold. Eg skal ha møte med KS i morgon og sjå på kva forslag vi kan bli einige om når det gjeld tiltakspakken. Så får vi koma tilbake til dimensjoneringa.

Det som gler meg aller mest i dag, er faktisk det felles engasjementet som er i denne salen for at kommunane utfører viktige velferdsoppgåver og skal ha midlar i samsvar med det. Det lovar godt for framtida.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1.

(Votering, se side 1294)

Sak nr. 2 [16:36:41]

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Trine Skei Grande, Vera Lysklætt og André N. Skjelstad om startlån og boligpolitikk (Innst. S. nr. 94 (2008–2009), jf. Dokument nr. 8:141 (2007–2008))

Presidenten: Etter ønske fra kommunal- og forvaltningskomiteen vil presidenten foreslå at taletiden blir begrenset til 5 minutter til hver gruppe og 5 minutter til statsråden.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til tre replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av Regjeringen innenfor den fordelte taletid.

Videre vil presidenten foreslå at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Bjørn Tørresdal (KrF) [16:37:34] (ordfører for saken): Kommunalkomiteen har behandlet et representantforslag fra stortingsrepresentantene Trine Skei Grande, Vera Lysklætt og André N. Skjelstad om startlån og boligpolitikk.

Komiteen er enig med forslagsstillerne i at det å ha et sted å bo er grunnleggende for å kunne fungere i dagens samfunn. Bolig er et av fundamentene i den norske velferdsmodellen.

I løpet av våren 2008 er det kommet rapporter fra Riksrevisjonen og NIBR som viser at de offentlige tiltakene for å skaffe seg bolig og beholde den, ikke virker etter hensikten. Et bredt flertall i komiteen mener derfor at det er behov for nye tiltak i boligpolitikken.

En samlet komité er enig med forslagsstillerne i at det kan være aktuelt å utvide den maksimale nedbetalingstiden for startlån fra 20 til 30 år. Det vil gjøre det lettere for personer med lave inntekter som har startlån, å klare å betjene lånene. Størrelsen på de månedlige avdragene går ned. Det er positivt at også statsråd Magnhild Meltveit Kleppa i sitt svarbrev til komiteen sier at økt nedbetalingstid for

startlån kan være et aktuelt tiltak, sammen med bl.a. økt boutgiftstak i bostøtteordningen.

Ifølge Riksrevisjonen og NIBR er reglene for bostøtte, startlån og boligtilskudd i Husbanken for kompliserte, for lite målrettede og for dårlig samordnet. I tillegg uttalte statsråd Magnhild Meltveit Kleppa etter sitt møte med ulike aktører i boligsektoren den 25. november 2008 at «startlån er en godt bevart hemmelighet». For at flere skal få tilgang til startlån, foreslår en samlet opposisjon at det må åpnes for et eller flere forsøk der flere aktører enn kommunene i en avgrenset periode får lov til å forvalte startlån eller deler av ordningen på vegne av Husbanken.

Det er en tendens til at personer som har økonomi til å betjene månedlige boutgifter i leid bolig, sliter med å reise depositum. Derfor mener et bredt flertall i komiteen, bestående av regjeringspartiene, Kristelig Folkeparti og Venstre, at det bør åpnes for å vurdere om startlån også kan gis til personer som skal bruke pengene til depositum.

Forslagsstillerne ønsker at Regjeringen legger fram forslag til en norsk modell av den engelske modellen «Shared ownership» eller «hjemkjøp», hvor en gjennom nedbetaling eller innbetaling gradvis kan opparbeide seg eierandel i en i utgangspunktet leid bolig, og der staten bidrar med målrettede virkemidler gjennom Husbanken eller kommunene. Det norske boligmarkedet skiller seg på mange måter fra det engelske, og det er derfor ikke mulig å overføre modeller som er utviklet for en engelsk sammenheng, direkte til Norge. Det er derfor positivt at NIBR på oppdrag fra Husbanken i løpet av våren 2009 skal se på de engelske erfaringene slik at Regjeringen kan vurdere en modell for «hjemkjøp» i lys av NIBR-rapporten, som også Venstre-representantene foreslo.

Kommunene har en plikt til å skaffe bolig til dem som ikke selv er i stand til å skaffe seg bolig eller husvære. Forslagsstillerne ønsker at Regjeringen skal utrede hvordan denne plikten kan skjerpes. I svaret fra statsråden framgår det at det nå pågår et arbeid med å harmonisere dagens sosialtjenestelov og kommunehelsetjenestelov til en ny felles lov, der en også har tatt med forhold til annen lovgivning. Spørsmålet om hvorvidt kommunenes plikt til å skaffe vanskeligstilte bolig skal videreføres eller skjerpes, vil inngå i dette arbeidet. Det kan være nødvendig å skjerpe kommunenes plikt til å skaffe vanskeligstilte bolig, og komiteen mener at forslaget om å utrede denne plikten er godt ivaretatt i det pågående arbeidet.

Forslagsstillerne ønsker å be Regjeringen fremme forslag om innskjerping av sosialtjenesteloven med tanke på kommunenes mulighet til salg av kommunale boliger. I svarbrevet fra statsråden står det at sosialtjenesteloven er «lite egnet» til å skjerpe kommunens plikt til å framskaffe og disponere boliger, da den ikke regulerer kommunens salg og kjøp av boliger. Komiteen støtter derfor ikke V i representantforslaget.

Det er behov for flere tiltak som øker det totale antall kommunalt disponerte boliger. Det kan bl.a. gjøres ved at det settes krav til kommunene om nettovekst av boliger ved tildeling av boligtilskudd til utleieboliger.

Til slutt vil jeg anbefale innstillingen og ta opp forslag nr. 1.

Presidenten: Representanten Bjørg Tørresdal har tatt opp det forslaget hun refererte til.

Karin Yrvin (A) [16:42:27]: Bolig er sammen med arbeid, utdanning, helse og omsorg en av hjørnesteinene i velferdssamfunnet vårt. Hvordan vi behandler de menneskene som henger i en tråd, viser hva slags samfunn vi egentlig har, hvilke verdier som ligger i bunnen, og hvordan vi klarer samfunnets grunnleggende samspill. Det er derfor veldig interessant å lese prosjektrapporten om bostedsløse i Norge i 2005. Den viser at vi har 5 500 bostedsløse, noe som er færre enn i 1996, men 300 flere enn i 2003. Flesteparten av de bostedsløse bor i de store byene, men vi ser at det er oppgang i antall bostedsløse i noen av de mindre byene også. For den enkelte er det å være bostedsløs alvorlig i seg selv, samme hvor i landet det er. For lokalpolitikere bør økende bostedsløshet være et politisk varsko.

De bostedsløse er ofte unge, flere menn enn kvinner, og slektninger, venner og kjente stiller ofte opp for dem. For en del er også bostedsløshet et tilbakevendende problem, mange har sammensatte problemer, noen er rusavhengige, og i økende grad ser man at det er psykiske problemer. Det er alltid vanskelig å si hva som kommer først av dette, men alvorlig er det, og mønsteret er tydelig.

Det er i lys av dette svært viktig og riktig at Regjeringen og statsråden tar slike initiativ som vi har sett her og tidligere. Endringene i bostøtteordningene vil kunne løse noen av de problemene vi ser med bostedsløshet. Det er ventet at ordningen vil gjøre at flere får flytte fra kommunale boliger til egne boliger. Dermed frigjør man faktisk flere kommunale boliger, og folk som står i kø, kan komme inn i de kommunale boligene og få et sted å bo. Det er et sterkt og riktig grep fra Regjeringen å endre bostøtteordningen. Dette vil allikevel ikke være nok. Derfor mener alle utenom Fremskrittspartiet at det er behov for nye tiltak i boligpolitikken. Flertallet mener at det kan være aktuelt å utvide den maksimale nedbetalingstiden for startlån fra 20 til 30 år, og dette kan, som statsråden skriver i sitt brev til Stortinget, være et aktuelt tiltak, sammen med bl.a. økt boutgiftstak i bostøtteordningen.

Siden bostedsløshet ofte er en del av et sammensatt problem, er det viktig å få med at vi har stoppet innlemmingen av de øremerkede tilskuddene til psykiatri i de store byene, og at det er varslet nye tiltak i rusomsorgen.

NIBR holder på med en ny kartlegging av bostedsløse i Norge. De bostedsløse og deres familier og bekjente kan være trygge på at det er mange som nøye følger med på deres situasjon, og som vil prøve å finne et sett av virkemidler som virker for at de skal kunne finne et trygt og godt sted å bo.

Opposisjonen har i forslag nr. 1 skissert et forsøksprosjekt med forvaltning av startlån. Dette kan vi støtte dersom det gjøres om til et oversendelsesforslag.

Ib Thomsen (FrP) [16:45:27]: Jeg er noe forundret over at siste taler refererte til at Fremskrittspartiet ikke ønsker nye tiltak innenfor denne sektoren. Og like etter at hun hadde sagt det, sa hun at hun kunne støtte forslag nr. 1

– som nettopp er fra Fremskrittspartiet, og som viser til nye tiltak – hvis det ble gjort om til et oversendelsesforslag. Jeg vil be representanten lese innstillingen før hun kommer med sånne bombastiske beskyldninger.

Fremskrittspartiet er enig med forslagsstillerne i at det å ha et sted å bo, er grunnleggende for å kunne fungere i dagens samfunn. Bolig er et av fundamentene i den norske velferdspolitikken. Rapporter fra Riksrevisjonen og NIBR viser at de offentlige tiltakene for å skaffe seg bolig og beholde den, ikke virker helt etter sin hensikt.

Det er behov for nye tiltak i boligpolitikken. Det kan bl.a. være aktuelt å utvide den maksimale nedbetalingstiden for startlån fra 20 til 30 år, noe Fremskrittspartiet synes det er meget viktig at man ser på. Dette kan være et godt tiltak, og det vil gjøre det lettere for personer med lave inntekter som har startlån, å betjene lånene sine. Videre vil det føre til at flere får betjeningsevne, da størrelsen på de månedlige avdragene går ned.

Etter sitt møte med ulike aktører i boligsektoren konkluderte statsråden med at «startlån er en godt bevart hemmelighet». Det ligger en innrømmelse i den uttalelsen.

For at flere skal få tilgang til startlån, må det åpnes for et forsøk der flere aktører får konkurrere med kommunene om å forvalte startlånet på vegne av Husbanken. Startlån er ofte ikke nok for førstegangsetablerere på boligmarkedet. Man er også ofte avhengig av tilleggs lån fra andre utlånere. På mange kommuners nettsider står det – og dette antakeligvis for å selge lånene: Inntil 100 pst. av lånesummen, ingen krav til egenkapital eller kausjon og ingen øvre aldersgrense.

Men som vanlig når det ser ut til å være for godt til å være sant, er det som regel det. Hvorfor skriver kommunene dette på nettsidene sine? Er det for å lure noen? Er det for å gi inntrykk av at tilbudet er bedre enn det er? Jeg synes statsråden bør se på dette.

Fremskrittspartiet mener også at hovedproblemet i det norske boligmarkedet er at tilbudssiden i markedet ikke fungerer godt nok, og at de høye boligprisene i Norge i stor grad skyldes bevisste politiske valg.

Fremskrittspartiet mener at bostøtte er en god ordning, og er glad for at den posten i budsjettet er økt. Vi går også inn for å fjerne både kravene knyttet til minstestandard for bolig på 40 m², kravet om eget, separat kjøkken og soverom, og kravet knyttet til husbanklån for pensjonister. Dette er tiltak som Fremskrittspartiet synes er gode, og vi synes denne saken er viktig.

Bent Høie (H) [16:49:10]: Først vil jeg berømme Venstre for å ha tatt mange spennende og viktige boligpolitiske initiativ. Ett av dem behandler vi i dag, og det en ser, er at det er bred støtte for mye av den tankegangen som ligger bak forslaget.

Vi har i høst fått en gryende diskusjon om boligpolitikken, der en også har hatt ulike utspill og synspunkter. Nå er en jo i en situasjon der en ser at boligprisene har en tendens til å flate ut eller falle. I de siste årene har det vært veldig sterkt fokus på at boligprisene har steget, og at det har vært et problem for nyetablerere. Jeg tror at en nå når en opplever at en eventuelt får et fall i boligprise-

ne, vil oppdage at det bare er én ting som er verre for nyetablerere enn stigende boligpriser, og det er synkende boligpriser. For med synkende boligpriser er det ikke mulig for veldig mange nyetablerere å få finansiert boligen sin gjennom banklån. Derfor er det også veldig viktig å ha med seg at en boligpolitikk må basere seg på at en har et fungerende boligmarked.

Det har vært ganske bred politisk enighet i Norge om at det er en målsetting at flest mulig i Norge skal eie sin egen bolig. Jeg håper at ingen har tanker om å forlate den målsettingen, selv om en ser enkelte utspill, spesielt fra Sosialistisk Venstreparti, som kan tyde på at en går i retning av å mene at en større del av innbyggerne i Norge skal leie leilighet istedenfor å eie bolig. Det mener jeg vil være feil, ikke minst fordi det vil innebære at de som med kanskje litt hjelp kunne kommet inn i boligmarkedet, forblir i leiemarkedet, og dermed i realiteten er fanget i en fattigdomsfelle der en ikke får ta del i den økonomiske utviklingen på samme måte som de som er inne på boligmarkedet.

Jeg mener det er en styrke for Norge at vi skiller oss ut i Europa gjennom å ha en høy andel av befolkningen som eier sin egen bolig, og dermed har en sikkerhet knyttet til eiendom også i vanskelige situasjoner. Derfor er det f.eks. veldig feil å tenke seg at en skal dreie støttesystemet vekk fra å støtte dem som har behov for hjelp i boligmarkedet, til i større grad å støtte boligen eller leiligheten. Gjør en det, kan en risikere at mennesker som i utgangspunktet kommer inn i en bolig med lav leie, men som får en bedre økonomisk situasjon, ikke ser seg råd til å flytte videre, f.eks. til det private markedet eller inn i egeneid leilighet. Da vil en oppleve at disse igjen blir fanget i en form for fattigdomsfelle, at køene for å komme inn i disse ordningene bare vil vokse og vokse, og at en stadig større andel vil ha behov for kommunalt eide leiligheter og boliger. Det er en feilslått politikk. Politikken må være lagt opp til å støtte dem som har behov på boligmarkedet, ikke boligen. Boligen klarer seg fint på egen hånd.

Det andre er ideer om markedsreguleringer, og spesielt markedsreguleringer knyttet til leie. Det virker som om den politiske hukommelsen er ganske kort, og at en ikke har med seg de erfaringene som en hadde sist en hadde denne type regulering.

For det første førte det til en stor boligmangel gjennom at private interesser ikke så grunn til å bygge ut utleieleiligheter eller leiligheter – noe som igjen økte boligkøene. For det andre førte det til dårlig standard både på de boligene som var bygd, fordi det var manglende interesse for å vedlikeholde dem, og til dårlig standard på dem som ble bygd, fordi en måtte bygge billigst mulig. Det førte til en fattigdomsfelle for dem som bodde der, og ikke minst førte det til en svart økonomi knyttet til omsetning av leiekontrakter.

Det er en vei å gå som, selv om jeg har sett utslag fra Sosialistisk Venstreparti og Arbeiderpartiet i Oslo på at dette kan være ideer, jeg håper er ideer som forblir ideer, og ikke blir reell politikk. Jeg har også sett utslag både fra Senterpartiet og SV på at en tror at det vil være en fordel å øke boligskatten i Norge og fjerne rentefradraget på lån.

Begge de tiltakene vil også være stikk i strid med målsettingen om at folk skal eie sin egen bolig, og en sosial boligpolitikk som det har vært bred politisk enighet om i Norge til nå.

Vera Lysklætt (V) [16:54:07]: Riksrevisjonen og Norsk institutt for by- og regionforskning har påvist at mange av dem som trenger det mest, faller utenom ordninger for bostøtte, startlån og boligtilskudd. Reglene for bostøtte, startlån og boligtilskudd i Husbanken er for kompliserte, for lite målrettede og for dårlig samordnet. Ett eksempel er at mange tjener for lite eller har for mye gjeld til å få startlån, men tjener for mye til å få bostøtte.

Å ha et sted å bo er grunnleggende for å kunne fungere i dagens samfunn, og bolig er ett av fundamentene i den norske velferdspolitikken.

De vanskeligstilte på boligmarkedet er personer som er avhengig av hjelp og støtte for å etablere seg i og beholde en egnet bolig. Dette er en sammensatt gruppe som omfatter både personer med behov for tett oppfølging for å klare å bo, og personer som hovedsakelig har økonomiske problemer når det gjelder boligmarkedet. Det vil alltid være slik at noen fra tid til annen havner i situasjoner preget av dårlig inntektsevne og i fattigdom. Samfunnets håndtering av fattigdom hviler på hvordan man skal komme tilbake til en rimelig inntektsituasjon. Særlig for dem som har hatt problemer i en tidlig fase av livet, vil det være avgjørende å ha en egen bolig under mest mulig stabile forhold.

Mange rusmiddelmissbrukere har etter opphold på avrusningsinstitusjon eller soning problemer med å skaffe seg bolig i rusfrie miljøer. Uten fast adresse er det svært vanskelig å skaffe seg arbeid og komme seg videre i livet.

For å få startlån er det avgjørende at man har betjeningsevne, noe svært mange vanskeligstilte ikke har. 70 pst. av alle avslag på søknad om startlån skyldes manglende betalingsevne. Hvilke inntekter kommunen legger til grunn når de vurderer betjeningsevnen, blir derfor veldig sentralt for store grupper av vanskeligstilte. Det er store forskjeller i hva som regnes inn i beregningsgrunnlaget. I tillegg går det fram av NIBRs undersøkelse at mange startlån ikke blir realisert fordi personer som har fått tildelt startlån, ikke er i stand til å finne seg en egnet bolig, og at lånet derfor ikke blir utbetalt.

Vi er derfor spesielt opptatt av at det gjøres endringer i ordningen med startlån, samtidig med en endring og utvidelse av bostøtten. NIBR peker i sin rapport på at det å utvide nedbetalingstiden fra 20 til 30 år, kombinert med endringer i bostøtten, vil kunne være et effektivt virkemiddel for å hjelpe flere til egen bolig. Det er gledelig at et stort flertall i komiteen stiller seg bak vårt forslag, og at statsråden i forbindelse med debatten om Dokument nr. 8:100 for 2007–2008, om å forebygge antallet unge gjeldsslaver, sa at hun ønsker å vurdere dette.

Det må videre foretas en oppfølging av kommunene, slik at det blir en mest mulig lik praksis for hvilke inntekter som legges til grunn for tildeling og betjening av startlån. I tillegg må startlånet gjøres mer kjent. Som statsråden selv sier, er «startlån en godt bevart hemmelighet» for altfor

mange. Vi tror derfor at konkurranse om forvaltning av startlånet kan bidra til at flere får tilgang til det. Om ikke annet kan vi, slik som vi foreslår, starte med et avgrenset forsøk, der to boligbyggelag og kommunen får konkurrere. Vi hører dessverre altfor ofte at det tar tid og virker byråkratisk for dem som søker om startlån i sin kommune. Når det virker mer avskrekkende enn tiltrekkende å få hjelp, må vi se på hvordan vi møter dem som har behov for støtte.

Flere kommuner må dessuten utarbeide en boligsosial handlingsplan, og tilgangen på rimelige boliger må økes.

De siste årene er det bygd og omsatt et stort antall små og mellomstore leiligheter innenfor borettslagsmodellen. Ofte har disse blitt omtalt som lavinnskuddsboliger, mens de i realiteten er boliger med svært høye utgifter over tid. Vi ser derfor et behov for å få fram flere modeller for rimelige boliger rettet mot personer med lav betjeningsevne eller nedsatt boevne, der staten og kommunene er med på å ta en litt større del av kaka og ser nytten av en stabil bosituasjon som et forebyggende tiltak i seg selv.

Når det gjelder en norsk modell for «hjemkjøp», ønsker ikke vi en blåkopi av den engelske modellen. Vi etterlyser flere alternativer til såkalte lavinnskuddsboliger, som dessverre for mange er blitt til en bolig med en gjeldsgrad som de over tid ikke kan betjene. Da har vi gjort både dem og oss en bjørnetjeneste.

Jeg tar herved på vegne av Venstre opp det forslaget som er inntatt i innstillingen.

Presidenten: Representanten Vera Lysklætt har tatt opp det forslaget hun refererte til.

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [16:59:26]: Lat meg fyrst kommentera dei forslaga som her går på behovet for samspel mellom dei verkemidla vi har i bustadspolitikken og for startlån. Begge desse to rapportane, altså Riksrevisjonen sin rapport og NIBR sin rapport, har vore til stor nytte for Regjeringa sitt arbeid i dette året.

Det er nokre som minner meg om sitat. Eg varsla for godt og vel eit år sidan at eg ville ta tak i og lyfta fram ein meir sosial bustadpolitikk. Det er klart at desse to rapportane, som viste kor nødvendig det var å sjå på betre samspel, har vore til hjelp. Det kjem fram i statsbudsjettet for 2009. Bustøtta er det viktigaste tiltaket for å forbetra samspelet. Det er difor vi har lagt fram eit forslag som blir vedteke i dag, om ei betydeleg styrking av bustøtta.

Det er nok mogleg at eg var vel kvass då eg slo fast at startlånet var ei godt bevart hemmelegheit. Det er heldigvis slik at mange kjenner til ordninga. Vel 400 kommunar tek opp startlån og låner vidare ut. Men eg har registrert at det er kommunar som kjenner lite til korleis dei kan bruka startlånet. Særleg i denne tida, når mange har behov for å refinansiera låna sine, er det ei moglegheit som er til stades, og òg det å kunna spela desse verkemidla saman, altså bustadtilskott, startlån og bustøtte. Eg har i dag fått ei påminning om dette, har eg sett, i innstillinga frå komiteen. Eg kan fortelja at eg har fått innspel frå nokre som sit og jobbar med startlåna ute, og som meiner at dei er til god hjelp i enkelte kommunar slik som dei er. Så kjem eg til

å følgja opp, som eg har skrive, når det gjeld moglegheitene for ytterlegare bruk av startlån. Lat meg òg nemna at eg no har skrive eit eige brev til kommunane og gjort dei merksame på kva startlånet kan brukast til i denne tida.

Så til dei engelske erfaringane knytte til deira ordning for heimkjøp. Der har NIBR eit oppdrag. Dei kjem i løpet av våren til å sjå på dei engelske erfaringane. Så skal vi vurdera eventuelle nye tiltak, men det er klart at engelsk og norsk bustadsektor er ulike, som nemnt i svarbrevet mitt til komiteen.

Når det gjeld kommunane og deira plikt, er det svara på det i eit ganske omfattande brev til komiteen, og også orientert om av saksordføraren. Lat meg berre understreka overfor Stortinget at det er ein ny giv i mange kommunar når det gjeld dei mest vanskelegstilte på bustadmarknaden. Godt halvparten av kommunane har no utarbeidd ein ny bustadsosial plan. Alle bør sjølv sagt gjera det. KS og departementet har skrive under ein avtale om og ei forplikting på eit sterkare sosialt engasjement. Nokre kommunar har av den grunn forsterka eigen innsats. Andre gjer det fordi dei heilt tydeleg ser behovet.

Så finn eg grunn til å minna om den moglegheita som ligg i Husbanken til å kombinera fleire bustader for såkalla vanskelegstilte, som er ulike grupper, med ei universell utforming og låg energibruk.

Mitt samarbeid med kommunane dette året har ført til ein eigen konferanse med nye innspel og sterkt engasjement. Eg har òg stor glede av med jamne mellomrom å møta KS sitt storbynettverk og få del i deira erfaringar.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Bent Høie (H) [17:04:55]: Som jeg nevnte i mitt innlegg, har det vært en del boligpolitiske utspill fra regjeringspartiene denne høsten. Oppsummert har det vært utspill om å øke boligskatten, fjerne rentefradraget på lån og regulering av leieprisene. Det har vært utspill både fra Senterpartiet, SV og Arbeiderpartiet i disse retningene.

Mitt spørsmål til statsråden er derfor ganske enkelt: Kan statsråden garantere at disse tre elementene ikke kommer til å være en del av Regjeringens boligpolitikk?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [17:05:32]: Regjeringa sin bustadpolitikk går fram av statsbudsjettet, inklusiv både innretting av skatten og at det ikkje er nokon forslag som gjeld rentefradrag.

Så vil eg seia at det er viktig til kvar tid å vera open for å drøfta kva for tiltak det er som fungerer, både for å sikra alle ein heim og når det gjeld leigemarknaden. Eg har gjeve uttrykk for ei open haldning til ulike forslag, inklusiv det som SV no har kome med, men eg har sagt at det ikkje er så enkelt som dei framstiller det. Vi må ikkje risikera å fremja forslag som kan innebera at det blir færre og ikkje fleire utleigebustader.

Björg Tørresdal (KrF) [17:06:40]: Statsråden sa i sitt innlegg at hun var interessert i at startlånet skulle bli mer tilgjengelig. Det vil hele komiteen støtte opp om. Det er en god ordning, som vi må ta helt og fullt i bruk. Når den

har vært lite tilgjengelig, er det viktig å gjøre grep som gjør at flere får benyttet ordningen. Derfor har en samlet opposisjon foreslått i innstillingen at en skal sette i gang med forsøk i en tidsbegrenset periode der andre får forvalte startlån på vegne av Husbanken.

Så sa representanten Yrvin fra regjeringspartiene at de ønsker å støtte forslaget dersom det ble omgjort til et oversendelsesforslag. Da er mitt åpenbare spørsmål til statsråden: Hva er statsrådets syn på en slik forsøksordning?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [17:07:27]: Lat meg fyrst seia om tilgjengelegheit til startlån: Husbanken har fått klar melding om å kunna gjera dette endå meir og å innretta sine ordningar slik at startlånet blir endå meir tilgjengeleg, og òg koma med forslag til departementet om det skulle visa seg at det her er sperrer som vi ikkje er klar over.

Så til forslaget. Ja, eg er open for å sjå nærare på dette fordi eg veit at det i nokre kommunar er lang saksbehandlingstid. Men det vil nok her vera juridiske avvegingar som må gjerast før ein eventuelt kan gå inn på slike forsøk. Det kjem eg til å følgja opp og sjå nærare på. Så for min del: Send gjerne forslaget over. Vi skal vurderer det nærare.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Karin Yrvin (A) [17:08:52]: For ordens skyld: Ordet «eplekjekke» har vært nevnt her i dag – og det vil jo helst ingen være.

Så til Ib Thomsen: Jeg siterte direkte fra innstillingen, der det står at komiteens flertall – alle unntatt Fremskrittspartiet – mener det er behov for nye tiltak i boligpolitikken. Det var altså ikke mine ord, men referert fra innstillingen. Det viktigste er allikevel at Fremskrittspartiet støtter at forslaget om startlån blir oversendt. Det var et godt initiativ i denne saken, og det hele ser ganske så lyst ut.

Björg Tørresdal (KrF) [17:09:35]: Jeg skal bare helt kort si at hele opposisjonen er enig om å oversende forslag nr. 1, spesielt etter at vi fikk positive forsikringer fra statsråden. Jeg tror at det er klokt å sette i gang forsøk av denne art slik at en kan ta startlån enda mer i bruk i framtiden.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 2.

(Votering, se side 1306)

Sak nr. 3 [17:09:59]

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Erna Solberg, Jan Tore Sanner, Bent Høie og Kari Lise Holmberg om å redusere tilstrømmingen til Norge av personer med

grunnløse asylsøknader (Innst. S. nr. 87 (2008–2009), jf. Dokument nr. 8:146 (2007–2008))

Presidenten: Etter ønske fra kommunal- og forvaltningskomiteen vil presidenten foreslå at taletida blir begrenset til 5 minutter til hver gruppe og 5 minutter til statsråden.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til tre replikker med svar etter innlegg fra partienes hovedtalere og fem replikker med svar etter medlemmer av Regjeringen innenfor den fordelte taletid.

Videre vil presidenten foreslå at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Arild Stokkan-Grande (A) [17:11:03] (ordfører for saken): Denne saken har et tema som vi i mange uker og måneder har tygd og gnagd på både i media og i komiteen – i det hele tatt i vårt arbeid. Det har sitt utspring i at Norge har hatt en forholdsvis stor økning i antallet asylkomster det siste året.

Problemet er ikke at vi får et høyt antall asylsøkere. Problemet oppstår dersom en stor andel av dette antallet er asylsøkere som ikke har behov for beskyttelse. Det ser vi dessverre i dagens situasjon. Før Regjeringens tiltakspakke ble lansert, var vi i en situasjon der rundt 60 pst. av dem som kom hit og søkte om beskyttelse, ikke hadde behov for det. Derfor var det bred og tilnærmet full politisk enighet om at det var behov for å iverksette tiltak for å få redusert den andelen som ikke har behov for beskyttelse. Men selvfølgelig er det naturlig at når man begynner å diskutere hvert enkelt tiltak, oppstår det uenighet.

For det første er det viktig når man tilnærmer seg denne situasjonen, at man slår fast at de internasjonale avtalene som Norge har inngått og de humanitære forpliktelsene vi har, ligger til grunn for alle tiltak vi foreslår. For det andre er det viktig at vi ikke får panikk i en slik situasjon, noe jeg aner at enkelte partier på Stortinget har fått. Det er behov for å iverksette tiltak, men vi må ikke havne i en situasjon hvor vi står i fare for å avvise folk som faktisk har et reelt behov for beskyttelse. Det oppfatter jeg at det er forholdsvis bred politisk enighet om.

Flertallet i denne saken er av den oppfatning at Regjeringens tiltakspakke er mest hensiktsmessig for å møte den aktuelle situasjonen. Vi ønsker derfor ikke å støtte punktene i forslaget fra Høyre i denne saken. Flere av punktene som er foreslått, er allerede drøftet i forbindelse med behandlingen av ny utledningslov her i Stortinget sist vår. Videre er andre punkter allerede ivarettatt gjennom Regjeringens tiltakspakke, som man også jobber med å iverksette. Derfor er vi av den oppfatning at Høyres forslag synes å være overflødige.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Per-Willy Amundsen (FrP) [17:13:58]: De såkalte 13 tiltakene som Regjeringen har meldt skal komme, som nå delvis er ute på høring, og som vi forhåpentligvis får til

behandling i Stortinget neste år, skulle jo allerede nå ha gitt en klar signaleffekt – i hvert fall hvis man skulle ta Regjeringens utsagn på alvor – og burde ha ført til et fall i antall asylsøknader fra måned til måned. Tvert imot viser statistikken at det ikke har skjedd. Vi ligger fremdeles an til å få 15 000 asylsøkere til Norge i år, og man legger altså opp til det samme til neste år.

Ser ikke Arbeiderpartiet at det åpenbart er behov for å stramme ytterligere inn? For det er helt åpenbart, i hvert fall fra Fremskrittspartiets ståsted, at de tiltakene som er varslet, overhodet ikke møter problemstillingen tilstrekkelig.

Arild Stokkan-Grande (A) [17:15:08]: Det er ikke noe nytt at antall asylkomster svinger. Vi har hatt liknende situasjoner før, og situasjonen vi opplever i år, er ingen ny situasjon. Da Regjeringens tiltakspakke ble lansert, så vi umiddelbart en stagnasjon i antallet ankomster. Så forventer man en ytterligere nedgang etter hvert som tiltakene blir gjennomført. Der jobber Regjeringen på høygir. Mange av forslagene er allerede sendt på høring. Noen av tiltakene er under utarbeidelse, og nye tiltak vil komme.

Det som det imidlertid er viktig å presisere, er at vi aldri kan tilnærme oss Fremskrittspartiets spor, som handler om at vi skal reforhandle internasjonale avtaler vi har inngått, og som handler om å avvise mennesker som faktisk har behov for beskyttelse. Der opplever jeg at det går et fundamentalt skille mellom alle partier på Stortinget og Fremskrittspartiet.

Kari Lise Holmberg (H) [17:16:08]: Høyre vil innføre en meldepliktordning for asylsøkere som ikke bor på mottak, og for asylsøkere som har fått avslag på sine søknader, og som venter på utsendelse. Statsråden støtter ikke forslaget, skriver han i sitt brev til komiteen. Men han innrømmer at det i utlendingsloven finnes hjemmel for å pålegge meldeplikt og for å pålegge bestemt oppholdssted om nødvendig. Dersom dette ikke er tilstrekkelig, kan pågrep og fengsling være aktuelt, skriver statsråden.

Så mulighetene er der, men statsråden mener at det ikke vil være hensiktsmessig ressursbruk, til tross for det store antallet asylsøkere med avslag som til enhver tid venter på uttransportering, eller som går under jorda for å unngå å bli sendt ut av landet. Folks trygghet må vike av hensyn til byråkratiet. Hvordan kan Arbeiderpartiet forsvare at Regjeringen ikke vil gjøre noe på dette området?

Arild Stokkan-Grande (A) [17:17:08]: Det er riktig, som Kari Lise Holmberg her påpeker, at i svaret fra statsråden framgår det at man allerede har en hjemmel til å pålegge meldeplikt og for å pålegge bestemt oppholdssted når det anses nødvendig. Samtidig er det viktig å ha et system som er håndterlig. Det handler om hvilke ressurser man har til faktisk å etterprøve en slik meldeplikt. Det reiser en rekke spørsmål som det er nødvendig å avklare før man kan få til en slik ordning. Blant annet reiser det også spørsmålsstillinger i forhold til våre internasjonale forplik-

telser. Jeg er av den oppfatning at man skal trå varsomt i forhold til slike tiltak, for i iveren etter å redusere antallet ankomster kan man stå i fare for å gjennomføre en politikk som ville være uforholdsmessig i forhold til den enkelte. Jeg håper at Høyre også sier at de tiltakene vi i alle fall blir enige om, skal være trygt og godt innenfor våre internasjonale forpliktelser.

Björg Tørresdal (KrF) [17:18:18]: I høst så vi at Regjeringen presenterte en rekke innstrammende tiltak i forhold til asylpolitikken og begrunnet disse med at det var en stor økning i antallet ubegrunnede søknader, altså mennesker som ikke hadde behov for beskyttelse i Norge.

Når det gjelder tiltak som går på akkurat dette, støtter Kristelig Folkeparti de tiltakene, f.eks. rask saksbehandling og rask retur for dem som har ubegrunnede søknader. Det er en rekke tiltak vi synes er fornuftige å sette i verk. Men vi klarer ikke å forstå at man bruker den begrunnelsen at det er mange ubegrunnede søknader når man strammer inn overfor barn mellom 15 og 18 år, som får midlertidig opphold i påvente av å bli sendt ut. Innstrammingen overfor barn er uforståelig, og innstrammingen i forhold til familiegjenforening for flyktninger er uforståelig, for begrunnelsen der må jo være at man har forsørgerevne, ikke at det dreier seg om ubegrunnede søknader. Ser representanten at man må ha en annen begrunnelse for de innstrammingene?

Arild Stokkan-Grande (A) [17:19:15]: Jeg er uenig i tilnærmingen Björg Tørresdal har til problemstillingen. Vi er alle opptatt av at barn som har behov for beskyttelse, skal få det. Det har man etterlevd i forslaget til ny utlendingslov som ble vedtatt i vår. Så vil jeg minne representanten Björg Tørresdal om at da Kristelig Folkeparti selv satt i regjering for ikke veldig lenge siden, gikk folk i fakkeltog for en mer human måte å behandle nettopp enslige mindreårige på. Så der må Björg Tørresdal rydde opp i eget hus først.

Så er jeg uenig i at dette er en innstramming overfor dem som er mellom 15 og 18 år. Vi snakker om ungdommer som ikke har behov for beskyttelse, men som vi lar være her likevel, fordi vi ikke klarer å finne omsorgspersoner for dem. Men det er slik at i det øyeblikket de er voksne, har vi ikke lenger noen internasjonale forpliktelser til å ta vare på dem. Men vi ønsker altså at de i fasen fram til 18 år skal få lov til å være her. De skal ikke risikere å bli sendt ut i den perioden.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Per-Willy Amundsen (FrP) [17:20:24]: Det er åpenbart at behovet for innstramminger i norsk asylpolitikk i sterk grad er til stede. Når man ser at de 13 såkalte innstrammingsforslagene til Regjeringen overhodet ikke ser ut til å ha gitt noen signaleffekt som har redusert asylinnvandringen til Norge, er det rimelig åpenbart at man må gå videre i å stramme inn norsk asylpolitikk – dersom man ikke synes det er greit at vi skal motta 15 000 asylsøkere hvert år. Det er altså ikke slik, som enkelte prøver å frem-

stille det som, at dette handler om menneskeverd og å ta vare på folk som er på flukt. Det er overhodet ikke det som er utgangspunktet. Problemstillingen er at langt på vei de aller fleste som kommer til Norge og søker asyl, er lykkejegere. De er lykkejegere i den forstand at de har åpenbare grunner til å søke til den frie verden, fordi det er godt å bo her. Det er økonomisk gode forhold. Men langt på vei de fleste har ikke noe beskyttelsesgrunnlag når de søker til Norge. Det illustreres jo veldig godt ved statistikkene som UDI leverer. Der ser vi at 60 pst. av dem som søker asyl, får avslag, selv med dagens naive og snillistiske asylpolitikk. 10–15 pst. får flyktningstatus etter Flyktningkonvensjonen, og det er selv innenfor det som Fremskrittspartiet oppfatter som å være et relativt romslig regelverk. Dermed diskuterer vi ikke menneskeverd. Vi diskuterer ikke – og det går veldig klart frem av merknadene i innstillingen som også Fremskrittspartiet har stilt seg bak – hvorvidt vi skal gi opphold til folk som er reelt forfulgt. Men vi diskuterer hvordan vi kan forhindre at asylinstituttet fortsatt blir undergravd av mennesker som misbruker det for å komme seg til den frie verden – uten å ha krav på beskyttelse av noe som helst slag.

Det er helt riktig at det må flere forslag til, for de 13 forslagene fra Regjeringen har allerede spilt fallitt – de fungerer ikke. Signalene har overhodet ikke gått ut til de landene som avgir størst antall asylsøkere til Norge. I så måte er det prisverdig at Høyre har flere innstrammingsforslag. Fremskrittspartiet mener selvfølgelig at Høyre ikke går langt nok. Kanskje er i hvert fall ett av forslagene fra Regjeringen bedre enn det Høyre her har foreslått. Men det er bra. Og det er bra at Fremskrittspartiet og Høyre er enige om at det må strammes inn i norsk asylpolitikk.

Men man må altså gå mye lenger. Derfor viser Fremskrittspartiet i sine merknader til sin alternative utlendingslov, som ville ha ryddet opp på dette feltet – gitt beskyttelse til mennesker som er reelt forfulgt, som trenger en nødhavn, som trenger beskyttelse, men ikke til alle disse andre som misbruker asylinstituttet, og som deretter henter familie til Norge i stor stil. Dette er den reelle utfordringen i norsk innvandringspolitikk. Det er ikke noe problem å bosette 1 000–1 500 flyktninger i Norge – problemet er alle disse andre, som selvfølgelig har sterke incentiver for å misbruke norsk asylpolitikk.

Derfor var det å håpe at Regjeringen og regjeringspartiene kanskje ville imøtekomme denne problemstillingen med ytterligere tiltak. Det ser jeg ikke at man gjør. Tvert imot har man tydeligvis slått seg til ro med at det skal komme 15 000 asylsøkere til Norge til neste år. Og det ser dessverre ikke ut til at denne kurven vil synke – så fremt man ikke kommer med nye grep.

Det eneste som kan rydde opp når det gjelder det helt nødvendige behovet for innstramning i norsk asylpolitikk, er folket. Og det skjer i september neste år, når denne regjeringen forlater regjeringskontorene og vi får på plass et alternativ som kan få skikk på og orden i norsk asylpolitikk igjen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Björg Tørresdal (KrF) [17:25:44]: Jeg skal avstå fra å kommentere innlegget – jeg er så uenig at det vil ta mye mer enn et replikkminutt. Men jeg skal lese litt fra frp.no.:

«Bortvisning og utvisning skal kunne finne sted til antatt hjemland, opprinnelsesland eller til et annet land i den regionen utlendingen antas å ha kulturell tilknytning til. Med Fremskrittspartiets utlendingslov vil man altså ikke lenger være avhengig av å ha returavtaler med hvert eneste land Norge mottar utlendinger fra. FrP ønsker dessuten samtidig å inngå returavtaler med en rekke land, og ønsker å knytte dette til den generelle bistandspolitikken. Det kan vise seg å være «god butikk» å betale enkelte land for gode returavtaler.»

Da stiller jeg spørsmålet: Hva skal en betale? Hva er prisen en skal betale for å få lov til å returnere et menneske til et land det ikke hører til i? Og hva mener Fremskrittspartiet med «god butikk»?

Per-Willy Amundsen (FrP) [17:26:37]: Det er bra å registrere at Kristelig Folkeparti er svært uenig i vår innvandringspolitikk. Noe annet hadde bekymret meg, med de signalene Kristelig Folkeparti har klart å komme med i denne sal de siste tre årene.

Jeg er for så vidt glad for at representanten Tørresdal leser våre nettsider. Hun bør kanskje lese mer av dem, for det er mye fornuftig som står der.

Når det gjelder det forslaget som representanten Tørresdal refererer til, er det helt korrekt at noe av det vi åpner for i vår alternative utlendingslov, er å se bistandspolitikken i sammenheng med returavtaler. Vi bruker enorme beløp innenfor bistandsbudsjettet hvert år, og jeg synes ikke det ville være unaturlig – det er altså Fremskrittspartiets politikk – å se det i sammenheng med det å få returnert mennesker som ikke har lovlig opphold her, og som gjennom misbruk har kommet seg til Norge.

Trine Skei Grande (V) [17:27:45]: Vi må diskutere innvandring for at også Fremskrittspartiet skal få en bistandspolitik. Jeg skal ikke referere fra Fremskrittspartiets nettsider, sjøl om jeg har lyst til å spørre om representanten i det hele tatt leser internasjonale nyheter.

Mitt spørsmål til representanten Amundsen er om han i det hele tatt tror det er mulig at man etter f.eks. internasjonale kriger kan påvirke antallet flyktninger som kommer til Norge. Fremskrittspartiet var det eneste partiet i denne salen som støttet invasjonen i Irak, men det er det eneste partiet som med stor forundring ser at det kommer flyktninger fra det landet når det blir krig der. Så jeg lurer på om det i det hele tatt er noen forståelse i Fremskrittspartiet for at det er en viss sammenheng mellom internasjonale politiske hendelser og antall asylsøkere i Norge, eller om man mener at det nærmest er en slags naturlov som inntreffer, fordi vi er rike, og fordi vi er frie, noe jeg er glad for.

Presidenten: Vil Per-Willy Amundsen ta opp forslag før han svarer?

Per-Willy Amundsen (FrP) [17:28:52]: Ja, det gjør jeg gjerne. Jeg tar opp Fremskrittspartiets forslag og de forslagene vi er sammen med Høyre om.

Presidenten: Representanten Per-Willy Amundsen har tatt opp de forslagene han refererte til.

Per-Willy Amundsen (FrP) [17:29:01]: Jeg kan berolige representanten Trine Skei Grande med at jeg leser internasjonal presse, hvis det var det hun var ute etter.

Det er ikke slik, som man forsøker å fremstille det, at kriger, uro og konflikter internasjonalt er utslagsgivende for den asyltilstrømmingen vi opplever i Norge. Hvis representanten Trine Skei Grande husker tilbake, startet Irak-krigen i 2003, og den voldsomme veksten i antall asylsøkere som vi opplever i Norge, startet under den rødgrønne regjeringen, særlig i innværende sesjon. Det er altså overhodet ikke noen sporbar sammenheng her. Samtidig er det ikke noe forhold mellom det konfliktnivået vi opplever internasjonalt, og den asyltilstrømmingen vi får til Norge – snarere tvert om. Svært mange land rundt oss har opplevd en nedgang i antall asylsøkere, mens vi har fått en vekst. Og det skyldes ene og alene en liberal og snillistisk innvandringspolitikk.

Rolf Reikvam (SV) [17:30:16]: Jeg vil litt tilbake til det spørsmålet som Bjørg Tørresdal tok opp, og som hun ikke fikk svar på. Hun spurte ikke om hun leste riktig – det gjorde hun åpenbart, hun siterte jo – fra programmet. Det hun spurte om, var følgende: Hva er prisen for – hva skal det koste – å sende en iraker tilbake til eksempelvis Iran eller hvor det måtte være? Det var det hun spurte om.

Mener Fremskrittspartiet med det de har lagt fram, at Norge f.eks. når det gjelder irakere – det kom en god del irakere hit etter krigen i Irak – skal inngå avtale med Iran eller hvem det måtte være om å sende dem tilbake til Irak? Nå synes jeg at Fremskrittspartiet skal svare ganske konkret på dette spørsmålet: Hva er prisen en skal betale for dette? Og: Skal Norge inngå en avtale med Iran for å sende tilbake irakere som har søkt om asyl i Norge?

Per-Willy Amundsen (FrP) [17:31:13]: Representanten Reikvam vet utmerket godt at det ikke er naturlig å sende arabere tilbake til Iran, hvor det er persere. Det er ikke en naturlig kobling, slik vi ser det. Når vi snakker om kulturelle nærområder, er det naboland som har en naturlig kulturell sameksistens, slik at integrering og bosetting i disse områdene ikke vil være problematisk.

Å nevne en pris er selvfølgelig helt umulig for meg, for det er nettopp det man skal forhandle om! Når man benytter milliarder i utlandet gjennom bistandsbudsjettet, er det rimelig åpenbart for Fremskrittspartiet at det må være mulig å se det i sammenheng med norsk innvandringspolitikk, som retur av illegale innvandrere, slik at vi faktisk får en løsning på den uverdige situasjonen til innvandrere som lever illegalt i Norge, uten lovlig opphold.

Sigvald Oppebøen Hansen hadde her teke over presidentplassen.

Presidenten: Replikordskiftet er slutt.

Kari Lise Holmberg (H) [17:32:35]: Norsk asylpolitikk og forholdene ved asylmottakene har preget debatten denne sommeren og høsten. Når det i år kommer om lag 15 000 asylsøkere, er det tre ganger så mange som i fjor. Eksempelene på hvilke store utfordringer kommunene står overfor i tilknytning til bosetting og asylmottak, er mange. I f.eks. min hjemkommune, Skien, har arbeiderpartiordføreren flere ganger gitt tydelig uttrykk for frustrasjon. Men jeg vil også tilføye at veldig mange kommuner gjør en kjempejobb på dette området. Det har jeg sagt tidligere i dag også.

Det er ingen tvil om at UDI har jobbet og fortsatt jobber på spreng, og at myndighetene er under et sterkt press. Det er Regjeringen som har ansvaret for at tusenvis av asylsøkere nå går en usikker framtid i møte – for tre år med rødgrønn asylpolitikk har medført at asylsøkerne kommer til Norge i langt større grad enn før. Tre ganger så mange kommer, og ingen andre land i Europa har hatt en så stor økning som Norge. Det er et faktum.

Høyre har lenge advart mot at Regjeringens politikk har sendt feil signaler ut i verden. Vi mener at Norge skal føre en anstendig asylpolitikk. Norge skal hjelpe dem som har behov for beskyttelse etter internasjonal rett, men også om det foreligger andre sterkt menneskelige hensyn. Det må imidlertid ikke skapes falske forhåpninger om hvem som kan få asyl i Norge, som vi faktisk mener at Regjeringen og stortingsflertallet har gjort. Det sier jo sitt når statsråden i revidert nasjonalbudsjett for 2008 innrømmet at Regjeringen kan ha bidratt til å skape et bilde utad om at Norge har en mer liberal politikk nå enn før.

Det er på denne bakgrunn Regjeringen i høst varslet sine 13 innstrammingspunkter i asylpolitikken – tiltak i skjerpene retning – ja, om de blir gjennomført. Men dessverre ser vi ennå få eksempler, som det har blitt sagt her, på at disse annonserte punktene er realisert og har begynt å virke. Det burde bekymre flere enn Høyre at det tar så lang tid.

Med et mulig unntak av hele eller deler av Regjeringens punkt 5 vil Høyre kunne stå bak alle innstrammings tiltakene. For oss er Regjeringens 13 punkter ikke et enten-eller, men et både-og. Det er beklagelig at statsråden og stortingsflertallet mener at alt er opp og avgjort, og at flere tiltak ikke er nødvendig. Det er bekymringsfullt at stortingsflertallet ser ut til å være fornøyd og vel forliket om at mer ikke behøver å gjøres. For situasjonen tilsier at mer bør gjøres. Derfor fremmet Høyre i høst forslag om elleve nye innstrammende tiltak som et supplement til Regjeringens 13 punkter.

For oss er det f.eks. viktig å motarbeide en økt bruk av «ankerbarn», dvs. at foreldrene sender barna først, for så å komme etter på familiegjenforening senere. Antall enslige mindreårige asylsøkere har nemlig økt dramatisk dette året. Ved utløpet av oktober i 2008 var det registrert 1 053 asylsøknader fra personer som oppgav å være enslige mindreårige ved ankomst. I samme periode i 2007 var det registrert 280 søknader fra enslige mindreårige. Vi snakker altså om en firedobling.

Høyres forslag om et strammere regelverk, både for alderstesting og DNA-undersøkelse, må også ses i denne sammenhengen. For Høyre er det viktig at både alderstesting og DNA-undersøkelser er hovedregelen, ikke bare en mulighet, slik stortingsflertallet har vedtatt.

Når antall asylsøkere generelt, og enslige mindreårige spesielt, stadig stiger, hvordan kan da statsråden hevde at det er ingenting som tilsier at det er behov for å skjerpe eller endre disse bestemmelsene?

Høyre foreslo strengere krav til underhold ved familie-etablering for å sikre at folk har noe å leve av, og for at de skal være selvforsørgende. Det er bra at Regjeringen også strammes inn på dette området, selv om vi registrerer en noe annen innretning.

Det er i dag altfor mange eksempler på oppslag i mediene der det gis inntrykk av at Norge ligger åpen for asylsøkere, og at ulovlige innvandrere altfor lett kan bli værende i landet. Vi har akkurat lest at grenseovergangene på Svinesund står på vidt gap, og ikke engang politiet rykker ut når Tollvesenet stanser folk uten reisedokumenter. Bare i løpet av november fikk 54 papirløse reisende fortsette inn i Norge via Østfold. Slik kan det ikke fortsette. Tidligere har vi også kunnet lese i Aftenposten at Norge mottar flere unge asylsøkere og Sverige færre.

Jeg kunne ha kommet med langt flere eksempler som uttrykk for at Regjeringen burde imøtesett disse elleve punktene til Høyre

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Arild Stokkan-Grande (A) [17:38:04]: Jeg er glad for at representanten Kari Lise Holmberg i sitt innlegg er tydelig på at vi fortsatt skal gi beskyttelse til mennesker på flukt, og at hun samtidig er tydelig på at dette skal skje innenfor de internasjonale forpliktelsene Norge har – selv om Høyre nå i sin iver etter å konkurrere med Fremskrittspartiet om stemmer beveger seg farlig nær grensen.

Fremskrittspartiet har tidligere tatt til orde for at Norge kunne tenke seg å reforhandle de internasjonale avtalene Norge har forpliktet seg til på dette feltet. Det eneste tenkelige regjeringalternativet på borgerlig side i dag framstår som å være Høyre og Fremskrittspartiet.

Kan Kari Lise Holmberg på vegne av Høyre nå en gang for alle slå fast at det ikke er et aktuelt spor for en slik regjering, hvis det blir Høyre og Fremskrittspartiet som skal regjere?

Kari Lise Holmberg (H) [17:39:01]: Høyre fører og vil fortsatt føre en streng, men rettferdig, human og konsekvent asyl- og innvandringspolitikk, og vi følger de internasjonale avtalene som er undertegnet.

Jeg vil minne representanten om at vi i forrige periode – da jobbet jeg også med innvandringsaker – skulle forhandle i hver eneste sak om å skape flertall for Bondevik II-regjeringen. Da var det helt vanlig å skape flertall sammen med Arbeiderpartiet. Den gang var det Senterpartiet og SV som stod for en helt annen politikk.

Hvis det nå blir et regjeringssamarbeid mellom Høyre

og Fremskrittspartiet, vil vi fortsatt føre en streng, men human, rettferdig og konsekvent innvandringspolitikk basert på internasjonale avtaler.

Presidenten: Fleire har ikkje bedt om ordet til replikk.

Rolf Reikvam (SV) [17:40:16]: For dem som tror på skjebnen, kan det virke som en skjebnens ironi at vi behandler denne saken i dag. Det er 14 dager til jul. Om 14 dager skal vi markere og feire jul. Vi skal feire en fødsel, vi skal markere og feire en familie som det ikke var rom til. Det var ikke plass til familien. De fikk ikke plass i herberget, de fikk en stall å være i. Dette barnet og denne familien ble i ettertid flyktninger. På grunn av en politisk beslutning ble de forfulgt, og de måtte flykte. Dette feierer og markerer vi om 14 dager.

I dag hørte vi om Martti Ahtisaari, som har vært flyktning, internflyktning. I 1939 måtte han flykte. Wiborg ble okkupert av Sovjet-makta, familien måtte flykte, og de ble internt fordrevne flyktninger. Vi kan godt ha dette som et bakteppe når vi diskuterer innvandrings- og flyktningpolitikk i Norge i 2009. Det kan vi godt reflektere litt rundt. Hvem har vært flyktning? Hvem har vært forfulgt? Og hvem har vært rømme for å overleve?

Språk skaper bilder, og vi bruker språket til å skape bilder. Det gjør vi når vi ser på dette forslaget fra Høyre – det er kanskje det mest skuffende at forslaget denne gang kommer fra Høyre, det er nesten deprimerende, vil jeg si, når jeg ser på disse punktene. Men språk skaper bilder. Hva står det i overskriften? Jo, det står om tilstrømning. Vi ser for oss en strøm av asylsøkere til Norge, de går kontinuerlig over grensen og kommer inn til oss. Det er en tilstrømning, og det er grunnløse asylsøkere.

Hvem vet i utgangspunktet hvem som er grunnløse – og hvem vi skal stoppe? I utgangspunktet vet vi ikke hvem som er grunnløse. Først når folk har fått behandlet søknaden sin på en skikkelig måte, fått en skikkelig vurdering etter norsk forvaltningslov og etter de reglene som gjelder, vet vi om en søknad er grunnløs, eller om personen har behov for opphold og krav på beskyttelse. Det er de faktiske forhold, og det skal vi forholde oss til. Men gjennom å tegne et bilde og bruke språket på en bestemt måte skaper vi et bilde om at her kommer det folk i haugevis, i massevis, de strømmer inn over landet, og i tillegg er de grunnløse.

Det er internasjonale kriger, men det er ofte nasjonale kriger som skaper flyktninger. Hvor kommer de fra, de som nå søker til Europa, søker til Norge? De kommer fra Irak, fra en krig som vi selv har vært med på, iallfall indirekte – vi har ikke deltatt i krigen, men den er jo skapt av en av våre allierte. De kommer fra Somalia, et krigsherjet land uten system, uten politisk struktur. De kommer fra Afghanistan. De kommer fra deler av det gamle Sovjet, som har falt sammen, og hvor folk blir forfulgt. Dette er de faktiske forhold. Det er disse man sier kommer strømmende, og det er disse vi i utgangspunktet kaller grunnløse. Vi vet også at blant disse finnes det noen som ikke har krav på beskyttelse – det vet vi. Vi vet at

kanskje opptil 50 pst. av dem som kommer, og som får sine saker behandlet i Norge, ikke har krav på beskyttelse. De skal selvsagt da ikke få opphold i Norge. Men blant dem som kommer, er det mellom 40 og 50 pst. som har et rimelig krav på beskyttelse. Og det er vårt ansvar etter internasjonale avtaler og internasjonale konvensjoner å ta vare på dem og gi dem plass. Det er det som er de faktiske forhold.

Det er overhodet ingen grunn til å dramatisere den situasjonen at vi har fått en viss økning de siste årene, som et resultat av at antallet flyktninger i verden har økt dramatisk. Det har økt jevnt og trutt de siste årene. Derfor blir det nesten ubehagelig, som jeg også sa til Fremskrittspartiet i stad, når det vi diskuterer i Norge, er innstramminger – det dreier seg om å internere flest mulig, det dreier seg om meldeplikt eller hva det måtte være, for å prøve å unngå at så mange kommer og søker rom hos oss.

Hadde vi hatt færre konflikter, hadde det vært færre kriger rundt om i verden, hadde det også vært færre flyktninger. Det var nettopp det Martti Ahtisaari sa i dag, at det er vår oppgave å prøve å redusere krig og elendighet og skape fred. Klarer vi å bruke ressursene og kreftene på det, klarer vi også å redusere antall flyktninger som kommer til Norge og ønsker opphold i Norge.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Per-Willy Amundsen (FrP) [17:45:33]: Jeg registrerer at representanten Reikvam nok en gang velger å opptre som språkpoliti og henge seg opp i semantikk og ordbruk istedenfor å diskutere sakens kjerne.

Vi skjønner at SV er veldig opptatt av å si at man er imot krig. Fremskrittspartiet er også imot krig. Men det dette dreier seg om, er å forholde seg til realiteten, nemlig at svært mange av dem som søker asyl, det store flertallet, er lykkejegere og misbruker asylinstituttet. De kommer hit på falskt grunnlag.

Ser virkelig ikke SV at det representerer et problem, at det undergraver asylinstituttet, og at vi på sikt faktisk gjør de menneskene som virkelige trenger beskyttelse, de menneskene som trenger en nødhavn, og som vi skal ta vare på – for det er alle enig i – en bjørnetjeneste? Ser ikke SV at med den politikken SV står for, er man i ferd med å undergrave asylinstituttet?

Rolf Reikvam (SV) [17:46:40]: Det er ikke enkelt å kommunisere med Fremskrittspartiet. Jeg har ikke snakket om språkpolitikk, jeg har ikke nevnt ordet språkpolitikk. Man har ikke forstått hva jeg sa i det hele tatt – og det er jo kanskje på grunn av min måte å kommunisere på. Det jeg sa, var at vi bruker språket til å skape bilder – bilder som vi tegner for folk der ute, nemlig av at det er en tilstrømming. Gjennom de ordene vi bruker, skaper vi bilder, og på den måten er vi med på å påvirke folks oppfatning. Vi skaper et bilde av en tilstrømming, av grunnløse osv.

Vi vet at knapt 50 pst. av dem som søker om asyl i Norge, får opphold. Av de 5 000 eller 6 000 har ca. 50 pst.

et rimelig krav på beskyttelse, og det får de. Det er de faktiske forholdene. Og det er vår oppgave å ta vare på disse og sikre dem på en skikkelig måte. Når vi skal føre en raus asylopolitikk, innebærer det at det også vil komme noen som ikke har krav på beskyttelse og ... (Presidenten klubber.)

Bent Høie (H) [17:47:58]: Det er riktig at man bruker ord for å skape bilder, og representanten Reikvam brukte ganske sterke ord for å prøve å skape et bilde av at Høyre fører en inhuman politikk på dette området. Jeg har problemer med å forstå Reikvams holdning til dette spørsmålet, når han er så tydelig på å erkjenne at ca. halvparten av dem som kommer til Norge, allikevel får avslag. Det ville de også ha fått med den utlendingsloven som Sosialistisk Venstreparti var med og la fram for Stortinget og fikk vedtatt for kort tid tilbake.

Hva er humant med ikke å ta på alvor at mellom 6 000 og 7 000 mennesker hvert år selger alt de eier, setter seg i gjeld til internasjonale kriminelle menneskesmuglere for å komme til Norge, blir sittende på asylmottak i Norge i kanskje to–tre år, og allikevel får avslag? Hva er humant med det?

Rolf Reikvam (SV) [17:48:59]: Utgangspunktet vårt er at vi skal føre en asylopolitikk som er slik at folk som opplever at de har et rimelig krav på beskyttelse – som føler at de er forfulgt, som er på flukt – skal føle at i Norge får de iallfall en fair behandling, en raus behandling og en behandling som er så omsorgsfull som vi kan gi dem. Det er det bildet vi skal prøve å tegne utad, ute i verden. For meg er det det som er raust. At noen da selvsagt utnytter dette, at noen kommer hit uten noe krav på beskyttelse, at noen kommer hit fordi de tror det er bra å være her, og at det er muligheter for arbeid osv., kan vi aldri greie å hindre, det kan vi aldri klare å stoppe. Det må vi ta som en konsekvens og som et resultat av at vi i utgangspunktet har som mål og ønsker å føre en raus politikk og gi beskyttelse til dem som trenger beskyttelse.

Björg Tørresdal (KrF) [17:50:08]: Vi har en rekke mennesker som sitter i asylmottak og får sin søknad behandlet, eller som sitter med endelige avslag. Vi har også en rekke asylsøkere som har fått avslag på sine søknader, som sitter og venter på å bli sendt ut, eller de bare venter på et eller annet. Noen av dem sitter på Lier ventemottak. Representanten Reikvam var sammen med representanten Chaudhry på besøk i Lier, og uttalte i forbindelse med det besøket:

«Vi er særlig opptatt av at utsatte grupper som barn, kvinner og personer med psykiske problemer, får oppfølging og tilrettelagte tilbud når det gjelder boforhold.»

Dette sa altså Rolf Reikvam, som besøkte Lier statlige vente- og transittmottak.

Jeg har også besøkt Lier, og mitt spørsmål blir: På hvilken måte vil SV følge opp dette med å gi et bedre tilbud? For det er helt riktig at de trenger et bedre tilbud i Lier. Her må det tas noen grep, hvilke?

Rolf Reikvam (SV) [17:51:03]: Vi var medansvarlige og stod bak dette med ventemottak. Vi var vel med og fikk det etablert, fordi vi trodde det skulle være bedre enn at folk ble gående tilfeldig rundt i gater og streder og hadde et dårligere botilbud enn det vi trodde at et slikt ventemottak ville være. Det er helt åpenbart – jeg har jo vært der senere, og jeg har også vært på en høring etterpå, på ventemottaket på Lier – at det ikke fungerer etter hensikten, slik vi i utgangspunktet så det for oss. Folk blir boende for lenge. Det blir et liv i utrygghet og usikkerhet, fordi de ikke klarer å se noe mål i forhold til botid osv. Jeg mener at det er behov for å ta en grundig debatt på nytt om ventemottak – om dette er en god måte å organisere det på for folk som har fått avslag, eller om det finnes bedre måter å gjøre det på.

Presidenten: Replikskordskiftet er over.

Björg Tørresdal (KrF) [17:52:23]: Et overordnet mål i flyktningpolitikken er å sørge for beskyttelse for dem som trenger det. Asylpolitikken skal være konsekvent og rettferdig, slik at det faktisk er de som har behov for beskyttelse, som får opphold. Men vi må se enkeltmennesker, ikke grupper. Alle mennesker har rett til å bli møtt med respekt og individuell behandling.

Norsk asylpolitikk har i løpet av de siste årene beveget seg bort fra FN's høykommissær for flyktnings anbefalinger for vurdering av ulike grupper av asylsøkere. Det finnes flere eksempler på enkeltsaker hvor Norge har nektet å etterkomme direkte anmodninger fra FN-organer. Det er beklagelig, og spesielt beklagelig er det at det skjer under en regjering som i sin samarbeidserklæring så tydelig uttalte et mål om en mer human asyl- og flyktningpolitikk.

NOAS mener at enkelte av de innstramningene Regjeringen varslet den 3. september, er så drastiske at asylpolitikken nå faktisk er strengere enn da Regjeringen overtok i 2005. Det er altså NOAS som sier det. Det burde være et tankekors.

Det er en utfordrende situasjon når antallet mennesker som søker asyl i Norge, øker såpass dramatisk som det har gjort siste året. Det er viktig at vi tar grep for å hindre at mennesker uten beskyttelsesbehov legger ut på den lange ferden, investerer enorme summer, gjerne med liv og helse som innsats, bare for å ende opp i Oslo med avslag og retur. Men de tiltakene som innføres, må ikke gå på bekostning av dem som faktisk trenger beskyttelse. Barn skal heller ikke måtte betale prisen for Norges behov for å sende signaler ut i verden. Barn er først og fremst barn, ikke asylsøkere. De må behandles deretter.

Situasjonen i dag er også en annen enn den vi stod overfor forrige gang vi så en økning i antall asylsøkere. Den gangen kom det mennesker fra land der man åpenbart ikke hadde et beskyttelsesbehov. I dag kommer de fleste fra Irak. Per 30. november hadde 2 854 irakere søkt asyl i Norge. De neste landene på listen er Eritrea, Somalia og Afghanistan. Tenk – Irak, Eritrea, Somalia og Afghanistan! Vi snakker om land som er langt fra stabile – land hvor det nettopp har vært eller er krigslignende tilstander,

land hvor menneskerettighetene ikke står i høysetet. Jeg synes at et parti som Fremskrittspartiet, som faktisk støttet invasjonen i Irak, burde forstå konsekvensen av en slik krig. Mennesker blir drevet på flukt.

Personer som verken får innvilget asyl eller oppholdstillatelse på humanitært grunnlag i Norge, plikter å forlate Norge innen en gitt frist. Svært få reiser tilbake frivillig, og det er mange årsaker til det. Antall frivillige tilbakevendinger var på om lag 40 personer i 2008. Når så få reiser frivillig, er det viktig å fokusere på et effektivt retursystem. Det innebærer også tvangsreturer. Men jeg tror det ligger et stort potensial i å sette inn støtet for å oppmuntre til frivillige returer.

Jeg vil trekke fram et eksempel som jeg har tatt opp med statsråden ved en tidligere anledning – Lier ventemottak. Det er et tilbud om tak over hodet for dem som har fått endelig avslag. Det skulle være et sted hvor man motiveres til frivillig retur, men dagens forhold ved Lier ventemottak motiverer til alt annet enn frivillig retur. Et utreisesenter som skal tilrettelegge for retur, er ikke tjent med å bryte ned de menneskene som skal returnere. De skal opprustes til retur, etter min mening.

Ikke engang helt banale, praktiske løsninger er på plass ved ventemottaket. Internettilgangen kan nevnes. Den er begrenset til to gamle maskiner med stor uforutsigbarhet, som kun er tilgjengelige noen timer hver ettermiddag. Det finnes ikke engang tilgang til telefon mot betaling. Jeg ser ikke hvordan en avskjæring fra omverdenen bidrar til å motivere for retur. Lier ventemottak burde være et sted med reell satsing på tilrettelegging for retur. Hva med å bemanne et returkontor hvor beboerne kunne få kvalifisert og spesifikk informasjon og bistand til retur? Lier er siste stopp på vei ut av landet. Men menneskene som bor der, har fremdeles rett til å bli behandlet på en verdig og respektfull måte. Vi er et langt stykke derfra nå. For meg er det åpenbart at konseptet Lier ventemottak må endres radikalt om vi ønsker å nå målsettingene ved mottaket, nemlig å motivere til frivillig retur etter endelig avslag.

Når det gjelder forslagene fra Høyre, viser jeg til merknadene i innstillingen. Vi mener at forslagene er ivaretatt i norsk lovgivning. Forslaget om ytterligere innstramning av reglene for familieegjenforening er vi imot. Derfor støtter Kristelig Folkeparti at Dokument nr. 8:146 vedlegges protokollen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Per-Willy Amundsen (FrP) [17:57:34]: Det er selvfølgelig ikke slik, selv om Kristelig Folkeparti gang på gang prøver å framstille det slik, at den økte tilstrømmingen vi opplever i Norge, skyldes Irak-krigen. Den startet altså i 2003, mens vi har opplevd den store veksten i antall asylsøkere til Norge i inneværende år. Men det var ikke det jeg skulle stille representanten Tørresdal spørsmål om.

Tvert imot, jeg ser for så vidt til min glede at Kristelig Folkeparti står inne på en flertallsmerknad hvor man sier at det er behov for å sette inn tiltak for å redusere antall

asylsøkere som kommer til Norge, og som ikke har behov for beskyttelse. Her demonstrerer jo Kristelig Folkeparti inkonsekvensen i sin politikk til fulle. Man vil altså begrense – noe Fremskrittspartiet er enig i – antall asylsøkere som ikke har behov for opphold i Norge, men samtidig vil man åpne for å gi opphold til asylsøkere som har fått avslag, og som befinner seg ulovlig i Norge, bare de har bodd her lenge nok. Hvordan kan Kristelig Folkeparti forsvare en slik politikk?

Björg Tørresdal (KrF) [17:58:47]: Det er lett å svare på det, fordi den røde tråden i den politikken handler om menneskeverd. På den ene siden skal vi bli mye flinkere til å returnere dem som har ubegrunnede søknader, slik at vi unngår å komme i den situasjon at mennesker er på vent i Norge. Men når vi er kommet i den situasjonen at noen mennesker er på vent i Norge, og de har bodd her i år ut og år inn – ikke har de fått opphold, og ikke har vi kunnet sende dem hjem – må vi etter mange år kunne gi dem en verdig behandling, en ny behandling der vi øg legger botid i Norge til grunn. Vi må ta konsekvensen av at vi ikke har lyktes. Derfor må vi gi dem et tilbud, og da må vi legge til i vår vurdering hvor lenge de har vært i Norge. Det ville ha løst problemet for mange mennesker og skapt mye mer menneskeverd. Så får vi unngå å komme i den situasjonen i framtiden og bli bedre når det gjelder effektiv retur for dem som ikke skal være her.

Per-Willy Amundsen (FrP) [17:59:46]: Dette er jo utrolig inkonsekvent, for det signalet Kristelig Folkeparti sender ut, er jo i realiteten at det er greit at du er illegal innvandrer bare du har bodd her lenge nok, bare du har skjult deg lenge nok, vært flink nok til å gjemme deg for politiet, drevet dine lyssky virksomheter på en måte som ikke har blitt fanget opp. Altså bare det at du klarer å være her lenge nok, skal bety at du får opphold i Norge.

Det er jo ganske fantastisk at Kristelig Folkeparti ikke klarer å se sammenhengen. Hvis vi skal redusere tilstrømmingen til Norge, er det en sammenheng mellom det på den ene siden og det å gi amnestilignende vedtak på den andre siden, hvor man gir belønning til dem som har presset seg til opphold i Norge på uriktig grunnlag. Ser virkelig ikke Kristelig Folkeparti det?

Björg Tørresdal (KrF) [18:00:43]: Representanten Per-Willy Amundsen må lese hele programmet og hele politikken til Kristelig Folkeparti. Der sier vi bl.a. at de som kommer fra land som vi ikke kan returnere til, og som ikke ønsker å returneres, vil vi gi en midlertidig arbeidstillatelse. Da vil de være registrert, og så slipper de å gjemme seg for politiet. Forhold knyttet til deres retur kan pågå i full åpenhet, og de vil kunne livnære seg selv.

Vi ønsker å behandle de som kommer, på en verdig måte, ikke sette dem til oppbevaring og ta fra dem plikter og rettigheter. Bare på den måten kan vi ta på alvor at det finnes mennesker i dette land som lever uten identitet, og uten at deres menneskerettigheter ivaretas. Vi vil ta dem på alvor. Vi vil gi dem rettigheter og samtidig sørge for at

grupper mennesker som får avslag og ikke blir returnert, blir mindre i framtiden.

Presidenten: Fleire har ikkje bedt om ordet til replikk.

Anna Ceselie Brustad Moe (Sp) [18:01:51]: En samlet komité mener at Norge må føre en innvandringspolitikk som bygger på våre internasjonale avtaler og humanitære forpliktelser. Det er et godt utgangspunkt for debatten.

Det har også vært bred politisk enighet om behovet for å gjøre noe, og bakgrunnen for Høyres forslag er den sterke økningen vi har sett dette året i tilstrømmingen av asylsøkere som ikke fyller vilkårene for beskyttelse. Det var også bakgrunnen for de tiltakene Regjeringen har kommet med i løpet av året, først i vår og deretter med de 13 punktene tidlig i høst. Senterpartiet står bak disse forslagene.

Hensynet til søkerne er et viktig element. Det er viktig ikke å gi folk uberettigede forventninger om mulighetene for opphold i Norge. Like viktig er hensynet til oppslutningen om asylordningen som sådan. Det er de som fyller vilkårene for beskyttelse, som skal få asyl. Ikke minst er vi opptatt av å kunne behandle søknader raskere, korte ned på ventetiden i mottak og legge til rette for en rask og god integrering for dem som faktisk får bli her.

Senterpartiet mener at de tiltakene Regjeringen har kommet med i løpet av året, er de mest hensiktsmessige for å møte den situasjonen vi er i. Når det gjelder hvordan disse tiltakene faktisk vil slå ut, vil vi vite mer om det når vi kommer litt ut i neste år.

Når det gjelder de elleve konkrete forslagene fra Høyre, vil jeg vise til kommentarene i brevet fra statsråden, som er vedlagt innstillingen. Senterpartiet deler altså disse vurderingene.

Trine Skei Grande (V) [18:03:54]: Jo, sjølsagt handler denne saken om å ta vare på folk på flukt. Hva skulle det ellers handle om? Det er det asylinstituttet egentlig handler om. Når man bruker begrepet at «folk kommer til den frie verden», er det jo nettopp fordi vi defineres som den frie verden at folk kommer hit. Vi respekterer menneskerettigheter på en helt annen måte enn det man finner andre steder i verden.

Representanten Reikvam trakk fram julens budskap. Det er det veldig lett å gjøre i en slik debatt. Det kunne også være mulig å trekke fram budskapet fra talen vi hørte under nobelprisutdelingen i dag, der Martti Ahtisaari fortalte om det å være flyktning, også om det å være flyktning i eget land.

Det er noe her jeg syns det er viktig å bemerke. Spesielt er det kommentarene om den store økningen av flyktninger i Norge, som er mye større enn i andre land. Det er med respekt å melde en ganske finurlig omgang med tall – det var vel en parlamentarisk riktig måte å si det på? Det er byer i Sverige som har tatt imot flere flyktninger enn hva Norge har gjort. Det at man får en nedgang i Sverige, er på en måte bare rettfærdig. Det er faktisk blitt et så stort press på oss i den frie verden fordi det har vært slikt kaos andre steder i verden. Det har veldig

mange andre land i Europa tatt en stor belastning med. Vi i Norge har ligget litt i skyggen, men nå har vi begynt å synes.

For meg som liberaler er det en grunnleggende tankegang rundt enhver form for politikk å kunne se mennesker, det å se enkeltmennesket, det å legge opp en politikk ut fra enkeltmennesket istedenfor å se grupper. Det å forholde seg til et politikkområde der man bare ser grupper når de er utenfor landet, men skal ha en politikk der man ser mennesker innen landet, det skurrer litt for meg.

Det var også klokkertro på at da Norge ble invadert i 1940, så dro alle de som måtte flykte, den 9. april. Etter det var det ingen vits i å flykte. Sjølsagt er det ikke slik. Sjølsagt er det slik at en krigsutvikling i et land gjør at antallet flyktninger endrer seg. Håpløsheten ved å bo i det landet der man blir undertrykt, endrer seg.

Høyre sier at det ikke må virke som om Norge er åpent for asylsøkere. Jo, Norge er åpent for asylsøkere. Asylinstittuttet er en menneskerettighet og en rett på linje med alle andre. Det er ikke retten til å få asyl, men det er retten til å søke asyl som er en menneskerettighet, og det er den menneskerettigheten man faktisk må kjempe for. Jeg håper Høyre nå skjønner at Fremskrittspartiet er et synkende skip i norsk politikk, at det ikke er noen vits i å konkurrere med dem, og at de kommer tilbake til den anstendige borgerligheten – den anstendige borgerligheten som ser mennesker.

Det som er interessant i denne debatten, er å se på hva økningen skyldes. Det å påstå at kriger ikke er en grunn til økningen, må være en finurlig omgang med det å kunne se nasjonaliteten på dem som faktisk kommer. Det å påstå at krigen i Somalia ikke har påvirket hvilke flyktninger som kommer til Norge, må være en kortslutning. Selvfølgelig har krigen i Somalia påvirket at det har kommet mange somaliere til Norge. Grunnen til at det er så mange somaliere som har fått opphold i Norge, er at de har blitt forfulgt i Somalia.

Skal vi klare å få til dette, tror jeg vi må jobbe mye mer med saksbehandlingssystemene våre, gjøre det raskere, få til den elektroniske saksbehandlingen, som jeg vet Regjeringa jobber med, og få til en raskere saksbehandling, som også vil gjøre at de som virkelig skal tilbake, ikke blir gående i det uvisse og mister røttene, for det er noen som skal tilbake.

Men det som er problemet med systemet i dag – hvis jeg kan bruke 30 sekunder på Lier – er det at de som oppfører seg ordentlig, på en måte blir skadelidende, mens de som bryter ut av systemet, som går under jorda, er de som går seirende ut av det systemet vi har. I dag er det de som ikke har gjort noe galt under sitt opphold i Norge, som blir sittende på slike typer ventemottak og ikke får muligheten til å returnere, mens vi egentlig oppmuntrer folk som utnytter systemet. Det er en feilkobling i systemet vårt som vi må få gjort noe med.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Per-Willy Amundsen (FrP) [18:09:01]: Jeg registrerer at representanten Skei Grande omtaler det som «finur-

lig omgang» med ord når man kommenterer og viser til den sterke asylveksten vi opplever til Norge. Det er altså nesten en tredobling i forhold til i fjor, og i hvert fall en tredobling i forhold til hva som var forventet i statsbudsjettet for 2008.

Selv avdekker representanten Skei Grande en finurlig omgang med tid. For når man viser til økningen i Sverige, og at Sverige har tatt imot mange, var det altså tidligere. Nå går asyltallene ned, og Norge er det landet i verden som har hatt den høyeste asylveksten. Vi ligger på topp i Europa i forhold til innbyggertallet.

Så snakker man hele tiden om internasjonale behov, internasjonale forpliktelser. Men ser ikke Venstre at vi har noen nasjonale behov vi må ivareta, at vi faktisk må ha en bærekraftig innvandring, og at vi ikke må ha en så massiv innvandring til Norge at integreringspolitikken ikke får fungere?

Trine Skei Grande (V) [18:10:20]: Nå trodde jeg representanten fra Fremskrittspartiet hadde såpass god oversikt over tallene at han vet at den massive innvandringa, den store innvandringa, ikke kommer gjennom asylinstittuttet vårt. Asylinstittuttet vårt er virkelig den juvelen vi har i forhold til menneskerettigheter her i verden. Jeg mener det må være viktig for et parti som også av og til bruker ordet «liberal» om sin ideologi, å kunne kjempe for at dette asylinstittuttet blir beholdt. Retten til å søke asyl, som mennesker har ifølge menneskerettighetene, er faktisk noe jeg er villig til å kjempe for. Jeg er stolt av at vi har et land som overholder den retten, og det er noe jeg ikke vil uthule i det hele tatt. Jeg vil faktisk styrke den rettigheten.

Presidenten: Fleire har ikkje bedt om ordet til replikk.

Statsråd Dag Terje Andersen [18:11:18]: Jeg er glad for at komiteens flertall ikke støtter representantforslaget, og at hele komiteen er enig i at Norge må føre en innvandringspolitikk som bygger på våre internasjonale avtaler og humanitære forpliktelser. Asylsøkere med et reelt beskyttelsesbehov skal få opphold, og de som får beskyttelse i Norge, skal raskt bli integrert og en del av det norske samfunnet.

Jeg er fornøyd med at det er flertall i komiteen for at det er behov for å iverksette tiltak for å redusere antall asylsøkere som ikke har behov for beskyttelse, og legge til rette for at personer uten lovlig opphold skal returnere til hjemlandet så raskt som mulig. Det er også gledelig at flertallet i komiteen mener at Regjeringens tiltakspakke er den mest hensiktsmessige for å møte den aktuelle situasjonen.

Selv om de høye asylankomstene er svært utfordrende å håndtere, mener jeg det er viktig å holde fast kurs i arbeidet med å utvikle en helhetlig, effektiv og brukerorientert utlendingsforvaltning. Det er da nødvendig å se på oppgaveløsning, organisering, regelverk, systemer og ressurser i en tett sammenheng. Det gjør Regjeringen bl.a. gjennom den utlendingsloven som ble behandlet i Stortinget våren

2008, og det omfattende forskriftsarbeidet som nå pågår i departementet.

Mindretallets forslag har flere punkter som tidligere er diskutert i forbindelse med behandlingen av ny utlendingslov, jf Ot.prp. nr. 75 for 2006–2007 og Innst. O. nr. 42 for 2007–2008. Det gjelder også mindretallets forslag nr. 12 om ukentlig meldepliktordning for utviste, som ikke var en del av representantforslaget. Jeg vil understreke at det følger av både gjeldende og ny utlendingslov at både personer som er utvist, og andre som har fått endelig avslag som innebærer at de skal forlate riket, kan pålegges meldeplikt dersom det er fare for at de vil unndra seg utreisen. I saker hvor det ikke er noen unndragelsesfare, kan jeg ikke se behov for å innføre meldepliktordning.

Mindretallsforslag nr. 13 fra Fremskrittspartiet om forbud mot ekteskap mellom biologisk fetter og kusine var heller ikke en del av representantforslaget. Som kjent ønsket ikke departementet å innføre noen begrensninger i adgangen til oppholdstillatelse for søskenbarnekteskap, jf Ot.prp. nr. 75 for 2006–2007.

Andre punkter er ellers ivare tatt gjennom de nevnte tiltakene som departementet arbeider med å iverksette eller utrede.

Den store økningen i asyltilstrømmingen stiller oss overfor krevende utfordringer. Det har derfor vært nødvendig å gjennomføre tiltak som kan redusere antallet asylsøkere som ikke har behov for beskyttelse. Utviklingen framover avhenger av en rekke forhold, hvor utforming av norsk politikk er én viktig faktor. Regjeringen følger utviklingen nøye, ikke minst når det gjelder flyktningssituasjonen, asylstrømmene og endringer i andre lands politikk. Behovet for endringer i vår nasjonale politikk vurderes fortløpende. Hensynet til en human flyktning- og asylpolitikk og et godt integreringsarbeid er viktige problemstillinger i den sammenheng.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Per-Willy Amundsen (FrP) [18:15:08]: Statsråden er sikkert godt kjent med at når det varsles innstramning i asylpraksisen i et land, slik som det ble gjort da Regjeringen kom med sine forslag i begynnelsen av september, skal det få ganske rask virkning på tilstrømmingen. Når vi ser på tallene de siste månedene, er det overhodet ikke mulig å spore noen særlig virkning av de tiltakene som Regjeringen har varslet. Tvert imot, de endringene vi ser, er endringer på lang sikt, altså naturlige konjunkturer som følger månedene gjennom året.

Ser ikke statsråden at det åpenbart er behov for å stramme inn ytterligere i norsk asylpolitikk dersom man ikke har til hensikt at 15 000 ankommer årlig til Norge i flere år framover?

Statsråd Dag Terje Andersen [18:16:17]: Jeg er glad for denne muligheten til å få forklart representanten Amundsen at når det gjelder bakgrunnen for flere av hans spørsmål i løpet av denne debatten, og for så vidt også i den debatten vi har hatt tidligere i dag om statsbudsjettet, er det feil at det ikke har skjedd noen end-

ring etter at de 13 forslagene med konkrete tiltak ble lagt fram.

For det første stoppet den sterke veksten i antall ankomster, og i noen grad har øg antallet gått noe ned. Jeg har registrert at flere medier har vært veldig tydelig på at det er kraftige utslag av de tiltakene som er framlagt. Jeg har hele tiden prøvd å dempe inntrykket av det, men representanten Amundsens antydning om at ingen endring har skjedd, er altså totalt feil. Man skulle tro denne diskusjonen var fra før tiltakene ble lagt fram. Som det står i proposisjonen til statsbudsjettet, ville det tallet sannsynligvis vært 17 000, og kanskje høyere enn det, hvis vi ikke hadde satt inn tiltak. Nå kan vi altså stå på 15 000.

Bent Høie (H) [18:17:31]: Statsrådets forgjenger fra samme parti ble kjent for å si: retur, retur, retur. Det er en konklusjon som Høyre er helt enig i, men det må være veldig frustrerende for mange av dem som jobber på dette feltet for å få orden, for å få en fast, men rettferdig asylpolitikk, å oppleve å lese i mandagens VG at papirløse slipper inn over Svinesund i et stort antall og sendes videre til Oslo bare med en lapp om hvor adressen til Politiets utlendingsenhet er. Bare i november var det 54 som ble sendt videre.

Hva vil statsråden gjøre med dette? Ville det f.eks. vært en idé å samle opp dem som kommer til Svinesund, som er papirløse, holde dem tilbake og f.eks. fellestransportere dem til Politiets utlendingsenhet en gang i døgnet for å sikre en skikkelig registrering av dem, slik at ikke folk slipper inn i Norge uten at man har klargjort identiteten?

Statsråd Dag Terje Andersen [18:18:39]: I forbindelse med at Norge ble en del av Schengen-området, syntes både Høyre og det partiet og den regjeringen jeg representerer, at det var et viktig tiltak for enkel grensepassering i Europa. Fra det tidspunktet ble det heller ikke anledning lenger til å utøve kontroll ved grensepassering – med referanse til at representanten nevner Svinesund. Det ble altså ikke anledning til å ha den type grensepasseringskontroll lenger. Men det som det er anledning til, og som politiet har gjort i økende grad, og som vi har satt av egne midler til, er å utøve såkalt grensenære kontroller. Det blir gjort. Jeg er enig i representantens problemstilling, for den handler i veldig stor grad om at identifisering er et stort problem. Erfaringene fra politiets grensenære kontroller er jo at flere har identifikasjonspapirer ved kontroll i området i nærheten av grensen, enn de som har det når de søker asyl, og det er et tiltak som vi fortsatt vil følge opp (Presidenten klubber).

Presidenten: Presidenten må be om at taletida blir respektert.

Björg Tørresdal (KrF) [18:19:53]: Vi har ikke lyktes i å sende tilbake dem som har fått endelig avslag, og som skal returneres. Bondevik II-regjeringen foreslo et utreisensenter. Stoltenberg-regjeringen overtok og kalte det for et ventemottak, men det handler om det samme, nemlig Lier ventemottak. Der bor det en masse mennesker på vent, og

det skjer lite i forhold til det som hadde vært ønskemålet med ordningen.

Det har vært oppe i debatten tidligere i dag at forholdene på Lier ikke er optimale for å motivere til retur. Flere organisasjoner har vært inne og ment at man burde ha bedre informasjon, et bedre serviceapparat og oppfølging av dem som er beboere på Lier, både for å sette dem bedre i stand til og også for å motivere dem til å få en god start i hjemlandet.

Ser statsråden behov for å forbedre forholdene på mottaket akkurat når det gjelder å motivere til retur?

Statsråd Dag Terje Andersen [18:20:54]: Jeg kan ikke gå fullt ut god for representantens beskrivelse av de faktiske forhold på Lier ventemottak. Det har jeg besvart i et tidligere spørsmål i spørretimen med bl.a. referanse til UDI, som har løpende kontroll med det ventemottaket som med andre mottak, og der ikke de samme funnene er blitt rapportert. La nå det ligge.

Det ligger i sakens natur at et ventemottak er sannsynligvis ikke det stedet man venter å finne den høyeste stemningen og få de mest positive tilbakemeldinger på det tilbudet som gis. Det ligger i sakens natur, for det er sted der det bor folk som har fått avklart sin sak og skal reise tilbake.

Jeg er innstilt på å diskutere alle mulige tiltak som kan bidra til at retur skjer raskere. Jeg understreker at vi har noen tilfeller i landet som det ikke er mulig å returnere – en del av dem blir omtalt som ureturnerbare – rett og slett ikke bruker den muligheten de har til å returnere. Det ligger i sakens natur at mange av dem vil være kritiske til mottaket, men kan vi få mer effektiv retur, diskuterer jeg gjerne det.

Trine Skei Grande (V) [18:22:12]: Jeg har lyst til å følge opp Lier ventemottak. Da Lier ventemottak ble opprettet, var det stor enighet her i salen om intensjonene. Å lage et system der folk kunne være mens de ventet på å bli returnert, var det også brei enighet om.

Nå viser det seg at folk har bodd der veldig lenge, og siden vi nå har prøvd ut dette en tid, har jeg lyst til å stille et veldig enkelt spørsmål til statsråden: Er statsråden fornøyd med resultatene vi har for retur fra Lier?

Statsråd Dag Terje Andersen [18:22:49]: For ordens skyld bør jeg kanskje si at jeg også har vært på Lier ventemottak. Jeg ser hvilken stor innsats, hvor mye det krever å stimulere folk til å reise hjem når de har fått et avslag, etter å ha hatt en drøm om å få lov til å bli i Norge.

Jeg er ikke fornøyd med de resultater vi har for retur. Jeg mener faktisk at Lier ventemottak, som representanten riktig nok påpeker at vi ikke har veldig lang erfaring med, er – og kan fortsatt utvikles til å bli enda bedre – et positivt bidrag til å øke antall returner.

Per-Willy Amundsen (FrP) [18:23:35]: Jeg vil gjerne følge opp det første spørsmålet som jeg stilte i replikkrunnen, nemlig hvorvidt man observerer en nedgang i antall asylsøkere.

Det er rimelig åpenbart at dersom man ser tilstrømnin-

ger av asylsøkere over flere år, har man å forholde seg til en konjunktur som endrer seg i løpet av året. For eksempel er presset ekstra stort i sommermånedene, og man ser at det faller mot vinteren. Den såkalt rapporterte nedgangen man opplevde i september/oktober i forhold til foregående måned, er ikke noe annet enn en helt naturlig konjunkturutvikling når vi ser på asyltallene over – la oss si – en tiårsperiode. Det kan ikke tilskrives noe annet enn en slik variasjon.

Det å hevde at de forslagene Regjeringen har lansert (presidenten klubber), har hatt virkning på innstrammingen, er å gå ganske langt. Ser ikke statsråden at det åpenbart (presidenten klubber) er slik at dersom ikke 15 000 er målet for antall asylsøkere i år og til neste år, har ikke disse tiltakene hatt virkning?

Presidenten: Presidenten vil nok ein gong minne om at taletida for replikkar er inntil 1 minutt. Presidenten har lyst til å vere snill i julemånaden, men av omsyn til forretningsordenen må presidenten likevel vere streng når det gjeld taletida.

Statsråd Dag Terje Andersen [18:25:09]: Utgangspunktet til representanten Amundsen er helt feil. De sesongsvingningene som representanten Amundsen viser til, er nettopp noe av grunnlaget for at vi kan si at det har vært en svak nedgang. Faktisk er det slik at september er eksempel på en måned der vi hadde en annen utvikling enn i normale sesongsvingninger. Så utgangspunktet til Amundsen er aldeles feil.

Jeg tror kanskje at han er en av de få som ikke innser at de varslede tiltakene har hatt en viss betydning for ankomster til Norge. Så gjenstår gjennomføring av tiltakene, for vi følger lover og regler og faktisk sender forskrifts- endringer og eventuelle lovendringer på høring. Tiltakene er i ferd med å bli iverksatt nå.

Som jeg sa: Anslaget fra UDI for 2009 var at vi i hvert fall ville få 17 000 dersom vi ikke satte inn tiltak. Så satte vi inn tiltak, og det viser seg at de varslede tiltakene virker. De reelle virkningene av tiltakene vil vi se etter hvert som de blir gjennomført.

Presidenten: Replikkordskiftet er over.

Arild Stokkan-Grande (A) [18:26:27]: Jeg skal ikke ødelegge presidentens førjulsstemning. Jeg skal sørge for at det er tid til overs. Jeg skal bare ha ordet til en kort oppsummering av debatten.

I den grad denne debatten har ført til noe, er det én nødvendig avklaring, nemlig at en eventuell regjering, gud forby – hvis det er lov til å si det – bestående av Høyre og Fremskrittspartiet ikke kommer til å ta initiativ til å forsøke å reforhandle de internasjonale avtalene vi har inngått. Annerledes tolker iallfall ikke jeg svaret som Kari Lise Holmberg gav på min replikk tidligere i debatten. Det er en viktig og nødvendig avklaring, for dette er altså et så fundamentalt spørsmål at det må avklares før valget. Det kan ikke bli et resultat av forhandlinger mellom partiene etter valg. Dermed har vi registrert Fremskrittspartiets

første tap i en slik eventuell regjering, og da faller vesentlige deler av Fremskrittspartiet utlendingspolitikk sammen som et korthus.

Presidenten: Presidenten vil presisere at orda «gud forby» er uparlamentarisk språk og bør ikkje seiast fleire gonger.

Per-Willy Amundsen (FrP) [18:28:00]: Det er altså ikke slik at det er opp til Høyre eller noen andre partier på borgerlig side å avlyse deler av Fremskrittspartiets politikk. Hele Fremskrittspartiets innvandringspolitikk står ved lag, derunder også at vi bør se nærmere på en del internasjonale avtaler som Norge har tiltrådt, som en rekke andre land i Europa har valgt å reservere seg mot, men som vi i kjent stil dessverre altfor lett har banket gjennom i denne sal.

Så det er altså ikke slik at Høyre – førjulsstemning eller ikke – kan fortelle noe særlig om hva Fremskrittspartiets politikk er på dette området. Dersom det skulle vise seg å være aktuelt å danne en slik regjering, er det noe man setter seg ned og forhandler om på det tidspunktet. Jeg vil også understreke at Fremskrittspartiets oppfatning av utlendingsloven bygger på nøyaktig de samme prinsippene som de fleste i dag har fremhevet som grunnleggende i norsk asylpolitikk, nemlig flyktningkonvensjonen. Det betyr ikke at flyktningkonvensjonen ikke kan forbedres, at den ikke kan fornyes. Den ble laget en gang i begynnelsen av 1950-tallet. Det er klart at det har skjedd en del siden den gangen. Jeg vil oppfordre Arbeiderpartiet til kanskje å lytte til tidligere statsminister i Storbritannia Tony Blair, som gav uttrykk for nøyaktig det samme behovet som Fremskrittspartiet har gitt uttrykk for, ikke bare i forhold til flyktningkonvensjonen, men også til deler av Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen, som Fremskrittspartiet har tatt opp ved tidligere anledninger.

Men som sagt: De konvensjonene Norge er forpliktet av, følges opp i vår alternative utlendingslov, og det er ikke sånn at andre partier har noen mulighet til å avskrive Fremskrittspartiets politikk på dette området. Det er et valg i september neste år som kommer til å bestemme sammensetningen i denne salen. Og jo større Fremskrittspartiet blir, desto større sannsynlighet er det for at vi får en innstramning i norsk innvandringspolitikk.

Presidenten: Fleire har ikkje bedt om ordet til sak nr. 3.

(Votering, sjå side 1307)

Sak nr. 4 [18:30:40]

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om endringer i statsbudsjettet for 2008 under Fornyings- og administrasjonsdepartementet (Innst. S. nr. 93 (2008–2009), jf. St.prp. nr. 28 (2008–2009) unnatt kap. 1)

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, sjå side 1308)

Eirin Faldet overtok her presidentplassen.

Etter at det var ringt til votering, uttalte

presidenten: Stortinget går da til votering over de sakene som er debattert i dag.

Votering i sak nr. 1

Presidenten: Under debatten er det satt fram 38 forslag. Det er

- forslagene nr. 1–6, fra Per-Willy Amundsen på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre
- forslagene nr. 7 og 8, fra Per-Willy Amundsen på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti
- forslagene nr. 9–12, fra Per-Willy Amundsen på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre
- forslagene nr. 13 og 14, fra Per-Willy Amundsen på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre
- forslag nr. 15, fra Per-Willy Amundsen på vegne av Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre
- forslag nr. 16, fra Bent Høie på vegne av Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre
- forslagene nr. 17–30, fra Per-Willy Amundsen på vegne av Fremskrittspartiet
- forslag nr. 31, fra Bent Høie på vegne av Høyre og Kristelig Folkeparti
- forslagene nr. 32–35, fra Bent Høie på vegne av Høyre og Venstre
- forslagene nr. 36 og 37, fra Bent Høie på vegne av Høyre
- forslag nr. 38, fra Leif Helge Kongshaug på vegne av Venstre

Forslagene nr. 3, 12 og 14 er omgjort til oversendelsesforslag.

Forslag nr. 3, fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, lyder i endret form:

«Det henstilles til Regjeringen å sørge for et opplegg som gjennom målrettede offentlige virkemidler kan medvirke til å tilrettelegge for at negative virkninger av Hydros varslede nedstenging av selskapets Søderberganlegg på Karmøy blir minst mulig.»

Forslag nr. 12, fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre, lyder i endret form:

«Det henstilles til Regjeringen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2009 å komme tilbake med et forslag om å utvide forsøket med språkkartlegging på helsestasjonene av 4-åringer i 12 kommuner til å omfatte alle 4-åringer i hele landet.»

Forslag nr. 14, fra Fremskrittspartiet og Høyre, lyder i endret form:

«Det henstilles til Regjeringen å utrede et språkkopplæringsprogram for mor og barn, der 4-årskontrollen har avdekket sviktende norskkunnskaper.»

Presidenten foreslår at disse forslagene oversendes Regjeringen uten realitetsvotering. – Det anses vedtatt.

Det voteres så over forslag nr. 38, fra Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utrede kompetansekrav og minimumskrav til små foretak innen byggfagene.»

Votering:

Forslaget fra Venstre ble med 90 mot 8 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.39.51)

Presidenten: Det voteres så over forslag nr. 37, fra Høyre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme en sak om etablering av asylmottak som kan bidra til mer kompetanse innenfor fagfeltet (egne kompetansemottak).»

Votering:

Forslaget fra Høyre ble med 85 mot 13 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.40.11)

Presidenten: Det voteres så over forslag nr. 36, fra Høyre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake i Revidert nasjonalbudsjett 2009 med forslag om gratis barnehage tilbud der både mor og far deltar i introduksjonsordningen eller er i arbeid/under utdanning.»

Kristelig Folkeparti har varslet at de ønsker å støtte dette forslaget.

Votering:

Forslaget fra Høyre ble med 78 mot 20 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.40.31)

Presidenten: Det voteres så over forslagene nr. 34 og 35, fra Høyre og Venstre.

Forslag nr. 34 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake i Revidert nasjonalbudsjett 2009 med en sak som sikrer at Norge tar et større ansvar i det internasjonale flyktningarbeidet ved at kvoten overføringsflyktninger økes med 500.»

Forslag nr. 35 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2009 utvide retten til norskkopplæring i introduksjonsordningen til å gjelde 500 timer.»

Kristelig Folkeparti har varslet at de ønsker å støtte forslagene.

Votering:

Forslagene fra Høyre og Venstre ble med 71 mot 26 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.40.57)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 32 og 33, fra Høyre og Venstre.

Forslag nr. 32 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med Kommuneproposisjonen for 2010 komme med en opptrappingsplan for å sikre at egne skatteinntekter igjen utgjør minst 50 pst. av kommunenes inntekter.»

Forslag nr. 33 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med en sak som legger til rette for videreføring og utvidelse av forsøk med kommunal oppgavedifferensiering.»

Votering:

Forslagene fra Høyre og Venstre ble med 79 mot 19 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.41.19)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 31, fra Høyre og Kristelig Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2009 styrke ordningen med kommunale innvandringstiltak.»

Votering:

Forslaget fra Høyre og Kristelig Folkeparti ble med 78 mot 19 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.41.37)

Presidenten: Det voteres så over forslagene nr. 17–30, fra Fremskrittspartiet.

Forslag nr. 17 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen nedlegge IMDI og overføre oppgavene til Arbeids- og inkluderingsdepartementet.»

Forslag nr. 18 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utrede obligatorisk testing av innvandreres norskkunnskaper, kjennskap til norske samfunnsforhold, norsk historie og vestlig kultur, der man må oppnå et visst nivå før statsborgerskap innvilges. Dette nivået forutsettes å være høyt nok til at de som består testen, vil ha gode muligheter til å ta del i det norske samfunnet.»

Forslag nr. 19 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utrede et pilotprosjekt overfor gutter med ikke-vestlig innvandrerbakgrunn med formål å fremme verdiene knyttet til likeverd mellom mennesker og likestilling mellom kjønnene.»

Forslag nr. 20 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen oppløse det statsfinansierte Romanifondet og tilbakeføre pengene uavkortet til givne.»

Forslag nr. 21 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen oppløse det statsfinansierte Samefolkets fond og tilbakeføre pengene uavkortet til givne.»

Forslag nr. 22 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen nedlegge Kompetansesenteret for urfolks rettigheter.»

Forslag nr. 23 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme en sak om å oppheve finnmarksloven.»

Forslag nr. 24 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utrede og fremme de nødvendige forslag, slik at alt tettstedsrelatert areal i Finnmark overføres fra Finnmarkseiendommen til kommunene umiddelbart.»

Forslag nr. 25 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utrede og fremme de nødvendige forslag som medfører at dagens umatrikulerte grunn i Finnmark blir matrikulert som fast eiendom, og at festgrunn under denne blir lovlig fradelt som fast eiendom og gjenstand for direkte salg.»

Forslag nr. 26 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utrede og fremme de nødvendige forslag, slik at de områdene som i dag inngår i Finnmarkseiendommen, overføres i sin helhet til de enkelte finnmarkskommunene.»

Forslag nr. 27 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen terminere alle igangsatte prosesser som følge av Samerettsutvalgets arbeid, herunder også forslaget om å overføre Statskogs eiendommer i Troms og Nordland til Hålogalandsallmenningen.»

Forslag nr. 28 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utrede og fremme de nødvendige forslag, slik at Sametinget kan nedlegges.»

Forslag nr. 29 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen starte arbeidet med å få sagt opp ILO-konvensjon nr. 169.»

Forslag nr. 30 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem en sak for Stortinget om nedleggelse av Utlendingsnemnda, der ansvaret for klagebehandlingen overføres til Arbeids- og inkluderingsdepartementet.»

Votering:

Forslagene fra Fremskrittspartiet ble med 78 mot 20 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.41.55)

Presidenten: Det voteres så over forslag nr. 16, fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen forsterke og videreføre strategien «På vei til egen bolig» frem til etter at evalueringen er gjennomført og ny strategi etablert.»

Votering:

Forslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 72 mot 26 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.42.17)

Presidenten: Det voteres så over forslag nr. 15, fra

Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen gjennomgå vilkårene for avskrivning av heis med sikte på å gjøre en slik investering i eksisterende bygg gunstigere.»

Så vidt presidenten har oppfattet, skulle Høyre vært medforslagsstillere her, og de vil følgelig stemme for forslaget.

Votering:

Forslaget fra Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 52 mot 46 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.42.54)

Presidenten: Det voteres så over forslag nr. 13, fra Fremskrittspartiet og Høyre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme en sak om et internt prissystem mellom statlige tjenesteleverandører.»

Votering:

Forslaget fra Fremskrittspartiet og Høyre ble med 65 mot 33 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.43.12)

Presidenten: Det voteres så over forslagene nr. 9–11, fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre.

Forslag nr. 9 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i kommuneopplegget for 2010 gjeninnføre ordningen med tilbakeføring av deler av selskapskatten til kommunene.»

Forslag nr. 10 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen starte opp igjen samarbeidsprosjektet «Fremtidens kommunestruktur» med Kommunenes Sentralforbund. Erfaringene fra prosjektet må brukes til å igangsette konkrete forslag til virkemidler som motiverer til en ny prosess for frivillige endringer i kommunestrukturen.»

Forslag nr. 11 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen skille ut tidligere Statskonsult som et eget selskap og selge dette.»

Votering:

Forslagene fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre ble med 59 mot 39 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.43.35)

Presidenten: Det voteres så over forslagene nr. 7 og 8, fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti.

Forslag nr. 7 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen nedlegge Husleietvistutvalget.»

Forslag nr. 8 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med en sak om å sette Slottsplassen i stand gjennom for eksempel steinlegging.»

Votering:

Forslagene fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti ble med 58 mot 40 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 18.43.58)

Presidenten: Det voteres så over forslagene nr. 1, 2, 4, 5 og 6, fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Forslag nr. 1 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i Kommuneproposisjonen for 2010 legge til grunn at kommunene i Nord-Troms som inngår i tiltakssonen for Finnmark og Nord-Troms, får like mye Nord-Norge- og Namsdalstilskudd som finnmarkskommunene.»

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i løpet av våren 2009 komme tilbake til Stortinget med en strategi for modernisering av offentlig sektor som inneholder konkrete tidsfestede og målbare kriterier for om arbeidet lykkes.»

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen innlemme privatskoler i rentekompensasjonsordningen for skolebygg.»

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utrede hvorvidt kommunene holder seg til selvkostprinsippet for byggesaksgebyrer.»

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med en sak hvor saksbehandlingsrutinene i UDI/UNE og muligheter for effektiviseringstiltak som kan settes i verk for å få antall ubehandlede saker ned på et akseptabelt nivå, gjennomgås.»

Votering:

Forslagene fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 52 mot 46 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.44.25)

Presidenten: Det skal så voteres over innstillingens forslag til vedtak.

Komiteen hadde innstilt:

A.

Rammeområde 1
(Statsforvaltning)

I

På statsbudsjettet for 2009 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
20		Statsministerens kontor		
	1	Driftsutgifter	76 220 000	
21		Statsrådet		
	1	Driftsutgifter	146 600 000	
24		Regjeringsadvokaten		
	1	Driftsutgifter	47 500 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	13 600 000	
1500		Fornyings- og administrasjonsdepartementet		
	1	Driftsutgifter	150 028 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> ..	70 472 000	
	22	Forskning, <i>kan overføres</i>	13 000 000	
1503		Midler til opplæring og utvikling av tillitsvalgte		
	70	Tilskudd	86 141 000	
	71	Bidrag fra arbeidstakerne	26 945 000	
1510		Fylkesmannsembetene		
	1	Driftsutgifter	1 193 379 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> ..	150 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
1521		Direktoratet for forvaltning og IKT		
	1	Driftsutgifter	116 354 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> ..	42 899 000	
	22	Minside, <i>kan overføres</i>	13 572 000	
	23	Elektronisk ID, <i>kan overføres</i>	80 000 000	
1522		Departementenes servicesenter		
	1	Driftsutgifter	339 366 000	
	22	Fellesutgifter for R-kvartalet	80 512 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	36 054 000	
1523		Tilskudd til kompetanseutvikling		
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	14 000 000	
1530		Tilskudd til de politiske partier		
	1	Driftsutgifter	990 000	
	70	Tilskudd til de politiske partiers sentrale organisasjoner	220 493 000	
	71	Tilskudd til de politiske partiers kommunale organisasjoner	28 665 000	
	73	Tilskudd til de politiske partiers fylkesorganisasjoner	62 609 000	
	75	Tilskudd til partienes fylkes ungdomsorganisasjoner	17 797 000	
	76	Tilskudd til de politiske partiers sentrale ungdomsorganisasjoner	6 649 000	
1541		Pensjoner av statskassen		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	21 700 000	
1542		Tilskudd til Statens Pensjonskasse		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	8 265 000 000	
	70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i>	92 000 000	
1543		Arbeidsgiveravgift til folketrygden		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	911 000 000	
	70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i>	10 000 000	
1546		Yrkesskadeforsikring		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	94 000 000	
1547		Gruppelivsforsikring		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	126 000 000	
1570		Datatilsynet		
	1	Driftsutgifter	27 955 000	
1571		Personvernemnda		
	1	Driftsutgifter	1 650 000	
1580		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen		
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i> ..	40 000 000	
	31	Igangsetting av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	60 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	33	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	953 000 000	
	36	Kunstnerisk utsmykking, <i>kan overføres</i>	12 490 000	
1581		Eiendommer til kongelige formål		
	1	Driftsutgifter	22 028 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	39 558 000	
1582		Utvikling av Fornebuområdet		
	30	Investeringer, Fornebu, <i>kan overføres</i> .	7 000 000	
2445		Statsbygg		
	24	Driftsresultat:		
	1	Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i> .	-3 227 519 000	
	2	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> ...	1 156 002 000	
	3	Avskrivninger	594 011 000	
	4	Renter av statens kapital	52 298 000	
	5	Til investeringsformål	900 000 000	
	6	Til reguleringsfondet	-23 248 000	-548 456 000
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i> ..	71 000 000	
	31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	227 500 000	
	32	Igangsetting av kurantprosjekter, <i>kan overføres</i>	82 000 000	
	33	Videreføring av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	576 287 000	
	34	Videreføring av kurantprosjekter, <i>kan overføres</i>	610 200 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	100 000 000	
	49	Kjøp av eiendommer, <i>kan overføres</i>	100 000 000	
2470		Statens Pensjonskasse		
	24	Driftsresultat:		
	1	Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i> .	-400 253 000	
	2	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> ...	325 498 000	
	3	Avskrivninger	46 164 000	
	5	Til investeringsformål	17 059 000	-11 532 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	327 442 000	
		Totale utgifter		15 251 667 000
Inntekter				
3024		Regjeringsadvokaten		
	1	Erstatning for utgifter i rettsaker	7 100 000	
	3	Oppdrag	500 000	
4510		Fylkesmannsembetene		
	1	Inntekter ved oppdrag	149 961 000	
4521		Direktoratet for forvaltning og IKT		
	3	Diverse inntekter	4 620 000	
	4	Internasjonale oppdrag	3 000 000	
4522		Departementenes servicesenter		
	2	Diverse inntekter	2 578 000	
	6	Brukerfinansierte tjenester	86 833 000	
	7	Parkeringsinntekter	1 476 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
4546	1	Yrkesskadeforsikring Premieinntekter	127 000 000	
4547	1	Gruppelivsforsikring Premieinntekter	47 000 000	
4581	1	Eiendommer til kongelige formål Ymse inntekter	131 000	
5445	39	Statsbygg Avsetning til investeringsformål	900 000 000	
5446	40	Salg av eiendom, Fornebu Salgsinntekter, Fornebu	23 600 000	
5470	30	Statens Pensjonskasse Avsetning til investeringsformål	17 059 000	
5607	80	Renter av boliglånsordningen i Statens Pensjonskasse Renter	1 223 000 000	
		Totale inntekter		2 593 858 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2009 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1510 post 21 kap. 1522 post 1	kap. 4510 post 1 kap. 4522 postene 2 og 6

III

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2009 kan overskride bevilgningen under kap. 2470 Statens Pensjonskasse, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, med inntil 10 mill. kroner mot dekning i reguleringsfondet.

IV

Fullmakt til nettobudsjettering

Stortinget samtykker i at:

1. det enkelte departement som et ledd i ordningen med bonus og rabatter, i 2009 kan nettoføre som utgiftsreduksjon på vedkommende utgiftspost tilbakebetalt bonus og rabatt, også om tilbakebetalingen refererer seg til kjøp i tidligere år.
2. Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2009 kan nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 1510 Fylkesmannsembetene, post 21 Spesielle driftsutgifter, refusjoner av utgifter til fellestjenester der Fylkesmannen samordner utgiftene.

V

*Fullmakt til å gjennomføre investeringsprosjektet
PERFORM*

Stortinget samtykker i at Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2009 kan gjennomføre PERFORM-prosjektet i Statens Pensjonskasse, herunder forplikte staten innenfor en kostnadsramme på 874 mill. kroner.

VI

Omdisponeringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2009 kan omdisponere bevilgninger fra kap. 1500 Fornyings- og administrasjonsdepartementet, post 1 Driftsutgifter og post 21 Spesielle driftsutgifter, kap. 1560 Spesielle IKT-tiltak, post 22 Samordning av IKT-politikken, og kap. 1561 Internasjonalt IKT-samarbeid og utviklingsprogram, post 70 Tilskudd til internasjonale program, til kap. 1521 Direktoratet for forvaltning og IKT, postene 1 Driftsutgifter, 21 Spesielle driftsutgifter og 23 Elektronisk ID.

VII

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

Stortinget samtykker i at Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2009 kan:

1. overskride kap. 2445 Statsbygg, postene 30-49, med inntil 175 mill. kroner, mot inndekning i reguleringsfondet.
2. overskride kap. 2445 Statsbygg, postene 30-49, med beløp som tilsvarer inntekter fra salg av eiendommer, samt medregne ubrukte inntekter fra salg av eiendom ved beregning av overført beløp.

VIII

Omdisponeringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2009 kan omdisponere:

1. under kap. 1580 Byggeprosjekt utenfor husleieordningen, mellom postene 30 til 45.
2. under kap. 1581 Eiendommer til kongelige formål, mellom postene 1, 30 og 45.
3. under kap. 2445 Statsbygg, mellom postene 30 til 49.

IX

Fullmakt til å gjennomføre investeringsprosjekter innenfor de angitte kostnadsrammer

Stortinget samtykker i at Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2009 kan gjennomføre byggeprosjekter og andre investeringsprosjekter, herunder forpliktete staten innenfor de angitte kostnadsrammene, under følgende kapitler og poster:

Kap.	Post	Betegnelse
1580		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen
	31	Igangsetting av byggeprosjekter
	33	Videreføring av byggeprosjekter
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold
1581		Eiendommer til kongelige formål
	30	Ekstraordinært vedlikehold, Bygdø Kongsgård
1582		Utvikling av Fornebuområdet
	30	Investeringer, Fornebu
2445		Statsbygg
	31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekter
	32	Igangsetting av kurantprosjekter
	33	Videreføring av ordinære byggeprosjekter
	34	Videreføring av kurantprosjekter

X

Fullmakt til å igangsette byggeprosjekt uten fremleggelse av egen kostnadsramme – kurantordningen

Stortinget samtykker i at Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2009 kan igangsette nye byggeprosjekt innenfor husleieordningen under kap. 2445 post 32 uten fremleggelse av kostnadsramme for det enkelte prosjekt for Stortinget, på følgende vilkår:

1. Brukerdepartementet/leietaker har nødvendige husleiemidler innenfor gjeldende budsjettammer.
2. Samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar utover gitte bevilgninger overstiger ikke 1 500 mill. kroner.

XI

Diverse fullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2009 kan:
 - a) godskrive det enkelte bygge- og eiendomsprosjekt med innbetalt dagmulkt, konvensjonalbot og erstatning for misligholdt entrepris, ved at innbetalingen blir postert i statsregnskapet på vedkommende investeringspost som en utgiftsreduksjon.
 - b) godkjenne salg, makeskifte og bortfeste av statens eiendom på Vestbanetomta i Oslo.

- c) godkjenne salg, makeskifte eller bortfeste av eiendom forvaltet av Statsbygg eller av andre statlige virksomheter som ikke har egen salgsfullmakt, for inntil 500 mill. kroner totalt i budsjettåret.
- d) godkjenne kjøp av eiendom finansiert ved salgsinntekter, innsparte midler eller midler fra reguleringsfondet for inntil 150 mill. kroner i hvert enkelt tilfelle, og for inntil 300 mill. kroner totalt, utover bevilgningen på kap. 2445 Statsbygg, post 49 Kjøp av eiendom.
- e) overdra statlige spesialskoleeiendommer til underpris eller vederlagsfritt til kommuner og fylkeskommuner, dersom ansvaret for skoledriften overtas av kommunen eller fylkeskommunen.
- f) foreta bortfeste, salg og makeskifte av eiendommer som er nødvendig ved disponering av statens eiendommer på Fornebu for inntil 500 mill. kroner.
- g) korrigere Statsbyggs balanse i de tilfeller prosjekterings- og investeringsmidler ført på kap. 2445 Statsbygg overføres til andre budsjettkapitler eller prosjektene ikke realiseres.
- h) avhende statlig fast eiendom til barnehageformål direkte til kommuner til markedstakst.
2. Kongen i 2009 kan avhende statlig eiendom til lavere pris enn markedspris der særlige hensyn tilsier det.

XII
Fullmakt til overskridelse
 Stortinget samtykker i at Statsministerens kontor i 2009

kan overskride bevilgningen på kap. 21 Statsrådet, post 1
 Driftsutgifter, for å iverksette nødvendige sikkerhetstiltak
 for statsministeren og regjeringens øvrige medlemmer.

B.
Rammeområde 6
(Innvandring, regional utvikling og bolig)

I

På statsbudsjettet for 2009 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
500		Kommunal- og regionaldepartementet		
	1	Driftsutgifter	141 500 000	
	21	Spesielle forsknings- og utredningsoppdrag, <i>kan overføres</i>	8 350 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	1 000 000	
	50	Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd	11 500 000	
502		Valgutgifter		
	1	Driftsutgifter	42 500 000	
551		Regional utvikling og nyskaping		
	60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	1 314 200 000	
	61	Næringsrettede midler til regional utvikling, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift, <i>kan overføres</i>	631 600 000	
	64	Utviklingsmidler til Oppland fylkeskommune	70 650 000	
	71	Nordområdetiltak, <i>kan overføres</i>	100 000 000	
552		Nasjonalt samarbeid for regional utvikling		
	21	Kunnskapsutvikling, informasjon, mv., <i>kan overføres</i> .	11 000 000	
	72	Nasjonale tiltak for regional utvikling, <i>kan overføres</i> .	407 700 000	
554		Kompetansesenter for distriktsutvikling		
	1	Driftsutgifter	21 500 000	
580		Bostøtte		
	70	Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i>	2 887 600 000	
581		Bolig- og bomiljøtiltak		
	21	Kunnskapsutvikling og -formidling	5 000 000	
	72	Program for reduserte byggekostnader, <i>kan overføres</i> .	16 000 000	
	74	Tilskudd til bolig-, by- og områdeutvikling, <i>kan overføres</i>	43 000 000	
	75	Boligtilskudd til etablering, tilpasning og utleieboliger, <i>kan overføres</i>	658 600 000	
	78	Kompetansetilskudd, <i>kan overføres</i>	57 000 000	
582		Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg og kirkebygg		
	60	Rentekompensasjon - skole- og svømmeanlegg, <i>kan overføres</i>	930 000 000	
	61	Rentekompensasjon - kirkebygg, <i>kan overføres</i>	105 400 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
585	1	Husleietvistutvalget i Oslo og Akershus Driftsutgifter	7 000 000	
586	63	Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag	1 796 900 000	
	64	Investeringsstilskudd, <i>kan overføres</i>	279 400 000	
587	1	Statens bygningstekniske etat Driftsutgifter	46 700 000	
	22	Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling	10 300 000	
650	1	Integrerings- og mangfoldsdirektoratet Driftsutgifter	160 970 000	
651	21	Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, integrering og mangfold, <i>kan overføres</i>	19 000 000	
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i>	3 455 840 000	
	62	Kommunale innvandrertiltak	83 520 000	
	70	Bosettingsordningen og integreringstilskudd, oppfølging	3 450 000	
	71	Tilskudd til innvandrersorganisasjoner og annen frivillig virksomhet	45 725 000	
	72	Statsautorisasjonsordningen for tolker m.m.	2 085 000	
652	1	Kontaktutvalget mellom innvandrerbefolkningen og myndighetene Driftsutgifter	5 600 000	
653	21	Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere Spesielle driftsutgifter, opplæring i norsk og samfunnskunnskap, <i>kan overføres</i>	15 680 000	
	60	Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	1 527 460 000	
	70	Norskprøver for voksne innvandrere	14 000 000	
670	70	Nasjonale minoriteter Tilskudd til nasjonale minoriteter	5 489 000	
	71	Avkastning av Romanifolkets fond	4 000 000	
	72	Tiltak for rom, <i>kan overføres</i>	5 297 000	
680	50	Sametinget Sametinget	203 735 000	
	54	Avkastning av Samefolkets fond	4 700 000	
681	72	Tilskudd til samiske formål Samisk språk, informasjon, mv.	9 055 000	
	74	Dokumentasjon, formidling mv.	1 357 000	
682	1	Galdu - Kompetansesenter for urfolks rettigheter Driftsutgifter	2 911 000	
684	1	Internasjonalt fag- og formidlingscenter for reindrift Driftsutgifter	3 290 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
690		Utlendingsdirektoratet		
	1	Driftsutgifter	717 363 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak	2 060 568 000	
	22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse	75 400 000	
	23	Kunnskapsutvikling, migrasjon, <i>kan overføres</i>	6 574 000	
	60	Vertskommunetilskudd	132 200 000	
	72	Retur og tilbakevending for flyktninger, <i>kan overføres</i>	20 450 000	
	73	Gjenbosetting av flyktninger - støttetiltak, <i>kan nyttes under kap. 651 post 60</i>	5 950 000	
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, <i>kan overføres</i>	12 300 000	
691		Utlendingsnemnda		
	1	Driftsutgifter	231 437 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, nemndbehandling	19 100 000	
2412		Den norske stats husbank		
	1	Driftsutgifter	305 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	15 000 000	
	72	Rentestøtte	18 000 000	
2426		SIVA SF		
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	36 500 000	
		Totale utgifter		18 833 406 000
Inntekter				
3585		Husleietvistutvalget i Oslo og Akershus		
	1	Gebyrer	430 000	
3587		Statens bygningstekniske etat		
	4	Gebyrer, sentral godkjenning foretak	21 000 000	
3651		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere		
	1	Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter	70 220 000	
3653		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere		
	1	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter	103 580 000	
3670		Nasjonale minoriteter		
	71	Avkastning av Romanifolkets fond	4 000 000	
3680		Sametinget		
	51	Avkastning av Samefolkets fond	4 700 000	
3690		Utlendingsdirektoratet		
	1	Retur og tilbakevending av flyktninger, ODA-godkjente utgifter	20 450 000	
	2	Gebyr for nødvisum	130 000	
	3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter	12 100 000	
	4	Statlige mottak, ODA-godkjente utgifter	1 381 300 000	
	6	Gjenbosetting av flyktninger - støttetiltak, ODA-godkjente utgifter	5 950 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
5312	1	Den norske stats husbank Gebyrer m.m.	18 800 000	
5316	70	Kommunalbanken AS Garantiprovisjon	3 100 000	
5326	70	SIVA SF Låne- og garantiprovisjoner	5 800 000	
5606	80	Finnmarkseiendommen Renter	165 000	
5613	80	Renter fra SIVA SF Renter	34 000 000	
5615	80	Renter fra Den norske stats husbank Renter	5 133 000 000	
		Totale inntekter		6 818 725 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2009 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 500 post 1	kap. 3500 post 1
kap. 554 post 1	kap. 3554 post 1
kap. 585 post 1	kap. 3585 post 1
kap. 587 post 1	kap. 3587 post 4
kap. 2412 post 1	kap. 5312 post 1

III

Omdisponeringsfullmakter i forbindelse med forsøk med oppgavedifferensiering i Oppland fylkeskommune

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2009 i samråd med Landbruks- og matdepartementet, Miljøverndepartementet og Nærings- og handelsdepartementet i forbindelse med forsøk med oppgavedifferensiering i Oppland fylkeskommune, får adgang til å omdisponere mellom bevilgningen under kap. 551 Regional utvikling og nyskaping, post 64 Utviklingsmidler, til Oppland fylkeskommune og bevilgningene under:

1. kap. 551 Regional utvikling og nyskaping, post 60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling.
2. kap. 551 Regional utvikling og nyskaping, post 61 Næringsrettede midler til regional utvikling, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift.

3. kap. 1150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m., post 50 Fondsavsetninger.
4. kap. 1426 Statens naturoppsyn, post 31 Tiltak i naturverns- og kulturlandskapsområder.
5. kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning, post 74 Tilskudd til friluftslivstiltak.
6. kap. 1429 Riksantikvaren, post 72 Vern og sikring av fredete og verneverdige kulturminner og kulturmiljøer.
7. kap. 2421 Innovasjon Norge, post 50 Innovasjon – prosjekter, fond.

IV

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2009 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
551	61	Regional utvikling og nyskaping Næringsrettede midler til regional utvikling, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift	100,0 mill. kroner
581	75	Bolig- og bomiljøtiltak Boligtilskudd til etablering, tilpasning og utleieboliger	204,3 mill. kroner

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
586	78	Kompetansetilskudd	86,4 mill. kroner
		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser	
	64	Investeringsstilskudd	642,6 mill. kroner

V

Investeringsramme skole- og svømmeanlegg

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2009 kan gi nye tilsagn om rentekompensasjon tilsvarende en investeringsramme på 2 000 mill. kroner over kap. 582, post 60 Rentekompensasjon – skole- og svømmeanlegg.

VI

Investeringsramme kirkebygg

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2009 kan gi nye tilsagn om rentekompensasjon

tilsvarende en investeringsramme på 800 mill. kroner over kap. 582, post 61 Rentekompensasjon – kirkebygg.

VII

Garantiprovisjon fra Kommunalbanken AS

Stortinget samtykker i at Kommunalbanken AS i 2009 betaler en provisjon på statsgarantien på 0,1 prosent av bankens lån opptatt før 1. november 1999.

VIII

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2009 kan:

overskride bevilgningen under

kap. 650 post 1
kap. 682 post 1
kap. 683 post 1
kap. 684 post 1
kap. 690 post 1
kap. 691 post 1

mot tilsvarende merinntekter under

kap. 3650 post 1
kap. 3682 post 1
kap. 3683 post 1
kap. 3684 post 1
kap. 3690 post 5
kap. 3691 post 1

IX

Fullmakt om midlertidig innkvartering av asylsøkere og flyktninger

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2009 kan inngå avtaler om midlertidig innkvartering av asylsøkere og flyktninger med varighet utover 2009. Dersom behovet for mottaksplasser for asylsøkere og flyktninger blir større enn antatt i statsbudsjettet for 2009, samtykker Stortinget i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet kan øke antall plasser i statlige mottak innenfor gjeldende rammer for etablering og drift av det statlige mottaksapparatet, selv om det medfører et bevilgningsmessig merbehov under kap. 690 Utlendingsdirektoratet, post 21 Spesielle driftsutgifter, statlige mottak, eller kap. 690, post 60 Vertskommunetilskudd.

Votering:

Komiteens innstilling ble bifalt med 64 mot 34 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 18.45.03)

Videre var innstilt:

C.

Rammeuavhengig vedtak

Stortinget ber Regjeringen sørge for at storbymidlene til psykisk helse ikke innlemmes i inntektssystemet fra 2009.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 2

Presidenten: Under debatten er det satt fram to forslag. Det er

- forslag nr. 1, fra Bjørg Tørresdal på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre
 - forslag nr. 2, fra Vera Lysklætt på vegne av Venstre
- Forslag nr. 1, fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, er omgjort til oversendelsesforslag. Forslaget lyder i endret form:

«Det henstilles til Regjeringen å sette i verk et forsøk hvor flere aktører enn kommunene i en avgrenset periode får forvalte startlån eller deler av ordningen på vegne av Husbanken.»

Presidenten foreslår at forslaget oversendes Regjeringen uten realitetsvotering. – Det anses vedtatt.

Det voterer over forslag nr. 2, fra Venstre. Forslaget lyder: «Stortinget ber Regjeringen sette i verk en midlertidig ordning hvor stat og kommune deler tap på startlån likt fra første krone.»

Votering:

Forslaget fra Venstre ble med 92 mot 6 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.46.13)

Komiteen hadde innstilt:

Dokument nr. 8:141 (2007–2008) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Trine Skei Grande, Vera Lysklætt og André N. Skjelstad om startlån og boligpolitikk – vedlegges protokollen.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 3

Presidenten: Under debatten er det satt fram 13 forslag. Det er

- forslagene nr. 1–12, fra Per-Willy Amundsen på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre
- forslag nr. 13, fra Per-Willy Amundsen på vegne av Fremskrittspartiet

Det blir først votert over forslag nr. 13, fra Fremskrittspartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om et generelt forbud mot ekteskap mellom biologisk fetter og kusine.»

Votering:

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 77 mot 21 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 18.47.19)

Presidenten: Det voteres så alternativt mellom innstillingen og forslagene nr. 1–12, fra Fremskrittspartiet og Høyre.

Forslag nr. 1 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å stramme inn regelverket for alderstesting og DNA-undersøkelse.»

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å prioritere arbeidet med å utarbeide returavtaler slik at utsendelse av grunnløse søkere går raskere. Returavtale med Irak må prioriteres.»

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen reversere innføringen av det utvidede flyktningbegrepet vedtatt i forbindelse med behandlingen av Ot.prp. nr. 75 (2006–2007) utlendingsloven.»

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å reversere forskriftsendringen og endringene i utlendingsloven som kan gi lettere oppholdstillatelse dersom retur ikke er gjennomført innen tre år etter saksopprettelse.»

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å endre kravet til underhold slik at dette kommer opp på et mer realistisk nivå.»

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å innføre strengere målkrav til UDI slik at saksbehandlingstiden reduseres.»

Forslag nr. 7 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen innføre et meldepliktsystem for personer som søker om asyl og som ikke bor på mottak, og personer som har fått avslag og som venter på utsendelse. Gjentatte brudd på meldeplikten vil kunne føre til forvaring.»

Forslag nr. 8 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen igangsette informasjonstiltak om norsk asylpolitikk overfor de landene hvor det er høy tilstrømning fra personer med grunnløse asylsøknader.»

Forslag nr. 9 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å utrede muligheten for å forvare asylsøkere som begår gjentatte kriminelle handlinger inntil asylsøknaden er ferdigbehandlet.»

Forslag nr. 10 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å vurdere om gjentatte kriminelle handlinger begått av en asylsøker som har søknaden til behandling, skal kunne få betydning for utfallet av søknadens behandling i saker der det ikke er et klart beskyttelsesbehov, men humanitære hensyn som tillegges vekt.»

Forslag nr. 11 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å etablere et sentralt asylbehandlingssystem på Gardermoen der all relevant kompetanse i UDI, Politiets utlendingsenhet og eventuelt Kripos samles.»

Forslag nr. 12 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen sørge for at det i utlendingsforskriften inntas en ukentlig meldepliktordning ved utvisning.»

Komiteen hadde innstilt:

Dokument nr. 8:146 (2007–2008) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Erna Solberg, Jan Tore Sanner, Bent Høie og Kari Lise Holmberg om å redusere tilstrømningen til Norge av personer med grunnløse asylsøknader – bifalles ikke.

Votering:

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslagene fra Fremskrittspartiet og Høyre ble innstillingen bifalt med 64 mot 33 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 18.48.02)

Votering i sak nr. 4

Komiteen hadde innstilt:

I statsbudsjettet for 2008 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
Utgifter			
1500	21	Fornyings- og administrasjonsdepartementet Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 105 717 000 til kr 103 717 000	2 000 000
1510	21	Fylkesmannsembetene Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , for høyes med fra kr 15 398 000 til kr 150 000 000	134 602 000
1521	1	Direktoratet for forvaltning og IKT Driftsutgifter, for høyes med fra kr 108 141 000 til kr 110 141 000	2 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , for høyes med fra kr 19 283 000 til kr 23 283 000	4 000 000
1542	1	Tilskudd til Statens Pensjonskasse Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med ... fra kr 8 714 513 000 til kr 8 352 013 000	362 500 000
	70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 96 926 000 til kr 93 026 000	3 900 000
1544	90	Boliglån for statsansatte Lån, <i>overslagsbevilgning</i> , for høyes med fra kr 1 700 000 000 til kr 4 300 000 000	2 600 000 000
1546	1	Yrkesskadeforsikring Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med ... fra kr 90 590 000 til kr 77 990 000	12 600 000
1580	31	Byggeprosjekter utenfor husleieordningen Igangsetting av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 30 000 000 til kr 3 086 000	26 914 000
1582	30	Utvikling av Fornebuområdet Investeringer, Fornebu, <i>kan overføres</i> , for høyes med fra kr 27 800 000 til kr 32 800 000	5 000 000
2445	24	Statsbygg Driftsresultat: 1 Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i> -2 719 876 000 2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> 991 476 000 3 Avskrivninger 386 052 000 4 Renter av statens kapital 36 291 000 5 Til investeringsformål 940 700 000 6 Til reguleringsfondet -82 065 000	-447 422 000
	34	Videreføring av kurantprosjekter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 709 800 000 til kr 504 800 000	205 000 000
2470	24	Statens Pensjonskasse Driftsresultat: 1 Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i> -388 253 000 2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> 314 498 000 3 Avskrivninger 16 500 000 4 Renter av statens kapital 312 000 5 Til investeringsformål 22 459 000	-34 484 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	45	Større utstyrsinnkjøp og vedlikehold, <i>kan overføres, for høyes med</i> fra kr 55 761 000 til kr 85 761 000	30 000 000
Inntekter			
4510		Fylkesmannsembetene	
	1	Inntekter ved oppdrag, <i>for høyes med</i> fra kr 2 360 000 til kr 149 963 000	147 603 000
	2	Ymse inntekter, <i>nedsettes med</i> fra kr 13 001 000 til kr 0	13 001 000
4521		Direktoratet for forvaltning og IKT	
	3	Diverse inntekter, <i>bevilges med</i> Yrkesskadeforsikring	4 000 000
4546		Premieinntekter, <i>for høyes med</i> fra kr 127 000 000 til kr 133 000 000	6 000 000
4547		Gruppelivsforsikring	
	1	Premieinntekter, <i>for høyes med</i> fra kr 47 000 000 til kr 55 000 000	8 000 000
5446		Salg av eiendom, Fornebu	
	40	Salgsinntekter, Fornebu, <i>for høyes med</i> fra kr 88 500 000 til kr 120 500 000	32 000 000
5607		Renter av boliglånsordningen for statsansatte, <i>for høyes med</i> fra kr 952 000 000 til kr 1 058 000 000	106 000 000

II

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Fornyings- og administrasjonsdepartementet kan overskride bevilgningen under kap. 1510 Fylkesmannsembetene, post 21 Spesielle driftsutgifter, mot tilsvarende merinntekter under kap. 4510 Fylkesmannsembetene, post 1 Inntekter ved oppdrag.

III

Fullmakt til å avskrive differanse mot konto for forskyvning i balansen

Stortinget samtykker i at konto 63.51.15 Andre utlån under Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2008 blir justert opp med 2 920 978,93 kroner mot kreditering av konto for forskyvning i balansen.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Sak nr. 5 [18:48:25]

Referat

Presidenten: Det foreligger ikke noe referat. Dermed er dagens kart ferdigbehandlet.

Forlanger noen ordet i henhold til forretningsordenens § 37 a før møtet heves? – Så er ikke skjedd. Møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 18.49.